

दिनांक - 01.09.2014

चंद्रपूर वनवृत्त, चंद्रपूर
टिपणी

अनुक्रमणिका

अ.क्र.	विषय	पान क्रमांक
1	प्रस्तावना	3,4
2	प्रशासकीय संरचना व मनुष्यबळ	5,6,7
3	अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास	8 ते 29
4	उत्पादन व व्यवस्थापन	30 ते 32
5	अकाष्ट वनोपज	33 ते 39
6	वनसंरक्षण	40 ते 73
7	संधारण	74 ते 76

चंद्रपूर वनवृत्त, चंद्रपूर.

१.० प्रस्तावना :

सन 1983 पूर्वी मुळ चांदा जिल्हयांतील वनांचे कामकाज चंद्रपूर वनवृत्ताकडूनच केल्या जात होते. जिल्ह्याचे पुनर्रचनेमुळे 26 ऑगस्ट, 1982 पासून चंद्रपूर व गडचिरोली जिल्हा निर्मितीनंतर चंद्रपूर वनवृत्ताचे विभाजन होऊन दि.1 सप्टेंबर 1983 पासून दक्षिण चंद्रपूर व उत्तर चंद्रपूर वनवृत्त कार्यान्वीत होवून दक्षिण चंद्रपूर वनवृत्तात मध्य चांदा, आलापल्ली, सिरोंचा व भामरागड या वनविभागाचा व उत्तर चंद्रपूर वनवृत्तात चंद्रपूर, ब्रम्हपुरी, वडसा व गडचिरोली या वनविभागांचा समावेश होता.

महाराष्ट्र शासन, महसुल व वनविभाग, शासन निर्णय क्रमांक एफडीएम-2010/प्रक्र.2/फ-2, दि. 3.3.2010 अन्वये दक्षिण चंद्रपूर व उत्तर चंद्रपूर वनवृत्ताची पून्हा पुनर्रचना होऊन पुनर्रचने नंतर गडचिरोली, वडसा, आलापल्ली, भामरागड व सिरोंचा या वनविभागांचा समावेश असलेले गडचिरोली वनवृत्त व चंद्रपूर, ब्रम्हपुरी व मध्य चांदा या वनविभागांचा समावेश असलेले चंद्रपूर वनवृत्त दि. 7 मे 2010 पासून अस्तित्वात आले आहे.

महाराष्ट्र शासन अधिसूचना क्र.डब्ल्यूएलपी-1009/सीआर-229/ एफ-1, दि. 5 मे, 2010 अन्वये ताडोबा अंधारी व्याघ्र प्रकल्प सभोवतील 1101.77 चौ.किमी.क्षेत्र बफर झोन म्हणुन अधिसूचित करण्यांत आले आहे. बफर क्षेत्रात 401.49 चौ.किमी. वनेत्तर जागेचा समावेश आहे. सदर क्षेत्रापैकी या वनवृत्तातील चंद्रपूर वनविभागातील 541.088 चौ.किमी. व ब्रम्हपुरी वनविभागातील 33.685 चौ.किमी. क्षेत्र सदर अधिसूचनेच्या अनुषंगाने शासन निर्णय क्रमांक डब्ल्यूएलपी-10-11/प्रक्र.240/फ-1, दि. 15 नोव्हेंबर, 11 मध्ये नमूद केल्यानुसार वन्यजीव व्यवस्थापनाच्या दृष्टिने दि. 21.11.2011 पासून ताडोबा अंधारी व्याघ्र प्रकल्पास हस्तांतरीत करण्यांत आले आहे.

तद्वतच महाराष्ट्र शासन शासन निर्णय क्र.डब्ल्यूएलपी-10.11/प्रक्र.240/फ-1, दि. 19 मे, 2012 अन्वये ताडोबा अंधारी व्याघ्र प्रकल्पाचे बफर क्षेत्रातील व्यवस्थापनाबाबत ताडोबा अंधारी व्याघ्र प्रकल्पा अंतर्गत कोअर क्षेत्राबरोबरच संपूर्ण अधिसूचित बफर क्षेत्र याचे एकात्मिक प्रशासकिय नियंत्रण क्षेत्र संचालक, व्याघ्र प्रकल्प, ताडोबा यांच्या नियंत्रणाखाली राहिल तसेच अधिसूचित बफर क्षेत्रातील चालू असलेली वानिकी कामे क्षेत्र संचालक यांच्या प्रशासकिय नियंत्रणाखाली चालू राहतील व सदर आदेश तात्काळ अंमलात येतील असा निर्णय झाला आहे.

या वनवृत्तातील वने " उष्ण कटीबंधीय शुष्क पर्णझडीची वने " या प्रकारात मोडतात. वनांमध्ये प्रामुख्याने साग, बिजा, ऐन, हिरडा, हलदु, शिवण, मोहा, तेंदू व बांबू या प्रमुख प्रजाती आहेत. तसेच वाघ, बिबट, राज्य मानचिन्ह प्राणी शेकरू अस्वल, लांडगा, जंगली कुत्रा, रानमांजर, मसण्याउद इ. मांसाहारी व गवा, सांबर, चितळ, निलगाय, ससा, माकड, रानडुक्कर, सायाळ, इ. शाकाहारी प्राणी, राष्ट्रीय पक्षी मोर, हरीयाल, निळकंठ आदी असंख्य पक्षी, फुलपाखरे व सरपटणाऱ्या प्राण्यांचा अधिवास आहे. वरोरा वनक्षेत्रात अत्यंत दुर्मिळ माळढोक पक्ष्यांचे देखील अस्तित्त्व आहे.

चंद्रपूर वनवृत्तमध्ये चंद्रपूर जिल्हयातील एकूण 15 तालुक्यांचा समावेश होत असून वनवृत्तातील एकूण गावांची संख्या 1745 आहे. वनक्षेत्रात गोंड व माडिया, परधान आदिवासी बांधव प्रामुख्याने आहेत. या वनवृत्ताचे बहुतांश क्षेत्र नक्षलप्रभावीत आहे.

प्रशासकीय कामकाजाचे व वनांचे व्यवस्थापनेचे दृष्टीने या वनवृत्तात चंद्रपूर, ब्रम्हपुरी, मध्य चांदा असे तीन प्रादेशिक वनविभाग आहेत. वनवृत्ताचे एकूण भौगोलीक क्षेत्र 9870.68 चौ.किमी. असून वनक्षेत्र 2730.58 चौ.किमी. आहे. भौगोलीक क्षेत्राचे तुलनेत वनक्षेत्राचे प्रमाण 27.66% आहे.

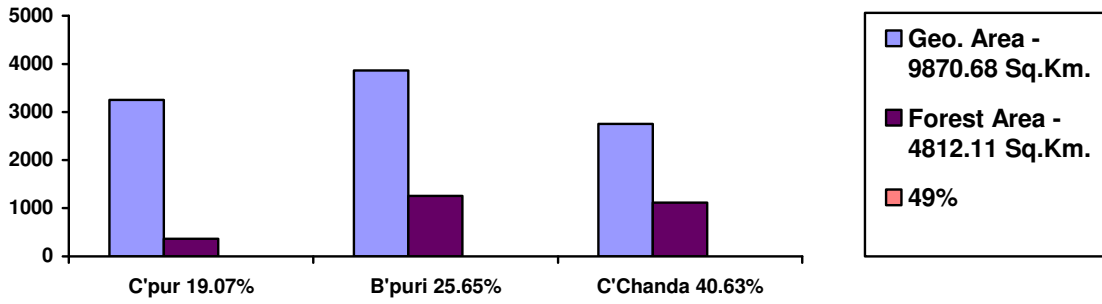
- विस्तार - उत्तर अक्षांश : 18.4 ते 20.5
- चतुःसिमा - पूर्वस : गडचिरोली जिल्हा
- उत्तरेस : नागपूर, भंडारा, वर्धा जिल्हा
- पूर्व अक्षांश : 78.5 ते 80.6'
- पश्चिमेस : यवतमाळ जिल्हा
- दक्षिणेस : आंध्र प्रदेश राज्य

तालुका	पंचायत समित्या	लोकसंख्या (हजारात)				जनावरें संख्या	रस्ते लांबी (कि.मी.)	
15	15	महिला - 1008	पुरुष -1063	एससी - 296	एसटी - 375	एकुण - 2071.101	9,97,669	8,490

१.२ वन क्षेत्राचा तपशिल

क्षेत्र चौ.कि.मी.

वनविभाग	भौगोलिक क्षेत्र	राखिव वनक्षेत्र	संरक्षित वनक्षेत्र	अवर्गीकृत वनक्षेत्र	एकुण क्षेत्र	वनाची %
चंद्रपूर	3252.50	387.18	222.49	16.42	626.090	19.25
ब्रम्हपुरी	3863.54	648.96	334.45	7.81	991.220	25.66
मध्य चांदा	2754.64	908.23	180.46	30.39	1119.08	40.63
एकुण चंद्रपूर वनवृत्त	9870.68	1944.37	737.39	54.62	2736.389	27.72
एकुण ताडोबा अंधारी व्याघ्र प्रकल्प		1169.17	136.99	14.06	1320.22	13.38
पश्चिम चंद्रपूर वनविकास प्रकल्प		239.37	0.00	0.00	239.37	2.43
मध्य चांदा वनविकास प्रकल्पाचे क्षेत्र		311.35	2.26	0.00	313.61	3.15
ब्रम्हपुरी वनविकास प्रकल्पाचे क्षेत्र		202.52	0.00	0.00	202.52	2.05
एकंदर चंद्रपूर जिल्हा -		3866.78	876.64	68.68	4812.11	48.75

२.०० प्रशासकीय संरचना व मनुष्यबळ

२.१ प्रशासकीय घटक :-

मुख्य वनसंरक्षक, चंद्रपूर वनवृत्त, चंद्रपूर यांचे अधिनस्त चंद्रपूर, ब्रम्हपुरी, मध्य चांदा हे प्रादेशिक वनविभाग असून वनप्रशासनाच्या दृष्टीने वनपरीक्षेत्र, उपक्षेत्र व नियतक्षेत्राची वर्गवारी खालीलप्रमाणे असून ताडोबा - अंधारी बफर झोन क्षेत्रामुळे परीक्षेत्र, उपक्षेत्र व नियतक्षेत्र भागामध्ये विभागणी झालेली आहे.

वनविभाग	परिक्षेत्र	वर्तुळ	नियतक्षेत्र			
			सामान्य	संवेदनशिल	अतिसंवेदनशिल	एकूण
चंद्रपूर	5	17	-	-	65	65
ब्रम्हपुरी	6	21	-	-	92	92
मध्य चांदा	7	31	-	-	120	120
एकूण	18	69	-	-	277	277

२.२ तसेच खालील अप्रादेशिक कार्यालये या वनवृत्ताचे आस्थापनेवर आहेत.

1. मुख्य वनसंरक्षक तथा क्षेत्र संचालक, ताडोबा अंधारी व्याघ्र प्रकल्प, चंद्रपूर.
2. वनसंरक्षक, कार्यआयोजना चंद्रपूर.
3. उप संचालक, सामाजिक वनिकरण विभाग, चंद्रपूर

२.३ उपलब्ध मनुष्यबळ व रिक्त पदे :-

वनवृत्तातील मंजूर, भरलेले व रिक्त पदांची जुन/२०१४ अखेर ची स्थिती खालीलप्रमाणे आहे.

गट	मंजूर पदे	भरलेली पदे	रिक्त पदे
गट अ	37	28	9
गट ब	53	43	10
गट क	1050	997	53
गट ड (नियमित)	81	78	3
गट ड (अधि. वनमजुर)	1221	1148	73
एकूण	2442	2294	148

2.4 दि. 30.06.2014 रोजी कार्यरत क्षेत्रीय व कार्यालयीन अधिकारी व कर्मचारी संख्या

अक्र	पद	मंजुर	भरलेली	रिक्त
	वर्ग - 1			
1	मुख्य वनसंरक्षक	2	2	0
2	वनसंरक्षक	1	1	0
3	उपवनसंरक्षक/विवअ/उपसं	9	9	0
4	सहाय्यक वनसंरक्षक /संचालक	21	17	4
5	उपवनअभियंता	1	0	1
6	वन जमाबंदी अधिकारी	1	0	1
7	प्रशासकीय अधिकारी	1	1	0
8	वनसांख्यिकी	1	0	1
	(अ) एकुण :-	37	28	9
	वर्ग - 2			
1	कार्यालय अधीक्षक	4	3	1
2	सहाय्यक वन सांख्यिकी	1	0	1
3	शाखा अभियंता	2	1	1
4	वनपरिक्षेत्र अधिकारी	46	39	7
	(ब) एकुण :-	53	43	10
	वर्ग - 3			
1	मुख्य लेखापाल	9	9	0
2	लेखापाल	49	48	1
3	लिपीक	101	95	6
4	व.सांख्यिकी सहाय्यक	1	1	0
5	क.सांख्यिकी सहाय्यक	3	2	1
6	उच्च श्रेणी लघुलेखक	2	0	2
7	निम्न श्रेणी लघुलेखक	3	3	0
8	वनक्षेत्र सर्वेक्षक	2	2	0
9	सर्वेक्षक	10	10	0
10	आरेखक	1	0	1
11	अनुरेखक	1	1	0
12	महावत	1	1	0

अक्र	पद	मंजुर	भरलेली	रिक्त
13	वनपाल	178	163	15
14	वनरक्षक	615	595	20
15	लघु टंकलेखक	1	1	0
16	वाहन चालक	41	37	4
17	वायरमन(विजतंत्री)	1	1	0
18	सशस्त्र पोलिस	2	2	0
19	राजस्व निरीक्षक	1	0	1
20	अव्वल कारकून	1	1	0
21	वन निरीक्षक	27	25	2
	(क) एकुण :-	1050	997	53
	वर्ग - 4			
1	टपाल वाहक	4	4	0
2	दफ्तरी	4	4	0
3	नाईक	4	3	1
4	शिपाई	26	26	0
5	चौकीदार	17	16	1
6	स्वच्छक	7	7	0
7	चारा कटर	1	1	0
8	सफाई कामगार	3	3	0
9	पन क्लिनर	2	2	0
10	खलासी	1	1	0
11	खानसामा	1	1	0
12	माळी	7	6	1
14	काळजी वाहक	3	3	0
15	अॅनिमल किपर	1	1	0
	(ड) एकुण :-	81	78	3
	एकुण अ+ब+क+ड :-	1221	1148	73
	अधिसंख्य वनमजुर	552	552	0
	एकंदर	1773	1700	73

२.५ वनसेवेतील अधिका-यांना/कर्मचा-यांना वनसंरक्षण व वनसेवेतील उत्कृष्ट कार्याबद्दल प्राप्त पदके.

अ.क्र.	वनविभाग	अधिकारी/कर्मचारी यांचे नाव	पदक
1	निर्देशन विभाग, चंद्रपुर	श्री. आर.टी. धाबेकर, विवअ	रजत
2	चंद्रपुर	श्री. व्ही. डब्ल्यु. मोरे, वपअ	सुवर्ण
3	चंद्रपुर	श्री. व्ही. डी. गलगट, वनपाल	सुवर्ण
4	चंद्रपुर	श्री. बी. टी. लालसरे, वनपाल	सुवर्ण
5	ब्रम्हपुरी	श्री. एन.एन.बोडे, वनपाल	सुवर्ण
6	मध्य चांदा	श्री. व्ही. एस. मोरे, वनपाल	रजत

२.६ कर्मचा-यांची पदभरती व पदोन्नती बाबतची माहिती

अ.क्र.	गट	संवर्ग (पदनिहाय)	दि. 1-4-2012 ते दि. 31-08-2014 पर्यंत भरलेली पदे		
			सरळसेवा	पदोन्नती	
1	2	3	4	5	
1	गट-क	मुख्य लेखापाल	0	9	
		लेखापाल	2	10	
		लिपीक	0	4	
		वनपाल	0	72	
		वनरक्षक	182	0	
		वाहन चालक	6	1	
		सशस्त्र पोलीस	2	0	
		वननिरीक्षक	25	0	
			एकुण :-	217	96
1		गट-ड	नाईक	0	2
	शिपाई		5	0	
			एकुण :-	5	2
		एकंदर	222	98	

३.०० अर्थसंकल्प , नियोजन व विकास

३.१ ग्रामीणांचे सहभागातुन संयुक्त वनव्यवस्थापन - वन्यप्राणी व वनांचे संरक्षण व व्यवस्थापन कामी ग्रामस्थांचे सहकार्य घेण्यांत येत असून त्यासाठी वनसंरक्षण समित्यांची स्थापना करण्यांत आली आहे.

वनविभाग	एकूण गावे	वनालगतची गावे	समिती	वनक्षेत्र (हेक्टर)	कुटुंब संख्या	पुरुषांची संख्या	स्त्रीयांची संख्या
चंद्रपूर	669	272	133	18379.00	13718	34851	28451
ब्रम्हपुरी	631	352	179	45091.45	42940	4731	1829
मध्य चांदा	445	211	142	12940	18446	14073	4529
एकूण	1745	835	454	84422.63	69826	65936	154446

३.२ वनविकास यंत्रणा - विभाग निहाय वनविकास यंत्रणा. (माहे मार्च/२०१४ अखेर)

वनविभाग	वर्ष	फेस I व फेस -II	वनविकास यंत्रणे अंतर्गत गावे			एकूण (हे.)	नोदणी कृत सं.वन. व्य. समिती	वनसंरक्षण समितीला दिलेली क्षेत्र (समजोता समय लेखा नुसार)	प्राप्त अनुदान (रु. लाखात)	झालेला खर्च (रु. लाखात)
			गावांची संख्या	कृ.पुन. (हे)	नैस.पुन. (हे)					
चंद्रपूर	२००५	फेस I	२७	१५०	७५०	९००	२७	९९३७.९१	९४.७३	९४.७३
	२००९	फेस II	५	०	२१५	२१५	५	१५९०.७६	४४.५६	४४.५६
	२०११	फेस III	५	१२५	--	१२५	५	२००९.९४	३३.६०	३३.६०
	२०१३	फेस IV	२	५०	--	५०	२	२७४.६०	१४.८६	१४.८५
एकूण :-			३९	३२५	९६५	१२९०	३९	१३८१३.२१	१८७.७५	१८७.७४
ब्रम्हपुरी	२००७	फेस I	१७	६००	६००	१२००	१७	५७११.११	१२५.९४	१२५.९४
	२००६	फेस II	२५	१२४०	२२००	३४४०	२५	७९३४.९५	२८३.९७	२८२.३८
	२०११	फेस III	३	७५	--	७५	३	३४४.९९	३८.९९	३६.३७
	२०१२	फेस IV	३	७५	--	७५	३	६०३.०१	३१.५५	२५.०४
	२०१३	फेस V	२	५०	--	५०	२	२२१.९९	१०.२३	८.७२
एकूण :-			५०	२०४०	२८००	४८४०	५०	१४८१६.०५	४९०.६८	४७८.४५
मध्य चांदा	२००५	फेस I	२७	५००	५००	१०००	२७	३००६.६२५	१३०.३३	१३०.३३
	२००९	फेस II	१३	३२५	३२५	६५०	१३	६५०.००	१७७.१०	१७७.१०
	२०११	फेस III	५	--	१५०	१५०	५	१५०.००	४३.९९	४३.९९
	२०१२	फेस IV	५	१००	१००	२००	५	२००.००	६८.८७	६५.५६
	२०१३	फेस V	३	५०	२५	७५	३	७५.००	४.०८	४.०८
एकूण :-			५३	९७५	११००	२०७५	५३	४०८१.६२५	४२४.३७	४२१.०६
एकंदर फेस I, फेस II व फेस III			१४२	३३४०	४८६५	८२०५	१४२	३२७१०.८८५	११०२.८०	१०८७.२५

३.३ मागील तीन वर्षात योजना अंतर्गत झालेला खर्च. (रक्कम रू. लाखात)

योजनेचे नाव	वर्ष निहाय झालेला खर्च			
	2011.12	2012.13	2013.14	ऑगस्ट, 2014 अखेर झालेला खर्च
संयुक्त वनव्यवस्थापन	10.13	54.87	67.29	6.21
वनविकास यंत्रणा	112.16	34.55	0.00	0.00
योजना अंतर्गत	1062.25	1511.79	1358.41	172.69
कॅम्पा अंतर्गत	646.39	445.83	362.68	170.98
एकुण योजना अंतर्गत :-	1830.93	2047.04	587.73	349.87

३.४ संयुक्त वन व्यवस्थापन कार्यक्रमा अंतर्गत घेण्यांत आलेली पुर्व पावसाळी कामे.

विभाग	योजा	सन २०१२.१३		सन २०१३.१४		सन २०१४.१५		एकुण	
		समितीची संख्या	रोपवन क्षेत्र (हे.)	समितीची संख्या	रोपवन क्षेत्र (हे.)	समितीची संख्या	रोपवन क्षेत्र (हे.)	समितीची संख्या	रोपवन क्षेत्र (हे.)
चंद्रपूर	राज्यस्तरीय	२	५०	१	२५	१	२५	४	१००
	जिल्हास्तरीय	०	०	१	३०	१	२५	२	५५
	कॅम्पा	०	०	०	०	०	०	०	०
एकुण :-		२	५०	२	५५	२	५०	६	१५५
ब्रम्हपुरी	राज्यस्तरीय	२	५०	०	०	१	२५	३	७५
	जिल्हास्तरीय	०	०	०	०	०	०	०	०
	कॅम्पा	०	०	०	०	०	०	०	०
एकुण :-		२	५०	०	०	१	२५	३	७५
म. चांदा	राज्यस्तरीय	१	२५	१	२५	५	१२५	७	१७५
	जिल्हास्तरीय	०	०	६	१५०	१०	२५०	१६	४००
	कॅम्पा	०	०	०	०	०	०	०	०
एकुण :-		१	२५	७	१७५	१५	३७५	२३	५७५
एकंदर :-		५	१२५	९	२३०	१८	४५०	३२	८०५

३.५ संत तुकाराम वनग्राम योजने अंतर्गत जिल्हास्तरावरील व राज्यस्तरावर पुरस्कार प्राप्त समितीची माहिती.

वर्ष	वनविभाग	तालुका	परिक्षेत्र	गाव	बक्षिस क्रमांक	राज्यस्तरीय बक्षिस क्रमांक
२००९-१०	मध्य चांदा	बल्लारशाह	बल्लारशाह	सातारा भोसले	प्रथम	द्वितीय
	ब्रम्हपुरी	नागभीड	नागभीड	वासाळामक्ता	द्वितीय	--
	ब्रम्हपुरी	चिमुर्	चिमुर्	पिटीचुवा	तृतीय	--
२०१०-११	मध्य चांदा	बल्लारशाह	बल्लारशाह	सातारा भोसले	प्रथम	--
	ब्रम्हपुरी	सिदेंवाही	उ. ब्रम्हपुरी	दुधवाही	द्वितीय	--
	ब्रम्हपुरी	सिदेंवाही	सिदेंवाही	टेकडी तुकुम	तृतीय	--
२०११-१२	ब्रम्हपुरी	नागभिड	नागभिड	रानपरसोडी	प्रथम	--
	ब्रम्हपुरी	नागभिड	नागभिड	रेंगानुर	प्रथम	--
	मध्य चांदा	पोभुर्णा	गोंडपिपरी	साताराभोसले	प्रथम	--
	ब्रम्हपुरी	चिमुर्	चिमुर्	शेंडेंगाव	द्वितीय	--
	ब्रम्हपुरी	चिमुर्	चिमुर्	अलीझंजा	द्वितीय	--
	ब्रम्हपुरी	नागभिड	तळोधी	कच्चेपार	द्वितीय	--
	ब्रम्हपुरी	नागभिड	नागभिड	पारडीठवरे	द्वितीय	--
	चंद्रपुर	वरोरा	वरोरा	रामपुर	द्वितीय	--
	चंद्रपुर	भद्रावती	भद्रावती	पेवरा	तृतीय	--
	२०१२-१३	चंद्रपूर	वरोरा	वरोरा	रामपूर	प्रथम
चंद्रपूर		भद्रावती	भद्रावती	पेवरा	द्वितीय	--
मध्यचांदा		राजुरा	राजुरा	कापनगांव	तृतीय	--

३.६ नाविण्यपूर्ण योजने अंतर्गत संयुक्त वनव्यस्थापन समितीच्या कुंटुबांना एलपीजी गॅस वाटप.

सन 2011-12				सन 2012-13		
विभागांचे नाव	समितीच्या गावांची संख्या	शासनातर्फे 75% शासन हिस्सा वाटप रक्कम	वाटप केलेले LPG कनेक्शन संख्या	समितीच्या गावांची संख्या	शासनातर्फे 75% शासन हिस्सा वाटप रक्कम	वाटप केलेले LPG कनेक्शन संख्या
चंद्रपुर	18	30,12,500	1035	1	101370	15
ब्रम्हपुरी	04	15,00000	487	0	0	0
म. चांदा.	08	15,00000	588	14	3379000	500
एकुण :-	30	60,12,500	2110	15	3480370	515

नाविण्यपूर्ण योजने अंतर्गत संयुक्त वनव्यस्थापन समितीच्या कुंडुबांना एलपीजी गॅस वाटप.
सन 2013.14 मध्ये विविध योजने अंतर्गत एलपीजी गॅस वाटप.

योजना	वनविभाग	प्राप्त अनुदान	मार्च/14 पर्यंत झालेला खर्च	परीक्षेत्र	लाभार्थीची संख्या
नाविण्यपूर्ण योजने (2406-8132)	मध्य चांदा	21.96	21.96	बल्लारशाह	80
				राजुरा	60
				कोठारी	80
				धाबा	60
				विस्त्र	5
				वनसडी	40
	एकुण -	21.96	21.96		325

३.७ सन 2012.13 मध्ये विविध योजने अंतर्गत एलपीजी गॅस वाटप.

योजनेचे नांव	विभागाचे नांव											
	चंद्रपूर			ब्रम्हपूरी			मध्यचांदा			एकुण		
	गावांची संख्या	वाटप केलेले LPG कनेक्शन संख्या	शासना तर्फे 75% शासन हिस्सा वाटप रक्कम	गावांची संख्या	वाटप केलेले LPG कनेक्शन संख्या	शासना तर्फे 75% शासन हिस्सा वाटप रक्कम	गावांची संख्या	वाटप केलेले LPG कनेक्शन संख्या	शासना तर्फे 75% शासन हिस्सा वाटप रक्कम	गावांची संख्या	वाटप केलेले LPG कनेक्शन संख्या	शासना तर्फे 75% शासन हिस्सा वाटप रक्कम
आदिवासी	33	694	4688636	44	1408	9515264	88	2489	16824650	165	4591	31028550
विशेष घटक	17	17	1148861	25	453	3068100	37	674	4553400	79	1297	8770361
जिल्हा परिषद अनुदान	7	225	1518582	7	121	817718	5	150	1013700	19	496	3350000
पेपरमिल यांचे अनुदानातुन	0	0	0	0	0	0	2	253	843144	2	253	843144
माणीकगड यांचे अनुदानातुन	0	0	0	0	0	0	3	67	450000	3	67	450000
एकुण --	57	936	7356079	76	1982	1340108	135	3633	23684894	268	6704	44442055

सन 2013-14 करीता 13 वा वित्त आयोगाअंतर्गत LPG गॅस वाटपाबाबतची माहिती.

योजना	वनविभाग	प्राप्त अनुदान	मार्च/14 पर्यंत झालेला खर्च	परीक्षेत्र	लाभार्थीची संख्या	
13 वा वित्त आयोग (2406-7223)	चंद्रपूर	8.65	8.65	भद्रावती	11	
				वरोरा	73	
				सावली	34	
				चिचपल्ली	10	
	एकुण -	8.65	8.65			128
	ब्रम्हपूरी	15.97	15.91	सिंदेवाही	8	
				चिमुर्	81	
				नागभिड	60	
				द. ब्रम्हपूरी	53	
				तळोधी	32	
	एकुण -	15.97	15.91			234
	मध्य चांदा	15.38	15.27	बल्लारशाह	50	
				राजुरा	35	
				कोठारी	50	
				धाबा	35	
				विस्त्र	56	
	एकुण -	15.38	15.27			226
	एकंदर बेरीज	40.00	39.83			

३.८ सन 2012.13 मधील भाकड जनावरे

तपशिल	योजना	विभाग	समित्याची संख्या	लाभार्थी संख्या	50% शासकिय भरणा केलेली रक्कम	50% लाभार्थी हिस्सा
भाकड जनावरे	TSP	चंद्रपूर	1	2 गाय	0.40	0.40
		ब्रम्हपूरी	1	2 गाय	0.40	0.40
		एकुण -	2	4 गाय	0.80	0.80
	SAP	चंद्रपूर	0	0	0	0
		ब्रम्हपूरी	0	0	0	0
		एकुण -	0	0	0	0

३.९ सन 2011 व 2012 च्या रोपवन संरक्षण कामावर 50 पैसे प्रमाणे रोपवन संरक्षणावर झालेला खर्च. वृक्ष लागवडीचे संरक्षणाबाबतची माहिती.

अ. क्र.	तपशिल	योजना	वनविभाग	2011 चे रोपवन			
				समित्यांची संख्या	लाभार्थी संख्या	प्रत्यक्षात समितीस वाटप रक्कम	
1	Plantation Protection (0.50 Pise each Plantation)	TSP	चंद्रपूर	3	21	8.01	
			ब्रम्हपूरी	0	0	0	
			मध्य चांदा	2	8	2.24	
			एकुण:-	5	29	10.25	
		SCP	चंद्रपूर	1	11	2.847	
			ब्रम्हपूरी	0	0	0	
			मध्य चांदा		0	0	
			एकुण:-	1	11	2.847	
				एकंदर:-	6	40	13.097

अनु. क्र.	तपशिल	योजना	वनविभाग	2012 चे रोपवन			
				समित्यांची संख्या	लाभार्थी संख्या	प्रत्यक्षात समितीस वाटप रक्कम	
2	Plantation Protection (0.50 Pise each Plantation)	TSP	चंद्रपूर	4	39	12.25	
			ब्रम्हपूरी	4	22	6.015	
			मध्य चांदा	10	43	8.45	
			एकुण:-	18	104	26.715	
		SCP	चंद्रपूर	3	9	3.09	
			ब्रम्हपूरी	5	17	4.749	
			मध्य चांदा		0	0	
			एकुण:-	8	26	7.839	
				एकंदर:-	26	130	34.554

३.१० विवरणपत्र- 2(अ)

सन 2013-14 करीता राज्य योजने अंतर्गत संरक्षित वनाचे लगत क्षेत्रातील गांवात अनुसुचित जमातीच्या (ST) (2406-8186) लाभार्थ्यांना कुकिंग गॅस, बायोगॅस, दुभत्या जनावरे या कामावर झालेल्या खर्चाबाबतची माहिती सादर करणेबाबत. (नविन कामे)

अ. क्र.	विभाग	योजना	दिलेले अनुदान (रु. लाखात)	LPG (कुकिंग गॅस)		बायोगॅस		दुभत्या जनावरे		वृक्ष लागवडीचे संरक्षण		एकुण लाभार्थी संख्या	एकुण झालेला खर्च	शिल्लक
				लाभार्थ्यांची संख्या	झालेला खर्च	लाभार्थ्यांची संख्या	झालेला खर्च	लाभार्थ्यांची संख्या	झालेला खर्च	लाभार्थ्यांची संख्या	झालेला खर्च			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1)	चंद्रपूर	आदिवासी (अनुसुचित जमाती) (TSP)	23.885	329	22.355	0	0	0	0	51	1.53	380	23.885	0.00
2)	ब्रम्हपूरी		23.885	282	19.176	0	0	10	2.00	34	2.67	326	23.844	0.04
3)	मध्य चांदा		24.84	347	23.450	0	0	0	0	46	1.38	393	24.830	0.01
		एकुण-	72.61	958	64.981	0	0	10	2.00	131	5.58	1099	72.559	0.05

विवरणपत्र- 2(ब)

सन 2013-14 करीता राज्य योजने अंतर्गत संरक्षित वनाचे लगत क्षेत्रातील गांवात अनुसुचित जातीच्या (SC) (2406-8195) लाभार्थ्यांना कुकिंग गॅस, बायोगॅस, दुभत्या जनावरे या कामावर झालेल्या खर्चाबाबतची माहिती सादर करणेबाबत. (नविन कामे)

विभाग	योजना	दिलेले अनुदान (रु. लाखात)	LPG (कुकिंग गॅस)		दुभत्या जनावरे		वृक्ष लागवडीचे संरक्षण		एकुण लाभार्थी संख्या	एकुण झालेला खर्च (रु. लाखात)	शिल्लक
			लाभार्थ्यांची संख्या	झालेला खर्च (रु. लाखात)	लाभार्थ्यांची संख्या	झालेला खर्च (रु. लाखात)	लाभार्थ्यांची संख्या	झालेला खर्च (रु. लाखात)			
2	3	4	5	6	9	10	11	12	13	14	15
चंद्रपूर	राज्यस्तरीय विशेष घटक (अनुसुचित जाती) (SAP)	16.86	236	16.05	0	0	27	0.810	263	16.860	0
ब्रम्हपूरी		16.57	216	14.69	9	1.80	1	0.068	226	16.556	0.014
मध्य चांदा		16.85	247	16.69	0	0	4	0.160	251	16.850	0
	एकुण-	50.28	699	47.43	9	1.80	32	1.038	740	50.266	0.014

३.११ विवरणपत्र- 1 (अ)

राज्य योजने अंतर्गत संरक्षित वनाचे लगत क्षेत्रातील गांवात अनुसुचित जमातीच्या (ST) (2406-8186) लाभार्थ्यांना गॅस सिलेंडर आणि वृक्ष लागवडीचे संरक्षणाकरीता बांधील कामासाठी दिलेल्या अनुदानाचे अनुषंगाने झालेल्या खर्चाबाबतची माहिती सादर करणेबाबत.

सा 2012-13 मधील बांधील कामे पुर्ण करण्याकरीता सन 2013-14 मध्ये दिलेल्या अनुदानासंबंधी.)

अ. क्र.	विभाग	योजना	बांधील कामासाठी दिलेले अनुदाना रु. लाखात	गॅस सिलेंडर			वृक्ष लागवडीचे संरक्षण		बांधील कामासाठी एकूण झालेला खर्च (रु. लाखात) 6+8
				लाभार्थ्यांना दिलेल्या सिलेंडरची संख्या	झालेला खर्च	लाभार्थ्यांची संख्या	झालेला खर्च	वृक्ष लागवडीचे संरक्षणाती लाभार्थ्यांची संख्या	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1)	चंद्रपूर	आदिवासी (अनुसुचित जमाती) (TSP)	3.60	0	0	0	3.60	60	3.60
2)	ब्रम्हपूरी		1.32	0	0	0	1.32	10	1.32
3)	मध्य चांदा		3.06	0	0	0	3.06	51	3.06
		एकूण-	7.98	0	0	0	7.98	121	7.98

३.१२ विवरणपत्र- 1 (ब)

राज्य योजने अंतर्गत संरक्षित वनाचे लगत क्षेत्रातील गांवात अनुसुचित जातीच्या (SC) (2406-8195) लाभार्थ्यांना गॅस सिलेंडर आणि वृक्ष लागवडीचे संरक्षणाकरीता बांधील कामासाठी दिलेल्या अनुदानाचे अनुषंगाने माहिती सादर करणेबाबत

सा 2012-13 मधील बांधील कामे पुर्ण करण्याकरीता सा 2013-14 मध्ये दिलेल्या अनुदानासंबंधी.)

अ. क्र.	विभाग	योजना	बांधील कामासाठी दिलेले आुदा रु. लाखात	गॅस सिलेंडर			वृक्ष लागवडीचे संरक्षण		बांधील कामासाठी एकुण झालेला खर्च (रु. लाखात) 6+8
				लाभार्थ्याा दिलेल्या सिलेंडरची संख्या	झालेला खर्च	लाभार्थ्याची संख्या	झालेला खर्च	वृक्ष लागवडीचे संरक्षणाती लाभार्थ्याची संख्या	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1)	चंद्रपूर	राज्यस्तरीय विशेष घटक (अनुसुचित जाती) (SAP)	1.23	0	0	0	1.23	20	1.23
2)	ब्रम्हपूरी		0.99	0	0	0	0.99	5	0.99
3)	मध्य चांदा		0	0	0	0	0	0	0
		एकुण-	2.22	0	0	0	2.22	25	2.22

३.१३ सन 2012-13 मध्ये संयुक्त वनव्यवस्थापन समित्यांच्या सदस्यांना /ग्रामस्थाना LPG गॅसचे वितरण.

आ. क्र.	योजनेचे नांव / प्रकार	विभाग	75% शासकिय भरणा				प्रत्यक्षात लाभार्थ्यांनी भरणा केलेली रक्कम			शिल्लक
			लाभार्थी संख्या	LPG कनेक्शन रक्कम	12 सिलेंडरची रक्कम	एकुण	लाभार्थी संख्या	25% भरणा केलेली रक्कम	प्रत्यक्षात वाटप (संच)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1)	आदिवासी (अनुसुचित जमाती)	चंद्रपूर	694	2129192	2560860	4690052	694	1041000	694	0
		ब्रम्हपूरी	1408	4319744	5195520	9515264	1386	1801800	1374	12
		मध्य चांदा	2489	7636252	9184410	16820662	2489	4741800	2479	10
	एकुण -		4591	14085188	16940790	31025978	4569	7584600	4547	22
2)	विशेष घटक योजना (अनुसुचित जाती)	चंद्रपूर	170	521560	627300	1148860	170	255000	170	0
		ब्रम्हपूरी	453	1389804	1671570	3061374	452	555960	447	5
		मध्य चांदा	674	2067832	2487060	4554892	674	903200	673	1
	एकुण -		1297	3979196	4785930	8765126	1296	1714160	1290	6
3)	नााविण्य पुर्ण योजना	चंद्रपूर	15	46020	55350	101370	15	23000	15	0
		ब्रम्हपूरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		मध्य चांदा	500	1534000	1845000	3379000	500	858040	500	0
	एकुण -		515	1580020	1900350	3480370	515	881040	515	0
4)	संयुक्त वनव्यवस्थापन 7% वनमहसुल अनुदानातुन (Z.P. अंतर्गत)	चंद्रपूर	225	690300	830250	1518582	225	337500	225	0
		ब्रम्हपूरी	121	371228	446490	817718	120	150000	120	0
		मध्य चांदा	150	460200	553500	1013700	150	184500	150	0
	एकुण -		496	1521728	1830240	3350000	495	672000	495	0
	एकुण -		6899	21166132	25457310	46621474	6875	10851800	6847	28

३.१४ सन 2013-14 मध्ये संयुक्त वनव्यवस्थापन समित्यांच्या सदस्यांना /ग्रामस्थांना LPG गॅसचे वितरण.

अनु क्र.	योजनेचे नांव / प्रकार	विभाग	75% शासकिय भरणा				प्रत्यक्षात लाभार्थ्यांनी भरणा केलेली रक्कम			शेरा
			लाभार्थी संख्या	LPG कनेक्शन रक्कम	12 सिलेंडरची रक्कम	एकुण	लाभार्थी संख्या	25% भरणा केलेली रक्कम	प्रत्यक्षात वाटप (संच)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1)	आदिवासी (अनुसुचित जमाती)	चंद्रपूर	329	1023190	1214010	2237200	329	493500	314	15
		ब्रम्हपूरी	282	877020	1040580	1917600	282	380700	241	41
		मध्य चांदा	347	1064596	1280430	2345026	347	781444	177	170
	एकुण -		958	2964806	3535020	6499826	958	1655644	732	226
2)	विशेष घटक योजना (अनुसुचित जाती)	चंद्रपूर	236	733960	870840	1604800	236	354000	225	11
		ब्रम्हपूरी	216	671760	797040	1468800	216	280800	180	36
		मध्य चांदा	247	757796	911430	1669226	247	556244	150	97
	एकुण -		699	2163516	2579310	4742826	699	1191044	555	144
3)	नाविण्य पुर्ण योजना	मध्य चांदा	325	997100	1199250	2196350	325	731900	215	110
	एकुण -		325	997100	1199250	2196350	325	731900	215	110
4)	13 वा वित्त आयोग	चंद्रपूर	128	398080	472320	870400	128	192000	124	4
		ब्रम्हपूरी	234	727740	863460	1591200	234	304200	174	60
		मध्य चांदा	226	693368	833940	1527308	226	508952	190	36
	एकुण -		588	1819188	2169720	3988908	588	1005152	488	100
	एकुण -		2570	7944610	9483300	17427910	2570	4583740	1990	580

३.१५ विवरणपत्र- ब

सन 2014-15 करीता राज्यस्तरीय विशेष घटक योजनेअंतर्गत संरक्षित वनांचे लगत क्षेत्रातील गांवात अनुसुचित जातीच्या (SC) (2406-8195) लाभार्थ्यांना गॅस सिलेंडर आणि वृक्ष लागवडीचे संरक्षणाकरीता (नविन कामाकरीता) अनुदानाचे वाटप.

आ. क्र.	विभाग	योजना	LPG (कुकिंग गॅस)			बायोगॅस			दुभत्या जनावरे			वृक्ष लागवडीचे संरक्षण			नविन कामाकरीता वाटप केलेले अनुदान 50- इतर खर्च (रु. स्पयात)
			लाभार्थ्यांची संख्या	12 सिलेंडर करीता प्रती लाभार्थी दर कनेक्शनस ह	एकुण रक्कम (रु. स्पयात)	लाभार्थ्यांची संख्या अंदाजे	प्रति लाभार्थी दर(2 घ.मी.)	एकुण रक्कम (रु. स्पयात)	लाभार्थ्यांची संख्या अंदाजे	प्रति लाभार्थी दर (स्पये)	एकुण रक्कम (रु. स्पयात)	लाभार्थ्यांची संख्या अंदाजे	प्रती लाभार्थी दर (स्पये)	एकुण रक्कम (रु. स्पयात)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1)	चंद्रपूर	राज्यस्तरीय विशेष घटक (अनुसुचित जाती) (SAP)	61	6800	414800	3	12000	36000	6	20000	120000	23	3000	69000	639800
2)	ब्रम्हपूरी		61	6800	412400	3	12000	38000	6	20000	125000	23	3000	68000	643400
3)	मध्य चांदा		61	6800	414800	3	12000	36000	7	20000	140000	23	3000	69000	659800
		एकुण-	183		1242000	9		110000	19		385000	69		206000	1943000

३.१६ विवरणपत्र- अ

सन 2014-15 करीता राज्यस्तरीय विशेष घटक योजनेअंतर्गत संरक्षित वनांचे लगत क्षेत्रातील गांवात अनुसुचित जातीच्या (SC) (2406-8195) लाभार्थ्यांना गॅस सिलेंडर आणि वृक्ष लागवडीचे संरक्षणाकरीता (बांधील कामाकरिता)

अ. क्र.	विभाग	योजना	गॅस सिलेंडर			वृक्ष लागवडीचे संरक्षण			एकुण लागणारी रक्कम (रु. स्पयात) रकाा (6+10)	बांधील कामाकरीता वाटप केलेले अ-जुदाा 50- इतर खर्च (स्पयात)
			लाभार्थ्यांची संख्या	8 सिलेंडरकरिता प्रति लाभार्थी दर स्पये	सिलेंडर करीता लागणारी आवश्यक रक्कम (रु. स्पयात)	लाभार्थ्यांची संख्या	प्रती लाभार्थी दर (स्पये)	लागणारी रक्कम (रु. स्पयात)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1)	चंद्रपूर	राज्यस्तरीय विशेष घटक (अनुसुचित जाती) (SAP)	170	2464	419072	28	6000	168000	587072	587072
2)	ब्रम्हपूरी		453	2464	1116192	28	6000	168000	1284192	1284192
3)	मध्य चांदा		674	2464	1660736	28	6000	168000	1828736	1828736
एकुण :-			1297	2464	3196000	84		504000	3700000	3700000

३.१६ विवरणपत्र- ब

सन 2014-15 करीता राज्यस्तरीय आदिवासी योजनेअंतर्गत संरक्षित वनांचे लगत क्षेत्रातील गांवात अनुसुचित जामातीच्या (ST) (2406-8186) लाभार्थ्यांना कुकिंग गॅस, बायोगॅस, दुभते जनावरे, वृक्ष लागवडीचे संरक्षणाकरीता लागणा-या (नविन कामाकरीता) अनुदानाचे वाटप

अ. क्र.	विभाग	योजना	LPG (कुकिंग गॅस)			बायोगॅस			दुभत्या जनावरे			वृक्ष लागवडीचे संरक्षण			नविन कामाकरीता वाटप केलेले अनुदान 50-इतर खर्च (रु. रुपयात)
			लाभार्थ्यांची संख्या	12 सिलेंडर करीता प्रती लाभार्थी दर कनेक्शनसह	एकुण रक्कम (रु. रुपयात)	लाभार्थ्यांची संख्या अंदाजे	प्रति लाभार्थी दर (2 घ.मी.)	एकुण रक्कम (रु. रुपयात)	लाभार्थ्यांची संख्या अंदाजे	प्रति लाभार्थी दर (रुपये)	एकुण रक्कम (रु. रुपयात)	लाभार्थ्यांची संख्या अंदाजे	प्रती लाभार्थी दर (रुपये)	एकुण रक्कम (रु. रुपयात)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1)	चंद्रपूर	राज्यस्तरीय आदिवासी उपयोजना (ST) अनुसुचित जमाती (TSP)	59	6800	4.00	10	12000	1.19	3	20000	0.61	22	3000	0.65	6.45
2)	ब्रम्हपूरी		60	6800	4.08	12	12000	1.43	3	20000	0.61	23	3000	0.69	6.81
3)	मध्य चांदा		60	6800	4.08	12	12000	1.43	4	20000	0.81	23	3000	0.69	7.01
		एकुण-	179		12.16	34		4.05	10		2.03	68		2.03	20.27

३.१७ विवरणपत्र- अ

सन 2014-15 करीता राज्यस्तरीय योजनेअंतर्गत संरक्षित वनांचे लगत क्षेत्रातील गांवात अनुसुचित जमातीच्या (ST) लाभार्थ्यांना गॅस सिलेंडर, वृक्ष लागवडीचे संरक्षणाकरीता लागणा-या (2406-8186) (बांधील कामाकरीता) अनुदानाचे वाटप.

अ. क्र.	विभाग	योजना	गॅस सिलेंडर			वृक्ष लागवडीचे संरक्षण			एकूण लागणारी रक्कम (रु. स्पयात) रकाा (6+10)	बांधील कामाकरीता वाटप केलेले अनुदान 50-इतर खर्च (स्पयात)
			लाभार्थ्यांची संख्या	8 सिलेंडरकरिता प्रति लाभार्थी दर स्पये	सिलेंडर करीता लागणारी आवश्यक रक्कम (रु. स्पयात)	लाभार्थ्यांची संख्या	प्रती लाभार्थी दर (स्पये)	लागणारी रक्कम (रु. स्पयात)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1)	चंद्रपूर	राज्यस्तरीय आदिवासी उपयोजना (ST)(अनुसुचित जमाती) (TSP)	694	2464	17.10	120	6000	7.20	24.30	24.30
2)	ब्रम्हपूरी		1408	2464	34.69	73	6000	4.38	39.07	39.07
3)	मध्य चांदा		2489	2464	61.33	101	6000	6.06	67.39	67.39
एकूण :-			4591		113.12	294		17.64	130.76	130.76

३.१८ विवरणपत्र- अ

सन 2014-15 करीता राज्यस्तरीय योजनेअंतर्गत ग्राम परिसर व आदिवासी विकास कार्यक्रम. (संयुक्त वनव्यवस्थापन) (2406-1521) संरक्षित वनांचे क्षेत्रालगत गांवातील सर्वसाधारण जातीच्या लाभार्थ्यांना कुकिंग गॅस, बायोगॅस, दुभत्या जनावरांसाठी अनुदान व वृक्ष लागवडीच्या संरक्षणासाठी प्रोत्साहन देण्याकरीता (नविन कामाकरीता) अनुदानाचे वाटप.

अ. क्र.	विभाग	योजा	LPG (कुकिंग गॅस)			बायोगॅस			दुभत्या जनावरे			वृक्ष लागवडीचे संरक्षण			नविन कामाकरीता वाटप केलेले अुदा 50-इतर खर्च (रु. स्पयात)
			लाभार्थ्यांची संख्या	12 सिलेंडर करीता प्रती लाभार्थी दर कनेक्शासह	एकुण रक्कम (रु. स्पयात)	लाभार्थ्यांची संख्या अंदाजे	प्रति लाभार्थी दर (2 घ.मी.)	एकुण रक्कम (रु. स्पयात)	लाभार्थ्यांची संख्या अंदाजे	प्रति लाभार्थी दर (स्पये)	एकुण रक्कम (रु. स्पयात)	लाभार्थ्यांची संख्या अंदाजे	प्रती लाभार्थी दर (स्पये)	एकुण रक्कम (रु. स्पयात)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1)	चंद्रपूर	ग्राम परिसर व आदिवासी विकास कार्यक्रम. (2406-1521) संरक्षित वनांचे क्षेत्रालगत गांवातील सर्वसाधारण जातीच्या लाभार्थ्यांना कुकिंग गॅस, बायोगॅस, दुभत्या जनावरांसाठी अनुदान व वृक्ष लागवडीच्या संरक्षणासाठी प्रोत्साहन देण्याकरीता (Other)	116	6800	788800	8	12000	96000	3	20000	60000	18	3000	54000	998800
2)	ब्रम्हपूरी	ग्राम परिसर व आदिवासी विकास कार्यक्रम. (2406-1521) संरक्षित वनांचे क्षेत्रालगत गांवातील सर्वसाधारण जातीच्या लाभार्थ्यांना कुकिंग गॅस, बायोगॅस, दुभत्या जनावरांसाठी अनुदान व वृक्ष लागवडीच्या संरक्षणासाठी प्रोत्साहन देण्याकरीता (Other)	110	6800	747800	8	12000	96000	9	20000	180000	17	3000	51000	1074800
3)	मध्य चांदा	ग्राम परिसर व आदिवासी विकास कार्यक्रम. (2406-1521) संरक्षित वनांचे क्षेत्रालगत गांवातील सर्वसाधारण जातीच्या लाभार्थ्यांना कुकिंग गॅस, बायोगॅस, दुभत्या जनावरांसाठी अनुदान व वृक्ष लागवडीच्या संरक्षणासाठी प्रोत्साहन देण्याकरीता (Other)	128	6800	870400	8	12000	96000	3	20000	60000	17	3000	51000	1077400
		एकुण-	354		2407000	24		288000	15		300000	52		156000	3151000

३.१९ मागील तीन वर्षात घेण्यांत आलेली रोपवने (हे.)

(हेक्टर व रोपे संख्या लाखात)

वनविभाग	2011-12		2012-13		2013-14	
	हेक्टर	रोपे संख्या	हेक्टर	रोपे संख्या	हेक्टर	रोपे संख्या
चंद्रपुर	685.24	7.86	1246.79	12.31	1132	13.315
ब्रम्हपुरी	595.67	7.47	1110.00	11.60	1075	9.94
मध्य चांदा	525.00	7.16	1415.48	12.44	915	10.40
एकूण	1805.91	22.49	3772.27	36.35	3122	33.655

३.२० विविध योजनेतील कामातुन निर्माण झालेले मनुष्य दिवस -

(म.दिवस लाखात)

वर्ष	योजनेतर	योजना	तेंदुपाने	मग्नारोहयो व इतर.	एकूण म.दि.
2010-11	5.91	2.09	8.39	0.09	16.48
2011-12	5.22	2.22	6.66	1.36	15.46
2012-13	5.78	3.27	4.06	1.82	14.93
2013.14	4.90	3.45	3.62	3.78	15.75
2014-15 (ऑगस्ट अखेर)	1.93	0.26	2.03	0.431	4.651

३.२१ योजनेतर शिर्षाखाली प्राप्त अनुदान व खर्च

(रक्कम रु. लाखात)

वर्ष	वेतन व भत्ते			कामावरिल			एकूण प्राप्त अनुदान	एकूण खर्च	खर्चाची टक्केवारी
	मागणी	प्राप्त अनुदान	खर्च	मागणी	प्राप्त अनुदान	खर्च			
2011-12	2980.68	2849.83	2990.86	1506.22	1501.87	1506.22	4351.70	4497.08	100
2012.13	3305.59	3295.83	3305.59	1514.32	1481.89	1514.32	4777.72	4819.91	100
2013.14	3367.79	3359.98	3367.79	1330.86	1250.89	1330.86	4610.87	4698.65	101.90
2014.15 ऑगस्ट अखेर	4044.31	2549.10	1332.93	3083.11	729.53	551.51	3278.63	1884.44	57.48

३.२२ महसुल

(रक्कम रमये लाखात)

वनोपज प्रकार	2010-11	2011-12	2012-13	13-14	14-15 ऑगस्ट अखेर
इमारती लाकुड	1551.23	1421.60	1878.61	1288.36	428.35
जळावू लाकुड	394.80	402.49	498.10	306.32	150.23
बांबू	100.25	191.84	95.74	112.42	91.46
तेंदु (प्रोत्साहन रक्कम वगळून)	125.84	274.73	132.60	112.65	131.70
इतर	66.28	66.39	79.41	44.55	12.51
एकूण -	2238.40	2357.05	2684.46	1864.30	814.25

३.२३ महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामिण रोजगार हमी योजना महाराष्ट्र योजने अंतर्गत मासिक प्रगती अहवाल (यंत्रणा - वनविभाग)

माहे जुलै, २०१४

मुख्य वनसंरक्षक, चंद्रपूर वनवृत्त चंद्रपूर.

प्रपत्र-अ

अ. क्र.	वनविभाग	जिल्हा	जिल्हाधीकाऱ्यांना सादर केलेले एकुण प्रस्ताव			मंजूरी प्राप्त झालेले प्रस्ताव			घेण्यांत आलेली कामे			सेल्फवर असलेली कामे		
			कामाचे प्रस्तावाची संख्या	अदाज पत्रकीय रक्कम (लाखात)	अपेक्षित मनुष्य दिवस निर्मिती (लाखात)	कामाचे प्रस्तावाची संख्या	अदाज पत्रकीय रक्कम (लाखात)	अपेक्षित मनुष्य दिवस निर्मिती (लाखात)	कामा वर संख्या	झालेला एकुण खर्च (लाखात)	एकुण निर्माण झालेले मनुष्य दिवस (लाखात)	कामाचे प्रस्तावाची संख्या	अदाज पत्रकीय रक्कम (लाखात)	अपेक्षित मनुष्य दिवस निर्माण (लाखात)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	चंद्रपूर	चंद्रपूर	103	826.34	5.18	103	826.34	5.18	15	4.65	0.024	88	821.69	5.16
2	ब्रम्हपुरी		52	629.89	3.21	47	623.41	3.18	32	53.13	0.295	15	71.70	0.353
3	मध्य चांदा		86	1437.26	10.47	86	1437.26	10.47	21	6.29	0.037	65	901.42	6.81
	एकुण वनवृत्त:-		241	2893.49	18.86	236	2887.01	18.83	68	64.07	0.36	169	1794.81	12.32

३.२४ मग्नारोहयो

महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामिण रोजगार हमी योजना महाराष्ट्र योजने अंतर्गत मासिक प्रगती अहवाल (यंत्रणा- संयुक्त वनव्यवस्थापना समित्या)
माहे जुलै, २०१४

मुख्य वनसंरक्षक, चंद्रपूर वनवृत्त चंद्रपुर.

प्रपत्र-ब

अ. क्र.	वर्नावभाग	कामाचा प्रकार	जिल्हाधीकाऱ्यांना सादर केलेले एकुण प्रस्ताव			मंजूरी प्राप्त झालेले प्रस्ताव			घेण्यांत आलेली कामे			सेल्फवर असलेली कामे		
			कामाचे प्रस्तावाची संख्या	अदाज पत्रकीय रक्कम (लाखात)	अपेक्षित मनुष्य दिवस निर्मिती (लाखात)	कामाचे प्रस्तावाची संख्या	अदाज पत्रकीय रक्कम (लाखात)	अपेक्षित मनुष्य दिवस निर्मिती (लाखात)	कामाचे संख्या	झालेला एकुण खर्च (लाखात)	एकुण निर्मिती झालेले मनुष्य दिवस (लाखात)	कामाचे प्रस्तावाची संख्या	अदाज पत्रकीय रक्कम (लाखात)	अपेक्षित मनुष्य दिवस निर्मिती (लाखात)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	चंद्रपुर	वनीकरण रोपवाटीका	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	ब्रम्हपुरी		9	217.80	1.241	9	217.80	1.241	5	10.721	0.062	4	86.82	0.45
			1	5.131	0.023	1	5.131	0.023	1	1.969	0.009	0	0	0
3	मध्य चांदा		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	एकुण वनवृत्त:-		10	222.93	1.264	10	222.93	1.264	6	12.690	0.071	4	86.82	0.45

३.२५ लेखापरिक्षण :-

महालेखापालांचे लेखापरिक्षण 1.4.2013 रोजी महालेखापाल यांचेकडे प्रलंबित असलेल्या परिच्छेदाची सद्यस्थिती. खर्च (Expenditure)

ऑगस्ट २०१४ अखेर

अ.क्र.	वनवृत्त/ वनविभाग	१.४.२०१४ अखेर प्रलंबित परिच्छेद	माहे एप्रिल/२०१४ पर्यंत महालेखापाल यानी वगळलेले परिच्छेद	एप्रिल /२०१४ अखेर शिल्लक परिच्छेद (३-४)	प्रलंबित परिच्छेदाची स्थिती				
					महालेखापाल यांचेकडे	उप वनसंरक्षक स्तरावर	मुख्य वनसंरक्षक स्तरावर	प्रधान मुख्य वनसंरक्षक स्तरावर	शासन स्तरावर
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	निर्देशन	5	0	5	2	1	0	2	0
2	चंद्रपुर	13	3	10	2	6	0	2	0
3	ब्रम्हपुरी	13	1	12	5	5	0	2	0
4	मध्य चांदा	14	2	12	7	3	0	2	0
	एकुण	45	6	39	16	15	0	8	0

महसुल (Revenue)

अ.क्र.	वनवृत्त/ वनविभाग	१.४.२०१४ अखेर प्रलंबित परिच्छेद	माहे एप्रिल/२०१४ पर्यंत महालेखापाल यानी वगळलेले परिच्छेद	एप्रिल /२०१४ अखेर शिल्लक परिच्छेद (३-४)	मार्च/२०१४ अखेर प्रलंबित परिच्छेदाची स्थिती				
					महालेखापाल यांचेकडे	उप वनसंरक्षक स्तरावर	मुख्य वनसंरक्षक स्तरावर	प्रधान मुख्य वनसंरक्षक स्तरावर	शासन स्तरावर
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	निर्देशन	5	1	4	1	0	0	1	2
2	चंद्रपुर	6	0	6	0	2	0	2	2
3	ब्रम्हपुरी	6	1	5	0	1	0	3	1
4	मध्य चांदा	7	2	5	1	0	0	3	1
	एकुण	24	4	20	2	3	0	9	6

३.२६ स्थापत्य कामे (Civil Work)

इमारतीचा गोषवारा

अ.क्र.	इमारतीचा प्रकार	इमारतीची संख्या				जोता क्षेत्र प्र. इमारत(चौ.मी.)	एकूण जोता क्षेत्र (चौ.मी.)
		चंद्रपूर	ब्रम्हपूरी	मध्य चांदा	एकूण		
1	प्रकार 1	99	97	97	293	45.25	13258.25
2	प्रकार 2	41	30	38	109	50.06	5456.54
3	प्रकार 3	19	13	7	39	61.74	2407.86
4	प्रकार 4	14	1	1	16	84.39	1350.24
5	प्रकार 5	5	0	1	6	91.52	549.12
6	प्रकार 6	2	0	1	3	250.1	750.30
7	वपअ कार्या./उ.वि.अ.कार्यालय	6	5	5	16	79.7	1275.20
8	विभागीय / प्रशासकीय कार्या.	2	1	1	4	470.64	1882.56
9	चेक नाका/ बेस स्टेशन	9	6	10	25	28.84	721.00
10	लेबर शेड	25	10	40	75	27.4	2055.00
11	विश्राम गृह	5	4	1	10	96.04	960.40
12	निरीक्षण कूटी	11	2	17	30	54.80	1644.00
13	इतर इमारती	57	24	44	125	50.74	6342.25
	एकूण :-	295	193	263	751	..	

४.०० उत्पादन व व्यवस्थापन

४.१ वन उत्पादन

- उत्पादन (विभागीय रित्या, जंकास व कंत्राटदारांमार्फत)

सन 2011-12				
वनविभाग	चंद्रपुर	ब्रम्हपुरी	मध्य चांदा	एकुण
इमारती लाकुड (घ.मी.)	280.94	3067.55	2885.70	6234.19
जळवू लाकुड बिटे)	1967	25866	10337	38170
बांबू				
विभागीय	लांब बांबु - 42400 बांबु बंडल्स - 115675	लांब बांबु - निरंक बांबु बंडल्स - निरंक	लांब बांबु - 185075 बांबु बंडल्स - 29636	लांब बांबु - 227475 बांबु बंडल्स - 145311
निवीदा	लांब बांबु - निरंक बांबु बंडल्स - निरंक	लांब बांबु - निरंक बांबु बंडल्स - निरंक	लांब बांबु - निरंक बांबु बंडल्स - निरंक	लांब बांबु - निरंक बांबु बंडल्स - निरंक
बिल्ट	लांब बांबु - 18115 बांबु बंडल्स - 630914 (मे.टन)	लांब बांबु - निरंक बांबु बंडल्स - निरंक (मे.टन)	लांब बांबु - 4000 बांबु बंडल्स - 183794 (मे.टन)	लांब बांबु - 22115 बांबु बंडल्स - 814708 (मे.टन)
सन 2012-13				
इमारती लाकुड (घ.मी.)	185.62	1379.122	3233.324	4798.066
जळवू लाकुड बिटे)	1699	14181.5	7847	23727.50
बांबू				
विभागीय	लांब बांबु - 82540 बांबु बंडल्स - 11928	लांब बांबु - निरंक बांबु बंडल्स - निरंक	लांब बांबु - 275485 बांबु बंडल्स - 82470	लांब बांबु - 358025 बांबु बंडल्स - 94398
निवीदा	लांब बांबु - निरंक बांबु बंडल्स - निरंक	लांब बांबु - निरंक बांबु बंडल्स - निरंक	लांब बांबु - निरंक बांबु बंडल्स - निरंक	लांब बांबु - निरंक बांबु बंडल्स - निरंक
बिल्ट	बांबु बंडल्स - निरंक (मे.टन)	बांबु बंडल्स - निरंक (मे.टन)	बांबु बंडल्स - 496500 (मे.टन)	बांबु बंडल्स - 496500 (मे.टन)
2013-14				
इमारती लाकुड (घ.मी.)	1376.445	2557.643	2129.412	6063.50
जळवू लाकुड बिटे)	12659	18432	6707	37798
विभागीय	लांब बांबु - 28645 बांबु बंडल्स - 117017	लांब बांबु - निरंक बांबु बंडल्स - निरंक	लांब बांबु - 170580 बांबु बंडल्स - 71262	लांब बांबु - 199225 बांबु बंडल्स - 188279
निवीदा	लांब बांबु - निरंक बांबु बंडल्स - निरंक	लांब बांबु - निरंक बांबु बंडल्स - निरंक	लांब बांबु - निरंक बांबु बंडल्स - निरंक	लांब बांबु - निरंक बांबु बंडल्स - निरंक
बिल्ट	बांबु बंडल्स - निरंक (मे.टन)	बांबु बंडल्स - निरंक (मे.टन)	बांबु बंडल्स - 476013 (संख्या) 3141.061(मे.टन)	बांबु बंडल्स - 476013 (संख्या) 3141.06(मे.टन)

४.२ सन २०१३-१४ या वर्षात कार्यआयोजनेनुसार उपलब्ध कुपांचा तपशिल.

वनविभाग	तोडीस उपलब्ध कुपे		अपेक्षित उत्पादन	
चंद्रपुर	विभागीयरित्या	०	०	०
	जंकास	४	७३३.२५२	६८९९
	एकुण :-	४	७३३.२५२	६८९९
ब्रम्हपुरी	विभागीयरित्या	४	१२४१.२१०	१२२०८
	जंकास	१४	१०६४.७१३	९०५०
	एकुण :-	१८	२३०५.९२३	२१२५८
मध्य चांदा	विभागीयरित्या	७	९५९.३१८	२५१४
	जंकास	३	६६२.९४५	१६५९
	एकुण :-	१०	१६२२.२६३	४१७३
	एकंदर :-	३२	४६६१.४३८	३२३३०

४.३ निस्तार पुरवठा - बुरड व्यवसायीक, शेतकरी व गांवातील इतर गरजू व्यक्तींना शासनाचे निस्तार धोरणानुसार उपलब्धतेप्रमाणे बांबू, तसेच चपाटी बांबू, काटीपेटा इ. वनोपजाचा पुरवठा निस्तार दराने करण्यांत येतो. सन २०१३-१४ मध्ये वाटप केलेल्या वनोपजाचा तपशिल.

(पुरवठा वर्ष ऑक्टों/२०१३ ते सप्टेंबर/२०१४)

माहे जुलै २०१४

वनविभाग	निस्तार डेपो संख्या	नोंदणीकृत बुरुड संख्या	वाटप					
			बुरुड		कास्तकार		एकुण	
			लाभार्थी संख्या	बांबू	लाभार्थी संख्या	बांबू	लाभार्थी संख्या	बांबू
चंद्रपुर	२८	६२४	५२	२२९६	९९	४२९	६३	२८९७
ब्रम्हपुरी	२९	३९३	६६७	९६३३९	६९४	९३७३९	९३६९	३००६२
मध्य चांदा	२६	४५२	५९	३०५०	९६७	६७९९	२२६	९८४९
एकुण :-	७५	९३८९	७७८	२९७७७	८७२	२०९५९	९६५०	४२७२८

(महसुल लाखात)

वनोपज	२०११-१२				२०१२-१३				२०१३.१४			
	परीमाण संख्या			महसुल	परीमाण संख्या			महसुल	परीमाण संख्या			महसुल
	चंद्रपुर	ब्रम्ह पूरी	मध्य चांदा		चंद्रपुर	ब्रम्ह पूरी	मध्य चांदा		चंद्र पूर	ब्रम्ह पूरी	मध्य चांदा	
बांबू	७९५३७	१२३२२८	७८८५७	२८.२९	७८६१४	७९९८७	३५३९२	२५.१९	११८९४	५००८८	२१७६९	१८.३७
जळावू बिटे	३७२८.५०	१९२.४७	१६६३.५०	२९.०८	१२१४	०	२४९०	८.६१	८७६	०	१७८१	१३.३३
जळावू काडया (क्वि)	०	०	०	०	१११४	१९२७१	०	१६.४२	६९३२	८६०	०	३.४९
फाटे	०	०	१५३	०.०३	०	०	२२६४	१.७४	०	०	१०१५	०.६९
कुकड रांडी	०	०	०	०	५२	०	०	०.०१	०	०	०	०

४.४ चराई परवाना - चराई धोरणानुसार ग्रामस्थांच्या पाळीव जनावरांना चराईकरीता नियमानुसार चराई परवाने देण्यांत येतात.

वनविभाग	2011-12		2012-13		2013-14	
	जनावरे संख्या	परवाना संख्या	जनावरे संख्या	परवाना संख्या	जनावरे संख्या	परवाना संख्या
चंद्रपूर	50798	9545	34979	7049	4989	831
ब्रम्हपुरी	39170	7266	36243	6444	0	0
मध्य चांदा	66012	6630	28549	5356	16138	2821
एकूण	155980	23441	99771	18849	21127	3652

४.५ इतर गौण वनोपज विक्रीद्वारे प्राप्त महसुल -

अ) आदिवासी विकास महामंडळाद्वारे खरेदी

गौण वनोपज	2009-10				2010-11				2011-12			
	खरेदी मात्रा (क्विंटल)			स्वामित्व शुल्क रु.	खरेदी मात्रा (क्विंटल)			स्वामित्व शुल्क रु.	खरेदी मात्रा (क्विंटल)			स्वामित्व शुल्क रु.
	चंद्रपूर	ब्रम्हपुरी	मध्य चांदा		चंद्रपूर	ब्रम्हपुरी	मध्य चांदा		चंद्रपूर	ब्रम्हपुरी	मध्य चांदा	
मोहाफुले	0	545	287	4161	222.74	0	388.82	2058	0	0	0	0
हिरडा	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
बेहडा	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

ब) निविदाद्वारे विक्री -

गौण वनोपज	2010-11				2011-12				2012.13			
	खरेदी मात्रा (क्विंटल)			स्वामित्व शुल्क (रु.)	खरेदी मात्रा (क्विंटल)			स्वामित्व शुल्क (रु.)	खरेदी मात्रा (क्विंटल)			स्वामित्व शुल्क (रु.)
	चंद्रपूर	ब्रम्हपुरी	मध्य चांदा		चंद्रपूर	ब्रम्हपुरी	मध्य चांदा		चंद्रपूर	ब्रम्हपुरी	मध्य चांदा	
गोंद	0	111.93	0	234111	0	87.00	0	101000	0	4.30	0	63400 by JMCS 18600 by contractors
ताड झाडे	175	0	0	41900	175	0	0	46000	211	0	0	50500

४.६ जंगल कामगार सहकारी संस्था - आदि.जंगल कामगार सहकारी संस्थांना कुप वाटप करून त्यांचेमार्फत वनोपज निष्कासनाची कामे करण्यांत येतात.

वन विभाग	एकूण संस्था	कार्य स्थगित संस्था	अवसायनात	बंद	निर्लेखित जंकास संस्था	वाटप केलेल्या कुपांची संख्या			
						2010-11	2011-12	2012.13	2013.14
चंद्रपूर	5	3	5	0	0	0	0	0	4
ब्रम्हपुरी	2	0	1	1	0	17	18	20	14
म.चांदा	4	0	3	1	0	0	0	0	0
एकूण	11	0	9	2	0	17	18	20	18

५.०० अकाष्ट वनोपज

५.१ तेंदुपाने संकलन -

सुधारीत एकमुस्त पद्धतीनुसार 2010, 2011 व 2012 तेंदु हंगामात विक्री झालेले तेंदु घटक, प्रत्यक्ष संकलन व प्राप्त महसुलाबाबतच माहिती खालील प्रमाणे.

सन 2010 तेंदु हंगाम -

(रक्कम रुपये लाखात)

वनविभाग	तेंदु घटक	घोषित उत्पादन (प्र.गो.)	विक्री झालेले तेंदु घटक	प्राप्त महसुल	संकलन दर प्रती प्र.गो. (रु.)	प्रत्यक्ष संकलन प्र.गो.	मजुरी रक्कम	निर्माण मनुष्य दिवस (100/- प्रती दिवस मजुरी प्रमाणे)
चंद्रपूर	17	34800	17	423.93	800	26636.710	213.09	2.13
ब्रम्हपुरी	24	51500	24	420.59	800	42529.033	340.23	3.40
मध्य चांदा	23	43100	23	479.38	800	35728.590	285.83	2.86
एकंदर	64	129400	64	1323.90		104894.333	839.15	8.39

सन 2011 तेंदु हंगाम -

(रक्कम रुपये लाखात)

वनविभाग	तेंदु घटक	घोषित उत्पादन (प्र.गो.)	अ विक्रीत तेंदु घटक	विक्री झालेले तेंदु घटक	प्राप्त महसुल	प्रत्यक्ष संकलन (प्र.गो.)	संकलन दर प्रती प्र.गो. (रु.)	मजुरी रक्कम	निर्माण मनुष्य दिवस (200/- प्रती दिवस मजुरी प्रमाणे)
चंद्रपूर	19	34800	0	19	359	31632.120	1200	380	2
ब्रम्हपुरी	36	51500	0	36	440	43797.790	1200	525	3
मध्य चांदा	26	43100	1	25	477	35575.988	1200	427	2
एकंदर	81	129400	1	80	1276	111005.898		1332	7

सन 2012 तेंदु हंगाम -

(रक्कम रुपये लाखात)

वनविभाग	तेंदु घटक	घोषित उत्पादन (प्र.गो.)	विक्री झालेले तेंदु घटक	प्राप्त महसुल	संकलन दर प्रती प्र.गो. (रु.)	प्रत्यक्ष संकलन प्र.गो.	मजुरी रक्कम	निर्माण मनुष्य दिवस (239.35/- प्रती दिवस मजुरी प्रमाणे)
चंद्रपूर	19	33600	19	468.75	1350	32854.734	443.54	1.85
ब्रम्हपुरी	36	45700	36	452.40	1350	42396.610	572.35	2.39
मध्य चांदा	26	38400	26	485.14	1350	37601.384	507.62	2.12
एकंदर	81	117700	81	1406.29		112852.728	1523.51	6.36

सन 2013 तेंदु हंगाम

सन 2013 तेंदु हंगामातील विक्री झालेले तेंदु घटक -

(रक्कम रुपये लाखात)

वनविभाग	विक्री करीता ठेवण्यांत आलेले		विक्री झालेले तेंदु घटक								
	एकूण तेंदु घटक	घोषित उत्पादन (प्र.गो.)	तेंदु घटक	घोषित उत्पादन (प्र.गो.)	निविदा रक्कम	दर प्रति प्र.गो.	संकलन दर	प्रत्यक्ष संकलन (प्र.गो.)	टक्केवारी	मजुरी रक्कम	निर्माण मनुष्य दिवस 261.77
चंद्रपूर	20	25900	15	20000	126.11	631	1500	15591.870	77.96	233.88	0.89
ब्रम्हपुरी	27	37800	22	29700	159.03	535	1500	27158.895	81.44	407.38	1.56
मध्य चांदा	26	38400	14	21100	142.42	675	1500	20349.781	96.44	305.25	1.17
एकंदर	73	102100	51	70800	427.56	604	1500	63100.546	89.13	946.51	3.62

अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अकाष्ट वनोपज, संनियंत्रण व मुल्यांकन) म.रा.नागपूर यांचे पत्र क्र. कक्ष-20(2)/प्र.क्र.3(13-14)/204, दि. 16-5-2013 अन्वये ज्या तेंदु घटकासाठी अपेक्षित किंमतीपेक्षा 60 टक्के पेक्षा जास्तीने कमीने निविदा प्राप्त झाल्या आहेत, अशा घटकासाठी जर वाटाघाटीने संबंधित खरेदीदार अपेक्षित किंमतीच्या 60 टक्के पर्यंत कमी किंमती भरायला तयार असतील तर अशा घटकाची विक्री वाटाघाटीद्वारे अपेक्षित किंमतीच्या 60 टक्के पर्यंत कमी किंमतीवर करण्याचे निर्देश प्राप्त झाले.

त्याअनुषंगाने उपरोक्त 51 तेंदु घटकापैकी मध्य चांदा वनविभागातील फक्त एक तेंदु घटक क्र. 20 लक्कडकोट वाटाघाटीद्वारे विक्री करण्यात आलेला आहे.

2013 तेंदु हंगामात अविक्रीत तेंदु घटक -

(रक्कम रुपये लाखात)

वनविभाग	एकूण अविक्रीत तेंदु घटक			
	तेंदु घटक	घोषित उत्पादन (प्र.गो.)	मजुरी रक्कम (अंदाजीत)	निर्माण मनुष्य दिवस 261.77 (अंदाजीत)
चंद्रपूर	5	5900	88.50	0.34
ब्रम्हपुरी	5	8100	121.50	0.46
मध्य चांदा	12	17300	259.50	0.99
एकंदर	22	31300	469.50	1.79

अविक्रीत तेंदु घटकातील सामुहिक वनहक्क (CFR) मार्फत तेंदुपानांचे संकलन -

या वनवृत्तांतर्गत चंद्रपूर, ब्रम्हपुरी व मध्य चांदा या तिन प्रादेशिक वनविभागाचा समावेश होत असून यापैकी फक्त मध्य चांदा वनविभागात C.F.Rs. वनहक्क कायदा 2006 अंतर्गत गोंडपिपरी तालुक्यातील पांचगांव या ग्रामसभेला सामुहिक वनहक्क देण्यात आलेले आहे. **सदर ग्रामसभेने 2013 च्या तेंदु हंगामात त्यांचे गांवांतर्गत**

तेंदुपाने संकलनाची कामे काही तांत्रिक अडचणीमुळे करू शकत नाही याबाबतचा ठराव घेवून उपवनसंरक्षक मार्फत या कार्यालयास कळविले. त्यामुळे C.F.Rs. अंतर्गत तेंदु घटकातील तेंदु पाने संकलन झालेले नाही.

अविक्रीत तेंदु घटकातील ग्रामसभा / संयुक्त वन व्यवस्थापन समिती मार्फत तेंदुपानांचे संकलन -

शासन पत्र क्रमांक एमएफपी-2011/प्र.क्र. 340/फ-9, दि. 28-2-2013 अन्वये महाराष्ट्र वनोपज (तेंदु पानांचे व्यापारांचे नियमन 1969) च्या नियम 8 व नियम 9 अनुसार अविक्रीत तेंदु घटकाच्या बाबतीत संबंधित ग्रामसभांना त्यांनी तद्संबंधी सहमती दर्शविल्यास महाराष्ट्र वनोपज (व्यापाराचे नियमन अधिनियम 1969 अंतर्गत) शासनाने अभिकर्ता म्हणून नेमणूक करण्यास शासन मान्यता देण्यांत आलेली आहे.

शासन अधिसूचना दिनांक 16 मे, 2013 अन्वये महाराष्ट्र वनोत्पादन (तेंदु पाने व्यापाराचे विनियमन) नियम, 1969 यांच्या नियम 3 नंतर पुढील नियम 3 (अ) - अभिकर्ता म्हणून ग्राम सभेची किंवा संयुक्त वन व्यवस्थापन समितीची नेमणूक करणे बाबतचे आदेश प्राप्त झालेत. या वनवृत्तात एकूण 484 संयुक्त वन व्यवस्थापन समिती (चंद्रपूर 149 , ब्रम्हपुरी 193 व मध्य चांदा 142) अस्तीत्वात आहेत. अविक्रीत तेंदु घटकातील तेंदुपाने संकलन करण्याकरिता सदर विभागातील संयुक्त वन व्यवस्थापन समिती यांना पाचारण करण्यात आले. परंतु फक्त मध्य चांदा वनविभागातील घटक क्र. 21 देवाडा व 19 विरुर या घटकामधील प्रत्येकी 2 संयुक्त वन व्यवस्थापन समितीने तेंदुकामे करण्यास तयारी दर्शविली.

याअनुषंगाने, शासन आदेश क्रमांक एमएफपी-2013/प्र.क्र.57/फ-9, दि. 21-5-2013 अन्वये मुख्य वनसंरक्षक (प्रादेशिक) यांना प्रदान करण्यात आलेल्या शक्तीचा वापर करून संयुक्त वन व्यवस्थापन समिती 1. धानोरा, 2. सुबई, 3. कावडगोंदी, 4. देवाडा यांना 2013 तेंदु हंगामापुरते त्यांचे हद्दीतील तेंदुपानांचा अधिकार प्रदान करण्यात येऊन याबाबत त्यांना शासनाचे अभिकर्ता म्हणून नियुक्त करण्यात आलेले होते.

सदर संयुक्त वन व्यवस्थापन समिती मार्फत संकलित केलेल्या तेंदुपाने मात्रा खालील प्रमाणे -

अ क्र	वन विभाग	अविक्रीत तेंदु घटकाचे नांव	घोषित उत्पादन प्र.गो.	अविक्रीत तेंदु घटकात तेंदु कामे करण्यास इच्छूक संयुक्त वन व्यवस्थापन समितीचे नांव	संयुक्त वन व्यवस्थापन समितीच्या हद्दीतील अंदाजित तेंदुपाने उत्पादन प्र.गो.	एकूण संकलन (प्र.गो.)	मजुरी रक्कम	संकलना ची टक्केवार 1	गोदामात साठविण्यांत आलेली तेंदुपाने मात्रा	
									प्र.गो.	वा.गो.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	मध्य चांदा	21 देवाडा	1900	देवाडा	100	48.920	73380	48.92	48.000	70
2				कावडगोंदी	100	54.363	81545	54.36	53.750	65
3		19 विरुर	1700	सुबई	100	30.983	46475	30.98	30.650	43
4				धानोरा	100	20.562	30843	20.56	20.250	26
		एकूण -	3600		400	154.828	232243	38.71	152.65	204

संयुक्त वन व्यवस्थापन समितीने संकलित केलेले तेंदुपाने विक्री करून देण्यास विभागास विनंती केल्यानुसार उपवनसंरक्षक, मध्य चांदा वनविभाग यांचेमार्फत तेंदुपाने विक्रीकरिता निविदा मागविण्यात आलेल्या होत्या. दि. 23-12-2013 ला मागविण्यात आलेल्या निविदेमध्ये संयुक्त वनव्यवस्थापन समिती देवाडा, सुबई व धानोरा या समितीने संकलित केलेल्या अनुक्रमे 48.920, 30.983 व 20.562 प्रमाण गोणी साठी 1900/- प्रती प्रमाण गोणी प्रमाणे फक्त मे. चारभाई बिडी वर्क्स पुणे यांनी निविदा दिली. सदर निविदा मंजूर करण्यात आली.

संयुक्त वन व्यवस्थापन समिती कावडगोंदी यांनी संकलित केलेले 54.363 प्रमाण गोणी तेंदुपाने विक्री झालेली नसल्यामुळे सदर समितीने संकलित केलेल्या तेंदुपानाची त्वरित विक्री होण्याचे दृष्टीने पुनश्च: तेंदु कंत्राटदार / कारखानदार यांना तेंदुपाने खरेदी करण्याबाबत प्रोत्साहीत करण्याचे प्रयत्न विभागामार्फत करण्यात येत आहेत.

उपवनसंरक्षक, मध्यचांदा वनविभाग यांचेकडून प्राप्त अहवालानुसार आदिवासी विकास महामंडळ यांनी उपरोक्त समितींना दिलेल्या आगाऊ रक्कम रु. 270948/- पैकी रु. 174916/- परत करण्यात आलेले असून उर्वरित रक्कम रु. 96032/- ही कावडगोंदी या समितीमार्फत संकलित करण्यात आलेल्या तेंदुपानाची विक्री झाल्यानंतर परत करण्यात येईल.

सन 2014 हंगामात सामुहिक वन हक्क (CFR) अंतर्गत तेंदुपाने संकलनाबाबत.

या वनवृत्तांतर्गत चंद्रपूर, ब्रम्हपुरी व मध्य चांदा या तिन प्रादेशिक वनविभागाचा समावेश होत असून यापैकी फक्त मध्य चांदा वनविभागात अनुसूचित जमाती व इतर पारंपारीक वननिवासी (वनहक्क मान्य करणे) अधिनियम, 2006 नियम-2008 अंतर्गत ग्रामपंचायत तोहोगांव मध्ये समाविष्ट **मौजा पाचगांव** तालुका गोंडपिपरी यांचेसाठी जिल्हा प्रकरण क्रमांक 01/2011-12 अन्वये सामुहिक वन हक्का बाबत दावा मंजूर करण्यांत आला आहे. या दाव्याअंतर्गत वन हक्क कायदा-2006 मध्ये नमूद असलेले गौण वनोपज गोळा करणे, त्याचा वापर करणे किंवा त्याची विल्हेवाट लावणे यासाठी स्वामीत्व हक्क देण्यांत आले आहेत. वनहक्क कायद्या मधील कलम-2(1) मध्ये गौण वनोपजाची व्याख्या दिली आहे. त्यामध्ये तेंदुपानाचा देखील समावेश करण्यांत आलेला आहे. सामुहिक वनहक्क दाव्यामध्ये नमूद केल्याप्रमाणे मौजा पाचगांव क्षेत्र 1006.416 हेक्टर असून त्यामध्ये वनखंड क्रमांक 534, 535, 536 व 537 समाविष्ट आहे. मौजा पाचगांव या गांवातील **120** वनहक्क धारक यांना सामुहिक वनहक्क दिलेले आहे. सदर गांवाची लोकसंख्या **207** असून कुटूंब संख्या **57** आहे. याचे विवरण खालील प्रमाणे आहे.

CFR गांवाचे नांव	गांवाची लोकसंख्या				कुटूंब संख्या			
	अ.ज.	वि.भ.ज.	इतर	एकूण	अ.ज.	वि.भ.ज.	इतर	एकूण
पाचगांव	140	22	45	207	39	5	13	57

ग्रामसभा पाचगांव यांनी दिनांक 09-12-2013 रोजी घेण्यांत आलेल्या ग्रामसभेमध्ये यावर्षी म्हणजेच **2014 च्या तेंदू हंगामामध्ये तेंदूपत्ता गोळा करणे आणि टेडर ग्रामसभा पाचगांव करणार असून मार्गदर्शन वनविभाग करेल असा ठराव सर्व सहमतीने मंजूर केलेला आहे. त्याबाबतची प्रत उपवनसंरक्षक, मध्य चांदा वनविभाग यांनी या कार्यालयास सादर कलेली आहे.**

सन 2014 तेंदू हंगामाकरिता या वनवृत्तातील मध्य चांदा वनविभागांतर्गत पाचगांव CFR क्षेत्राकरिता **200** प्रमाण गोणी घोषित उत्पादन ठरविण्यांत आलेले आहे. सदर घोषित उत्पादन ठरवितांना पाचगांव संकलन केंद्रावर मागिल तिन हंगामात प्रत्यक्ष झालेल्या संकलनाचे सरासरीनुसार ठरविण्यांत आलेले आहे. तेंदू घटक क्रमांक 6 कोठारी मध्ये CFR अंतर्गत फक्त पाचगांव हे एकच संकलन केंद्र समाविष्ट आहे. सदर पाचगांव संकलन केंद्रावर मागिल तिन हंगामात झालेल्या प्रत्यक्ष संकलनाची आकडेवारी खालीलप्रमाणे आहे.

परिक्षेत्र	घटक क्रमांक	संकलन केंद्राचे नांव	हंगाम	प्रत्यक्ष उत्पादन (प्र.गो.)	प्रत्यक्ष उत्पादन व तेंदुपाने संकलनकर्ते कुटूंब संख्या			
					पाचगांव या गांवातील संकलनकर्ते कुटूंब संख्या	प्र.गो.	बाहेर गांवातील संकलनकर्ते कुटूंब संख्या	प्र.गो.
कोठारी	6-कोठारी	पाचगांव	2010	173.960	45	91.850	61	82.110
			2011	203.400	43	100.400	47	103.000
			2012	230.390	48	120.410	52	109.980
			2013		अविक्रीत			
		एकूण सरासरी -	202.58	45	104.22	53	98.36	

उपरोक्त आकडेवारीचे अवलोकन केले असता असे निदर्शनास येते की, मागील तिन हंगामातील पाचगांव या गांवातील संकलनकर्ते कुटूंबाची सरासरी ही **45** येत असून प्रत्यक्ष संकलन मात्रेची सरासरी ही **104** प्र.गो. येते. तर, गांवाबाहेरीत संकलनकर्ते कुटूंबाची सरासरी ही **53** येत असून प्रत्यक्ष संकलन मात्रेची सरासरी ही **99** प्र.गो. दिसून येत आहे. फक्त पाचगांव या गांवातील संकलनकर्ते कुटूंब व त्यांनी संकलित केलेल्या तेंदुपाने मात्रेचा विचार केल्यास CFR पाचगांव क्षेत्राकरिता फक्त **104** प्र.गो. घोषित उत्पादनच प्रस्तावीत होऊ शकते. परंतु **प्रत्यक्षात पाचगांव संकलनकेंद्रावरील तेंदुपाने उत्पादन क्षमतेचा विचार करून येणारी सरासरी व गांवातील लोकसंख्या लक्षात घेता सन 2014 तेंदू हंगामामध्ये पाचगांव CFR करिता 200 प्र.गो. घोषित उत्पादन प्रस्तावीत करण्यात आलेले आहे.**

वनहक्क अधिनियम 2006 मधील कलम 6(1) नुसार वनहक्काचे Nature and Extent ठरविण्याचे अधिकार जिल्हा समितीला असल्याने सदर क्षेत्रातील तेंदुपानाचे अंदाजित मात्रा तसेच ग्रामसभेच्या ठरावास जिल्हास्तरीय समितीकडून मान्यता प्राप्त करण्यास्तव अध्यक्ष, जिल्हास्तरीय वनहक्क समिती तथा जिल्हाधिकारी, चंद्रपूर यांचे सुचनेनुसार उपवनसंरक्षक, मध्य चांदा वनविभाग यांनी त्यांचे पत्र क्र. 3578, दि. 26-2-2014 अन्वये जिल्हाधिकारी कार्यालय येथे **दि. 3-3-2014** रोजी ठिक 11.00 वाजता सभेचे आयोजन केले होते. परंतु **सदर समितीने दि. 23-3-2014 रोजी ग्रामसभेचा ठराव घेवून 2014 तेंदू हंगामात तेंदुपत्ताचा जाहीर लिलाव करण्यास नकार देवून ठरावाची प्रत या कार्यालयास सादर केली. त्यामुळे CFR अंतर्गत सुद्धा तेंदुपाने संकलनाचे कामे करण्यात आले नाही.**

सन 2014 तेंदु हंगाम तेंदु घटकांची ई-टेंडरिंग द्वारे विक्री -

2014 तेंदु हंगामाकरीता प्रचलित सुधारीत एकमुस्त पद्धतीने तेंदुपानांची निविदा मागविण्याकरीता निविदा सुचना क्रमांक 20(2)/सीआर (13-14)/923/2013-14, नागपूर दि. 17-12-2013 प्रसिद्ध करण्यात आली. तेंदु घटकाची विक्री e-tendering द्वारे निविदेची सहाय्या व अंतिम फेरी अखेर खालील प्रमाणे तेंदु घटकाची विक्री झालेली आहे.

तेंदुपाने संकलन दर - 1650/- प्रती प्रमाण गोणी

(रक्कम रुपये लाखात)

वनविभाग	विक्री करीता ठेवण्यांत आलेले		विक्री झालेले तेंदु घटक							
	एकूण तेंदु घटक	घोषित उत्पादन (प्र.गो.)	तेंदु घटक	घोषित उत्पादन (प्र.गो.)	निविदा रक्कम	दर प्रति प्र.गो.	प्रत्यक्ष संकलन (प्र.गो.)	टक्केवारी	मजुरी रक्कम	निर्माण मनुष्य दिवस 285.46
चंद्रपूर	20	25950	15	16150	81.91	507	15892	98.40	262.22	0.92
ब्रम्हपुरी	27	38350	20	26650	140.15	526	25714	96.49	424.28	1.49
मध्य चांदा	26	39000	16	25350	159.62	630	23924	94.38	394.75	1.38
एकंदर	73	103300	51	68150	381.68	560	65530	96.16	1081.25	3.79

उपरोक्त दर्शविल्याप्रमाणे सहाय्य व अंतिम निविदा फेरी अंतर्गत या वनवृत्तातील एकूण 51 तेंदु घटकाची विक्री झालेली आहे. तर, एकूण 22 तेंदु घटकाची विक्री झालेली नाही. विभागवार तपशिल खालीलप्रमाणे आहे.

वनविभाग	एकंदर		अविक्रीत तेंदु घटकापोटी होणारे अंदाजीत नुकसान	
	एकूण तेंदु घटक	घोषित उत्पादन (प्र.गो.)	मजुरी रक्कम (संकलन दर 1650/- प्रती.प्र.गो.)	मनुष्य दिवस (285.46/-प्रमाणे)
चंद्रपूर	5	9800	16170000	56645
ब्रम्हपुरी	7	11700	19305000	67628
मध्य चांदा	10	13650	22522500	78899
एकंदर	22	35150	57997500	203172

शासन पत्र क्र. 28-2-2013 मधील नमूद केल्यानुसार अविक्रीत तेंदु घटकांच्या बाबतीत घटकात समाविष्ट असलेल्या ग्रामसभांना / संयुक्त वन व्यवस्थापन समितींना त्यांनी तेंदुपाने संकलन करण्यास सहमती दर्शविल्यास महाराष्ट्र वनोपज (व्यापाराचे नियमन अधिनियम 1969 अंतर्गत) शासनाचे अभिकर्ता म्हणून नेमणूक करणे आहे. त्याअनुषंगाने, संबधित उपवनसंरक्षक / विभागीय वन अधिकारी यांना त्यांचे विभागांतर्गत अविक्रीत तेंदु घटकातील समाविष्ट ग्रामसभा / संयुक्त वन व्यवस्थापन समिती यांचेकडून आवश्यक सहमतीपत्र प्राप्त करून अहवाल सादर करण्याचे निर्देश देण्यात आले. प्राप्त अहवालानुसार या वनवृत्तातील वरिलप्रमाणे एकूण 22 अविक्रीत असलेल्या तेंदु घटकामधील कोणत्याही ग्रामसभेने / संयुक्त वन व्यवस्थापन समितीने तेंदुपाने संकलन करण्यास सहमती दर्शविलेली नाही. त्यामुळे अविक्रीत तेंदु घटकामध्ये ग्रामसभा / संयुक्त वन व्यवस्थापन समित्या यांना शासनाचे अभिकर्ता म्हणून नेमणूक करण्याची कार्यवाही करण्यात आलेली नाही.

या वनवृत्तांतर्गत फक्त मध्य चांदा वनविभागामध्ये CFR अंतर्गत सामुहीक वनहक्क समिती पाचगांव आहे. सदर ग्रामसभेने दिनांक 22-3-2014 रोजी ग्रामसभेचा ठराव घेवून सन 2014 चा तेंदु हंगामात तेंदुपत्ता जाहीर लिलाव करण्यास नकार देवून ठरावाची प्रत या कार्यालयास सादर केली. त्यामुळे CFR अंतर्गत सुद्धा तेंदुपाने संकलनाची कामे करण्यात आलेली नाह

प्रोत्साहनात्मक मजुरी रक्कम वाटप -

शासन निर्णय क्रमांक एमएफपी- 21-04/प्र.क्र.67/फ-1,दि. 28 फेब्रुवारी, 2006 व शासन निर्णय क्रमांक एमएफपी- 21-04/प्र.क्र.67/फ-1,दि. 1 नोव्हेंबर, 2007 अन्वये सन 2006 ते 2011 तेंदु हंगामातील प्रोत्साहनात्मक मजुरी वाटपाचा तपशील खालीलप्रमाणे आहे.

(रक्कम रुपये लाखात)

वनविभाग	2006			2007			2008		
	वाटप रक्कम	लाभार्थी संख्या	वाटप %	वाटप रक्कम	लाभार्थी संख्या	वाटप %	वाटप रक्कम	लाभार्थी संख्या	वाटप %
चंद्रपूर	118.44	16839	99.94	384.14	17795	99.60	225.99	18810	99.49
ब्रम्हपुरी	100.08	41784	99.97	470.31	42320	100	215.62	37798	100
मध्य चांदा	127.99	28916	99.29	485.77	27388	99.74	232.87	28003	99.39
एकंदर	346.51	87539	99.71	1340.22	87503	99.79	674.48	84611	99.61

वनविभाग	2009			2010			2011		
	वाटप रक्कम	लाभार्थी संख्या	वाटप %	वाटप रक्कम	लाभार्थी संख्या	वाटप %	वाटप रक्कम	लाभार्थी संख्या	वाटप %
चंद्रपूर	267.98	21048	100	360.21	15936	100	304.06	15878	100
ब्रम्हपुरी	264.48	40294	100	357.23	36808	99.96	372.41	35006	99.82
मध्य चांदा	304.48	28310	99.42	405.25	24404	99.49	402.87	21543	99.63
एकंदर	836.94	89652	99.79	1122.69	77148	99.80	1079.34	72427	99.80

तेंदु हंगाम - 2012 प्रोत्साहनात्मक रक्कम -

शासन जापन क्र. तेंदूस-2013/प्र.क्र.218/फ-9, दि. 16 जुलै, 2013 अन्वये सन 2012 तेंदु हंगामातील तेंदु संकलनकर्त्या कुटुंबप्रमुखास प्रोत्साहनात्मक मजुरीचे वाटपास मान्यता प्रदान केलेली असून प्रोत्साहनार्थ मजुरी वाटपाची टक्केवारी 88.77 निश्चित करण्यात आली असून विभागीय स्तरावर प्रोत्साहनात्मक रक्कम वाटप करणे सुरु आहे.

(रक्कम रुपये लाखात)

वनविभाग	एकूण वाटप करावयाची		एकूण वाटप केलेली रक्कम			शिल्लक
	कुटुंब संख्या	प्रोत्साहनात्मक रक्कम	कुटुंब संख्या	रक्कम	%	
चंद्रपूर	17718	416.11	17718	416.11	100	0.00
ब्रम्हपुरी	38630	401.60	38506	400.49	99.72	1.11
मध्य चांदा	23849	430.66	23699	428.76	99.56	1.90
एकूण -	80197	1248.37	79923	1245.36	99.76	3.01

तेंदु हंगाम - 2013 प्रोत्साहनात्मक रक्कम -

शासन जापन क्र. तेंदूस-2014/प्र.क्र.171/फ-9, दि. 30 जुन, 2014 अन्वये सन 2013 तेंदु हंगामातील तेंदु संकलनकर्त्या कुटुंबप्रमुखास प्रोत्साहनात्मक मजुरीचे वाटपास मान्यता प्रदान केलेली असून प्रोत्साहनार्थ मजुरी वाटपाची टक्केवारी 70.27 निश्चित करण्यात आली असून विभागीय स्तरावर प्रोत्साहनात्मक रक्कम वाटप करणे सुरु आहे.

(रक्कम रुपये लाखात)

वनविभाग	एकूण वाटप करावयाची		दि. 7-9-14 पर्यंत एकूण वाटप केलेली रक्कम			शिल्लक
	कुटुंब संख्या	प्रोत्साहनात्मक रक्कम	कुटुंब संख्या	रक्कम	%	
चंद्रपूर	13386	89.06	13180	87.05	97.74	2.01
ब्रम्हपुरी	25196	111.75	20309	59.69	53.41	52.06
मध्य चांदा	13039	103.90	12295	94.26	90.73	9.63
एकूण -	51621	304.71	45784	241.00	79.09	63.70

६.०० वनसंरक्षण

६.१ वनसंरक्षणाच्या दृष्टिने नियतक्षेत्राची वर्गवारी :

(शा.नि.क्र.टीआरएस-06/2001/प्रक्र.209/फ-6,दि.8.5.03 नुसार दि. 1.1.2012 ते 31.12.2014 या कालावधीकरीता)

वनविभाग	परिक्षेत्र	वर्तुळ	नियतक्षेत्र			
			सामान्य	संवेदनशिल	अतिसंवेदनशिल	एकूण
चंद्रपूर	5	17	-	-	65	65
ब्रम्हपुरी	6	21	-	-	92	92
मध्य चांदा	7	31	-	-	120	120
एकूण	18	69	-	-	277	277

६.२ वाहने - वन व वन्यप्राण्यांचे संरक्षणासाठी खालीलप्रमाणे वाहने उपयोगात आहेत.

वाहनाचा प्रकार	चंद्रपूर	ब्रम्हपुरी	मध्य चांदा	निर्दे. विभाग	एकूण
कार	0	0	0	1	1
टाटा सुमो	7	5	7	2	21
मार्शल/बोलेरो/अरमडा	0	6	2	0	8
रॅपिड रिस्पॉन्स टिम जिप	1	1	0	0	2
रेक्सु व्हॅन	1	0	0	0	1
मिनी बस	0	1	1	0	2
ट्रॅक्टर	1	1	2	0	4
स्वराज माझदा/पिकअप व्हॅन	0	3	2	0	5
ट्रॅक्टर ट्रॅली	1	1	2	0	4
मोटर सायकल	0	1	3	0	4
वॉटर टँकर	0	2	1	0	3
ट्रेलर	0	1	0	0	1
एकूण :-	11	22	20	3	56

टिप:- उपवनसंरक्षक, मध्य चांदा वनविभाग, चंद्रपूर यांनी **बोलेरो कॅम्पर-2**, उपवनसंरक्षक, ब्रम्हपुरी वनविभाग, ब्रम्हपुरी यांनी **बोलेरो कॅम्पर-4** व विभागीय वन अधिकारी, चंद्रपूर वनविभाग यांनी **टाटा सुमो-2 व बोलेरो कॅम्पर 1** अशी एकंदर **9 वाहने** खरेदी केलेली आहेत. तथापी सदर कंपनीकडून आजतागायत वाहनांचा पुरवठा झालेला नाही.

६.३ बिनतारी संदेश यंत्रणा - वन व वन्यप्राण्यांचे प्रभावीरित्या संरक्षणांसाठी बिनतारी संदेश यंत्रणा कार्यान्वीत आहे.

तपशिल	वनविभाग			
	निर्दे. विभाग	चंद्रपूर	ब्रम्हपुरी	एकूण
रिपिटर बेस स्टेशन	0	1	1	2
वायरलेस बेस स्टेशन	1	16	12	29
मोबाईल स्टेशन	3	7	10	20
वॉकी टॉकी	4	35	54	93

६.४ भ्रमणध्वनी संच - एकात्मिक वन संरक्षण योजने अंतर्गत क्षेत्रीय वनअधिकारी व कर्मचाऱ्यांना जलद संपर्कासाठी भ्रमणध्वनी संच पुरविण्यांत आले आहे.

वनविभाग	भ्रमणध्वनी संख्या
चंद्रपूर	36
ब्रम्हपुरी	50
मध्य चांदा	20
एकूण	106

६.५ तपासणी नाके, संरक्षण कुटी, निरिक्षण मनोरे व बोरेवेल - वनोपजाची अवैध वाहतुक, वन्यप्राण्यांची शिकार व तस्करी रोखणे तसेच वनक्षेत्राचे आगीपासून संरक्षण करणेकरीता वनक्षेत्रात

- मोक्याचे ठिकाणी तपासणी नाके, संरक्षण कुटी व निरिक्षण मनोरे व बोरेवेल उभारण्यांत आले आहे.

वन विभाग	तपासणी नाके		संरक्षण कुटी		निरिक्षण मनोरे		बोरेवेल	
	संख्या	ठिकाण	संख्या	ठिकाण	संख्या	ठिकाण	संख्या	परिक्षेत्रनिहाय
चंद्रपूर	1	चंद्रपूर (एम.ई.एल)	2	गिलबिली, सावली	0		12	वरोरा-4, भद्रावती-5, सावली-3
ब्रम्हपुरी	4	कांम्पा, चारगांव, आमडी, भिंसी,	1	येनोली माल,	2	सिंदेवाही खडसंगी	11	उ.ब्रम्हपुरी-5, द.ब्रम्हपुरी-1, सिंदेवाही-2, नागभिड-1, तळोधी-1, चिमूर-1
मध्य चांदा	6	बामणी, परसोडा, लक्कडकोट, येलापूर, सोनापूर, अन्नूर	10	जिवती - 2 कक्ष क्र.85 व 95, परसोडा कक्ष क्र.182, कळमना कक्ष क्र.55, कोष्टाळा कक्ष क्र.126, जोगापूर कक्ष क्र.176, भारी कक्ष क्र.599, कोलांडी, चिकाटीगुडा, पाकडीगुडूम	13	विसापूर कक्ष क्र.31/1, चितलधाबा कक्ष क्र.98, करंजी कक्ष क्र.71, जोगापूर कक्ष क्र.171, खांबाडा कक्ष क्र.178, अंतरगाव कक्ष क्र.203, चिखली कक्ष क्र.41, बापूनगर कक्ष क्र.129, माणिकगड कक्ष क्र.26 मध्ये 2, कोलांडी, चिकाटीगुडा, पाकडीगुडूम	6	वनसडी-1, विरूर-2, जिवती-2, कोठारी-1
एकूण	11		13		15		29	

- **PDA** - वनविभागाचे संगणीकरण करणेबाबत आयसीटी या महत्वाकांक्षी प्रकल्पांतर्गत वानिकी कामामध्ये पारदर्शकता व कामे गती होण्यासाठी तेराव्या वित्त आयोगांतर्गत या वनवृत्तातील क्षेत्रीय कर्मचा-यांना खालीलप्रमाणे विभागनिहाय PDA उपलब्ध करून देण्यांत आलेले आहे.

वनविभाग	भ्रमणध्वनी संख्या
चंद्रपूर	65
ब्रम्हपुरी	83
मध्य चांदा	55
एकूण	203

- **शस्त्रास्त्र** - अवैध वृक्षतोड, वन्यप्राण्यांची शिकार व वनकर्मचाऱ्यांवर होणारे हल्ले रोखण्यासाठी शासनाने या वनवृत्तास 25 रायफल (एस.एल.आर.7.62), 35 पिस्तुल (9एमएम) यांचा पुरवठा केलेला आहे. त्यानुसार खालीलप्रमाणे शस्त्रांचे वाटप करण्यांत आले आहे.

वनाधिकारी	9 एमएम पिस्तुल
उपवनसंरक्षक/विवअ	1
सहा. वनसंरक्षक	4
वनपरिक्षेत्र अधिकारी	15
एकूण	20

फिरते पथक कर्मचारी	7.62 एसएलआर
सवसं (संरक्षण) मुख्यालय चंद्रपूर	4
सवसं (संरक्षण व अतिक्रमण निर्मुलन) ब्रम्हपुरी	3
सवसं (संरक्षण व अतिक्रमण निर्मुलन) चिमूर	3
उवस. मध्य चांदा	15
एकूण :-	25

- **उर्वरीत 14 पिस्तुल** सुरक्षिततेच्या दृष्टीने पोलीस शस्त्रागार मुख्यालय, चंद्रपूर येथे ठेवण्यांत आले असून शस्त्र प्रशिक्षित अधिका-यांचा आढावा घेऊन वाटपाची कार्यवाही करण्यांत येत आहे.

६.५ वन्यप्राण्यांचे संरक्षणासाठी आधुनिक संसाधनांचा वापर - मानव वन्यजीव संघर्ष टाळणे तसेच वन्यप्राण्यांचे प्रभावी संरक्षण व हालचालीवर नियंत्रण ठेवण्याकरीता कॅमेरा ट्रॅप, दुर्बिण, जीपीएस यंत्रे व पिंजऱ्यांचा वापर करण्यांत येत आहे.

वनविभाग	कॅमेरा ट्रॅप	दुर्बिण	जीपीएस यंत्रे	PDA	ट्रॅक्यूलायझिंग गन	डिप फ्रिजर	भ्रमनध्वनी संच	पिंजरे
चंद्रपूर	25	26	22	16	1	1	36	15
ब्रम्हपुरी	44	29	50	17	2	0	50	17
मध्य चांदा	37	8	31	16	1	0	20	7
एकूण वनवृत्त	106	63	103	49	4	1	106	39

वनविभाग	परिक्षेत्र	पिंजऱ्यांचा प्रकार							एकूण	शेरा	
		ट्रॅप केजेस		स्थायी	ट्रॉली माऊंट	रेस्क्यु केज	उपचार				
		मोठे	लहान				मोठे	लहान			
चंद्रपूर	चंद्रपूर	4	0	1	0	0	1	2	8	2 मोठे पिंजरे व 1 स्थायी पिंजरा नादुरुस्त	
	चिचपल्ली	0	0	0	0	0	0	0	0		
	मुल	0	0	0	0	0	0	1	1		
	मोहर्ली	0	1	0	0	1	0	0	2		मोहर्ली रोपवाटीकेत रेस्क्यु केज कायमचा पक्का केला आहे. (Permanent Fixed)
	शिवणी	1	1	0	0	0	0	0	2		
	सावली	1	0	0	0	0	0	0	1		
	भद्रावती	0	1	0	0	0	0	0	1		
	वरोरा	0	0	0	0	0	0	0	0		0
एकूण	6	3	1	0	1	1	3	15			
ब्रम्हपुरी	उ.ब्रम्हपुरी	1	1	0	1	0	2	1	6		
	द.ब्रम्हपुरी	1	1	0	0	0	0	0	2		
	नागभिड	1	0	0	0	0	0	0	1		
	तळोधी	1	1	0	0	0	0	0	2		
	चिमूर	1	1	0	0	0	0	0	2		
	सिंदेवाही	2	2	0	0	0	0	0	4		
	एकूण	7	6	0	1	0	2	1	17		
मध्य चांदा	बल्लारशाह	2	0	0	0	0	0	0	2	परिक्षेत्र कार्यालय	
	कोठारी	1	0	0	0	0	1	0	2	झरण नर्सरी	
	राजूरा	0	1	0	0	0	0	0	1	राजूरा नर्सरी	
	धाबा	0	1	0	0	0	0	0	1	गोंडपिपरी	
	वनसडी	0	0	0	0	0	0	0	0		
	विरुर	0	1	0	0	0	0	0	1		
	जिवती	0	0	0	0	0	0	0	0		
	एकूण	3	3	0	0	0	1	0	7		
एकूण वनवृत्त	16	12	1	1	1	4	4	39			

टिप :- WCT (Wildlife Conservation Trust) अंतर्गत TATR मार्फत एक नग Trap पिंजरा Bolero Camper Pickup Van सह (वाहन क्रमांक MH-34-AB-1972) चंद्रपूर वनविभागास पुरवठा करण्यात आलेला आहे.

Toll Free No . 155314

६.६ वनव्यवस्थापन

- वनांचे शास्त्रोक्त पद्धतीने व्यवस्थापन करीता वनविभाग निहाय कार्य आयोजना मंजुर असून त्यात नमूद कार्यपद्धती नुसार वनांचे व्यवस्थापन करण्यांत येत आहे.

वनविभाग	कार्यआयोजनेचा कालावधी	भारत सरकार पर्यावरण व वनमंत्रालय मंजूरी आदेश क्रमांक
चंद्रपूर	2002-03 ते 2011-12	क्र. 12-1 / 2002 (FOR) / 248, दि. 7-11-2003
ब्रम्हपुरी	2005-06 ते 2014-15	क्र. 12-3 / 2004 (FOR) / 1879, दि. 15-9-2005
मध्य चांदा	2004-05 ते 2013-14	क्र. 12-10 /2002 (FOR) / 1968 दि. 25.10.2004

६.७ वन्यजीव व्यवस्थापन

प्रगणनेनुसार वनविभागनिहाय वाघ व बिबट्यांची संख्या

वनविभाग	सन 1997		सन 2001		सन 2005	
	वाघ	बिबट	वाघ	बिबट	वाघ	बिबट
चंद्रपूर	16	11	13	14	11	23
ब्रम्हपुरी	10	7	6	5	7	4
मध्य चांदा	11	1	3	1	11	9
ताडोबा अंधारी व्याघ्र प्रकल्प	0	0	35	22	38	22
वनप्रकल्प विभाग पश्चिम चांदा	0	0	4	2	8	4
वनप्रकल्प विभाग ब्रम्हपुरी	0	0	4	0	5	3
एकूण	37	19	65	44	80	65

सद्यस्थितीत आढळून येणा-या वाघ/बिबट ची अंदाजे वनविभाग निहाय संख्या

अ.क्र.	वनविभाग	वाघ	बिबट	एकूण
1	चंद्रपूर	10	19	29
2	ब्रम्हपुरी	20	13	33
3	मध्य चांदा	10	25	35
एकूण वनवृत्त		40	57	97

६.८ वाघ / बिबट अधिवास क्षेत्र

वन्यप्राण्यांमध्ये प्रामुख्याने वाघ व बिबट यांचा वावर संपूर्ण चंद्रपूर जिल्ह्यांत आहे. ज्या ठिकाणी वाघ व बिबट यांच्या अस्तित्वाची वारंवारता अधिक आढळून आली आहे अशी ठिकाणे निश्चित करण्यांत आलेली असून या ठिकाणांवर वनकर्मचाऱ्यांचे विशेष पथके नेमून वन्यप्राण्यांचे सुरक्षिततेच्या दृष्टीने आवश्यक खबरदारी घेण्यांत येत आहे. सदर ठिकाणांचा वनविभागवार गोषवारा खालील प्रमाणे आहे.

वनविभाग	वाघ व बिबट यांचा संभाव्य वावर असलेल्या ठिकाणांची संख्या
चंद्रपूर वनविभाग, चंद्रपूर	73
ब्रम्हपुरी वनविभाग, ब्रम्हपुरी	52
मध्य चांदा वनविभाग, चंद्रपूर	11
पश्चिम चांदा वनप्रकल्प विभाग, चंद्रपूर	13
मध्यचांदा वनप्रकल्प विभाग, बल्लारशाह	26
ब्रम्हपुरी वनप्रकल्प विभाग, ब्रम्हपुरी	14
एकुण :-	Σ =SUM(ABOVE) 189

६.९ पाणवटे

चंद्रपूर			ब्रम्हपुरी			मध्य चांदा		
परिक्षेत्र	नैसर्गिक	कृत्रिम	परिक्षेत्र	नैसर्गिक	कृत्रिम	परिक्षेत्र	नैसर्गिक	कृत्रिम
चंद्रपूर	6	0	उ.ब्रम्हपुरी	35	0	बल्लारशाह	5	4
चिचपल्ली	12	5	द.ब्रम्हपुरी	20	3	कोठारी	4	7
सावली	15	0	नागभिड	29	0	राजूरा	0	10
भद्रावती	10	3	तळोधी	16	0	धाबा	4	6
वरोरा	8	6	चिमूर	22	14	वनसडी	5	2
			सिंदेवाही	11	53	विरुर	7	3
						जिवती	0	1
एकुण	51	14	एकुण	133	70	एकुण	25	33
एकुण	65		एकुण	203		एकुण	58	
एकंदर वनवृत्त			नैसर्गिक	209	कृत्रिम	117	एकुण	326

६.१० फायर फायटींग युनिट

वनविभाग	Procurement Mobile Fire Fighting Van	Fire Engine with Blower	Fire Fighting Equipment	Fire Station Unit
चंद्रपूर	0	0	0	0
ब्रम्हपुरी	1	1	1	1
मध्य चांदा	1	1	1	1
एकुण	2	2	2	2

प्रधान सचिव (वने) महसूल व वनविभाग, मंत्रालय, मुंबई यांच्या दि. 1.1.2013 रोजी चंद्रपूर येथे झालेल्या सभेच्या अनुषंगाने अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (संसाधन व उपयोग) म.रा. नागपूर यांचे पत्र क्र.कक्ष-8/भांडार/वाहन/जीआर नस्ती/1760/12-13, दि. 18.1.2013 चे अनुषंगाने वरीलपैकी मध्य चांदा वनविभागास प्राप्त झालेले 1 फायर फायटींग युनिट ताडोबा अंधारी व्याघ्र प्रकल्पातील अग्नी संरक्षण, जाळरेषा व जलाई कामाकरीता महाव्यवस्थापक, एफडीसीएम लिमी. उत्तर चंद्रपूर प्रदेश, चंद्रपूर यांचेकडे तात्पुरत्या स्वरूपात हस्तांतरित करण्यात आलेले आहे.

६.११ रॅपिड रिस्पॉन्स टीमची स्थापना

ताडोबा अंधारी व्याघ्र प्रकल्प, चंद्रपूर यांचेकडून चंद्रपूर वनविभागास रेस्क्यु वाहन क्र. एमएच-34/एबी-3050 तसेच ब्रम्हपुरी वनविभागास वाहन क्र.एमएच-34/एबी-3049 प्राप्त झाले आहे. त्याअनुषंगाने चंद्रपूर व ब्रम्हपुरी वनविभागात विभागीय स्तरावर रॅपिड रिस्पॉन्स टीमची स्थापना करण्यांत आलेली आहे

- चंद्रपूर वनविभागाकडील चमू सहाय्यक वनसंरक्षक, (संरक्षण) चंद्रपूर यांचे नियंत्रण अंतर्गत स्थापन करण्यांत आली असून सदर चमूमध्ये 1 वनपाल, 4 वनरक्षक, 3 वनमजूर व 1 वाहन चालक असे **एकुण 9** कर्मचा-यांचा समावेश करण्यांत आलेला आहे.
- ब्रम्हपुरी वनविभागातील चमूमध्ये वनक्षेत्रपाल, चिमूर यांचे नियंत्रणांतर्गत सदर चमूमध्ये 3 वनपाल, 6 वनरक्षक असे **एकुण 9** कर्मचा-यांचा समावेश करण्यांत आलेला आहे.

सदर चमूकडे वॉकीटॉकी, भ्रमणध्वनी, लाठी / काठी, जाळी, पोस्टमार्टम किट, traqulazation gun, टार्च मोटे-2, Folding ladder व दोराची शिडी, दोर, Mobile Sound system, स्ट्रेचर, पिंजरा, पीडीए इ. साहित्य अद्यावत ठेवतील अशा सूचना देण्यांत आलेल्या आहेत.

वन्यप्राण्यांचे संरक्षणासाठी आधुनिक संसाधनांचा वापर - मानव वन्यजीव संघर्ष टाळणे तसेच वन्यप्राण्यांचे प्रभावी संरक्षण व हालचालीवर नियंत्रण ठेवण्याकरीता कॅमेरा ट्रॅप, दुर्बिन, जीपीएस यंत्रे व पिंजऱ्यांचा वापर करण्यांत येत आहे.

६.१२ वन्यप्राण्यांचे हल्ल्यांत नुकसान भरपाईच्या तरतूदी.

महाराष्ट्र शासनाने वन्यप्राण्यांपासून पिकांचे, फळझाडांचे झालेले नुकसान आणि मनुष्य व पाळीव प्राण्यांच्या झालेल्या हानीसाठी नुकसान भरपाई देण्याकरिता शासन निर्णय क्र.डब्ल्यू.एल.पी.१०.०८/प्रक्र.२७०/फ-१, दि. २.७.२०१० अन्वये खालील प्रमाणे तरतूदी करण्यांत आलेल्या आहेत.

अ) रानडुक्कर, हरिण (सारंग व कुरंग) रानगवा, रोही (निलगाय), माकड, वानर तसेच वन्यहत्ती या वन्यप्राण्यांपासून शेतातील पिकांची नुकसानीची भरपाई.

अ.क्र.	बाब	दयावयाची आर्थिक मदत
१	नुकसान रु. २०००/- पर्यंत झाल्यास	पूर्ण परंतु किमान रु. ७००/-
२	नुकसान रु. २००१/- ते १००००/- पर्यंत झाल्यास	रु. २०००/- अधिक त्यापेक्षा जास्तीच्या नुकसानीच्या ७५% रक्कम (रु. ८०००/- चे कमाल मर्यादेत)
३	नुकसान रु. १००००/- पेक्षा जास्त झाल्यास	रु. ८०००/- अधिक रुपये १००००/- पेक्षा जास्त नुकसानीच्या ४०% रक्कम (रु. १८०००/- चे कमाल मर्यादेत)
४	ऊस	रु. ४००/- प्रती मे.टन

फळझाडांची केलेली नुकसानी.

	बाब	दयावयाची आर्थिक मदत
फळझाडे	नारळ	रु. २४००/- प्रती झाड
	सुपारी	रु. १४००/- प्रती झाड
	कलमी आंबा	रु. १८००/- प्रती झाड
	केळी	रु. ६०/- प्रती झाड
इतर फळझाडे		रु. २५०/- प्रती झाड

ब) वन्यप्राण्यांच्या हल्ल्यामूळे व्यक्ती जखमी / मृत आणि पशुधनाची झालेली हानी

वाघ, बिबट्या, अस्वल, गवा (बायसन), रानडुक्कर, लांडगा, तरस, कोल्हा, हत्ती, मगर व रानकुत्रे (डोल) यांच्या हल्ल्यामूळे व्यक्ती जखमी / मृत झाल्यास किंवा पशुधनाचा मृत्यू झाल्यास.

व्यक्ती जखमी / मृत झाल्यास

अ.क्र.	तपशिल	देय अर्थसहाय्याची रक्कम
१	व्यक्ती मृत झाल्यास	रु. ५०००००/- (रु. पाच लाख फक्त)
२	व्यक्ती कायम अपंग झाल्यास	रु. ४०००००/- (रु. चार लाख फक्त)
३	व्यक्ती गंभीररित्या जखमी झाल्यास	रु. १०००००/- (रु. एक लाख फक्त)
४	व्यक्ती किरकोळ जखमी झाल्यास	औषधोपचारासाठी येणारा खर्च देण्यांत यावा. मात्र खाजगी रुग्णालयात औषधोपचार करणे अगत्याचे असल्यास त्याची मर्यादा रुपये ७५००/- (रु.सात हजार पाचशे फक्त) प्रती व्यक्ती अशी राहिल. शक्यतो औषधोपचार शासकिय / जिल्हा परिषद रुग्णालयात करावा.

१) पशुधनाचा मृत्यू / अपंग / जखमी झाल्यास

अ.क्र.	तपशिल	देय अर्थसहाय्याची रक्कम
१	गाय, म्हैस, बैल यांचा मृत्यू झाल्यास	बाजारभाव किंमतीच्या ७५% किंवा रु. १००००/-यापैकी कमी असणारी रक्कम.
२	मेंढी, बकरी व इतर पशुधन (वन्यजीव (संरक्षण) अधिनियम, १९७२ मधील कलम २(१८-अ) प्रमाणे) मृत झाल्यास	बाजारभाव किंमतीच्या ७५% किंवा रुपये ३०००/- (रुपये तीन हजार फक्त) यापैकी कमी असणारी रक्कम.
३	गाय, म्हैस, बैल या जनावरांना कायम अपंगत्व आल्यास	बाजारभाव किंमतीच्या ५०% किंवा रुपये ३०००/-यापैकी कमी असणारी रक्कम.
४	गाय, म्हैस, बैल, मेंढी, बकरी व इतर पशुधन जखमी झाल्यास	औषधोपचारासाठी येणारा खर्च देण्यांत यावा. औषधोपचार शासकिय / जिल्हा परिषद पशुचिकित्सालयात करण्यांत यावा. देय रक्कम मर्यादा बाजार भावाचे २५% किंवा रु.१०००/-प्रती जनावर यापैकी कमी असणारी रक्कम.

६.१३ मानव-वन्यजीव संघर्ष

चंद्रपूर वनवृत्तातील वनक्षेत्र हे ताडोबा अंधारी व्याघ्र प्रकल्प या संरक्षित क्षेत्राच्या लगत आहे. या क्षेत्रातील वन घनदाट व जैविक विविधतने समृद्ध आहे. या विभागाच्या वनक्षेत्रात भरपूर वन्यप्राणी आहेत. सदर क्षेत्रालगत ब-याच वस्त्या/खेडी वसलेल्या असल्यामुळे गावकरी गुरे चराईसाठी तसेच दैनंदिन गरजांसाठी बहुतांशी जंगल क्षेत्रात जातात. त्यामुळे वन्यप्राण्यांच्या वस्तीस्थानात, त्यांच्या नैसर्गिक हालचाली, आहार तसेच प्रजननामध्ये व्यत्यय निर्माण होतो. अशा वेळेस वन्यप्राण्यांद्वारे गावक-यांवर किंवा पाळीव प्राण्यांवर हल्ला होण्याच्या घटना घडतात. लोकसंख्या वाढ, वनाचा वनेतर कामासाठी उपयोग, वाढते औद्योगिकरण, वन्यप्राण्यांच्या भ्रमणमार्गात निर्माण झालेले अडथळे या बाबी सुध्दा मानव-वन्यजीव संघर्षास कारणीभूत ठरतात.

वनविभाग	मनुष्य हानी				पशुधन हानी				पिकहानी प्रकरणे		एकूण प्रकरणे	एकूण रक्कम
	मृत्यू प्रकरणे		जखमी प्रकरणे		मृत्यू प्रकरणे		जखमी प्रकरणे		संख्या	रक्कम		
	संख्या	रक्कम	संख्या	रक्कम	संख्या	रक्कम	संख्या	रक्कम				
2010-11												
चंद्रपूर	6	12.00	82	16.32	608	33.60	0	0.00	1159	11.07	1855	72.99
ब्रम्हपुरी	9	18.00	49	3.51	570	25.93	0	0.00	297	5.34	925	52.78
मध्य चांदा	2	4.00	64	6.77	282	17.53	0	0.00	770	8.49	1118	36.79
एकुण	17	34.00	195	26.60	1460	77.06	0	0.00	2226	24.90	3898	162.56
2011-12												
चंद्रपूर	2	4.00	27	7.34	487	29.04	0	0.00	2879	33.99	3395	74.37
ब्रम्हपुरी	6	12.00	76	8.91	506	27.79	39	0.33	244	9.63	871	58.66
मध्य चांदा	0	0.00	35	6.33	213	15.53	1	0.01	809	14.72	1058	36.59
एकुण	8	16.00	138	22.58	1206	72.36	40	0.34	3932	58.34	5324	169.62
2012-13												
चंद्रपूर	0	0.00	42	12.50	583	38.11	0	0.00	270	6.36	895	56.97
ब्रम्हपुरी	1	2.00	43	6.91	523	30.62	21	0.19	514	22.21	1102	61.93
मध्य चांदा	0	0.00	15	5.64	142	12.02	2	0.02	927	16.93	1086	34.61
एकुण	1	2.00	100	25.05	1248	80.75	23	0.21	1711	45.5	3083	153.51
2013-14												
चंद्रपूर	5	22.00	16	7.14	221	15.76	0	0.00	853	18.61	1095	63.51
ब्रम्हपुरी	1	5.00	34	8.01	555	33.78	18	0.17	733	32.57	1341	79.53
मध्य चांदा	1	1.00	33	18.77	200	15.93	1	0.02	2019	36.24	2254	71.96
एकुण	7	28.00	83	33.92	976	65.47	19	0.19	3605	87.42	4690	215.00
2014-15 (माहे ऑगस्ट, 2014 पर्यंत)												
चंद्रपूर	0	0.00	9	4.16	136	10.72	0	0.00	1411	27.31	1556	42.19
ब्रम्हपुरी	4	20.00	23	5.44	186	10.66	16	0.16	345	21.72	574	57.98
मध्य चांदा	4	20.00	8	7.07	66	4.50	0	0.00	902	18.22	980	49.79
एकुण	8	40.00	40	16.67	388	25.88	16	0.16	2658	67.25	3110	149.96

माहे ऑगस्ट, 2014 अखेर पर्यंत नुकसान भरपाईची शिल्लक प्रकरणे व रक्कम खालीलप्रमाणे आहे. (रु.लाख)

वनविभाग	मनुष्य हानी				पशुधन हानी				पिकहानी प्रकरणे		एकूण प्रकरणे	एकूण रक्कम
	मृत्यू प्रकरणे		जखमी प्रकरणे		मृत्यू प्रकरणे		जखमी प्रकरणे		संख्या	रक्कम		
	संख्या	रक्कम	संख्या	रक्कम	संख्या	रक्कम	संख्या	रक्कम				
चंद्रपूर	0	0.00	13	0.00	26	0.30	0	0.00	313	7.37	351	7.67
ब्रम्हपुरी	0	0.00	51	1.24	67	7.59	47	0.56	52	5.54	217	14.93
मध्य चांदा	0	0.00	2	1.00	15	0.88	0	0.00	41	1.81	58	3.73
एकुण	0	0.0	66	2.24	108	8.77	47	56	406	14.72	626	26.33

वन्यप्राण्यांच्या हल्ला प्रकरणात वाटप करण्यांत आलेली नुकसान भरपाई

वन्यप्राण्यांचे हल्ल्यामुळे जखमी झालेल्या अथवा मृत पावलेल्या व्यक्ती, पाळीव जनावरे तसेच शेत पिकांची हानी प्रकरणात शासन निर्णयानुसार नुकसान भरपाई देण्यात आली आहे.

६.१४ वन्यप्राण्यांच्या हल्ल्यात मानव मृत्यु घटना (सन 2010 पासून)

अ. क्रं.	घटनास्थळ	वनविभाग/परिक्षेत्र	नांव व पत्ता	प्राण्यांचा प्रकार	घटनेचा दिनांक	वाटप रक्कम
1	मारोडा उपक्षेत्र, भादुर्णा-1 नियतक्षेत्र कक्ष क्रमांक 797, शिवापूर तूकूम, रत्नापूर गावाजवळ नविन रोपवनामध्ये	चंद्रपूर/मुल	श्रीमती नलूबाई दिवाकर घोडमारे, रा.पेठगांव, ता.सिंदेवाही	वाघ	4.2.10	रु. 2 लक्ष
2	नलेश्वर उपक्षेत्र, जामसाळा नियतक्षेत्र कक्ष क्र.269	चंद्रपूर/शिवणी	सौ.सुंदराबाई आबाजी नन्नावरे, रा.मोहाडी, ता.सिंदेवाही	वाघ	5.2.10	--"--
3	शिवणी उपक्षेत्र, वासेरा नियतक्षेत्र कक्ष क्र.265	चंद्रपूर/शिवणी	सौ.मंदा पटवारु तोरपकवार, रा.सिंगरझरी, ता.सिंदेवाही	वाघ	6.2.10	--"--
4	शिवणी उपक्षेत्र, जामसाळा नियतक्षेत्र, स्वतःचे शेतात	चंद्रपूर/शिवणी	श्री एकनाथ पैकाजी दांडेकर, रा.मोहाडी, ता.सिंदेवाही	वाघ	16.2.10	--"--
5	स्वतःचे शेतात (खाजगी गट क्रमांक 416) मुडझा	ब्रम्हपुरी/द. ब्रम्हपुरी	श्रीमती मुक्ताबाई सितकुरा कोहपरे, रा.मुडझा,ता.ब्रम्हपुरी,	बिबट	3.3.10	--"--
6	राखी वनकक्ष क्रमांक 24	ब्रम्हपुरी/चिमूर	श्री रघुराम गोमाजी श्रीरामे, रा.मिनझरी,ता.चिमूर	वाघ	1.4.2010	--"--
7	गट क्र. 122 संरक्षित वन, नियतक्षेत्र चिमूर	ब्रम्हपुरी/चिमूर	श्रीमती तुळजाबाई चिरकुटा जांभूळे, रा.शेडेगांव, त.चिमूर	वाघ	15.4.10	--"--
8	उपक्षेत्र, नियतक्षेत्र धाबा गावाजवळ स.व.कक्ष क्र.587-अ	मध्य चांदा/धाबा	सौ.सुनिता राजू पुलगमकर, रा.हिवरा, ता.गोंडपिपरी	वाघ	7.5.10	--"--
9	बोथली उपक्षेत्र, निमढेला नियतक्षेत्र, राळेगांव गावाच्या पूर्वेस अंदाजे 400 ते 500 मिटर अंतरावर शेतात	ब्रम्हपुरी/चिमूर	श्री अजबराव तुळशीराम धानोडे, रा.राळेगांव, ता.वरोरा	रान डुक्कर	19.6.10	--"--
10	खाजगी मालकीचे गट नं. 91 मधील शेतामध्ये नियतक्षेत्र गदगाव	ब्रम्हपुरी/चिमूर	श्री कचरु महादेव शंभरकर, रा.पीटीचुवा, ता.चिमूर	वाघ	22.8.10	--"--
11	स्वतःचे शेतामध्ये डोंगरगाव ता.नागभिड जि.चंद्रपूर	ब्रम्हपुरी/नागभिड	श्रीमती यमुनाबाई रामदास रामटेके, रा.डोंगरगाव ता.नागभिड जि.चंद्रपूर	रान डुक्कर	23.8.10	--"--
12	नवरगांव उपक्षेत्र, पेंढरी नियतक्षेत्र कक्ष क्रं. 40	ब्रम्हपुरी/सिंदेवाही	श्री किशन वक्तूजी नैताम, रा.केवाडा, ता.चिमूर, जि.चंद्रपूर	रानगवा	25.10.10	--"--
13	चंद्रपूर उपक्षेत्र, बाबूपेठ नियतक्षेत्र, कक्ष क्र.402	चंद्रपूर / चंद्रपूर	श्री अनंत आत्माराम हेडाऊ, रा.भानापेठ वार्ड, विजय टॉकिजच्या बाजूला, चंद्रपूर	वाघ	27.11.10	--"--
14	मुल उपक्षेत्र,दहेगांव बिट, कं.नं.517	चंद्रपूर/मुल	श्री श्रावण किसन शेट्ट्ये, रा.दहेगांव	अस्वल	18.12.10	--"--
15	चिचपल्ली उपक्षेत्र, वलनी	चंद्रपूर/	श्री देविदास सोमाजी तोडासे,	वाघ	25.12.10	--"--

	बिट कक्ष क्र.519	चिचपल्ली	रा.चेकबोर्ड			
16	चोरा उपक्षेत्र, नियतक्षेत्र चोरा-1 कक्ष क्रं. 206	चंद्रपूर/ भद्रावती	अज्ञात इसम	वाघ	27.2.11	--
18	चोरा उपक्षेत्र, गुळगांव नियतक्षेत्र, मौजा सावरी खाजगी शेतात	चंद्रपूर/ भद्रावती	श्री नथु पांडु केदार, (गुराखी) रा.सावरी, ता.0भद्रावती	वाघ	23.3.11	रु. 2 लक्ष
19	मौजा माहेर खाजगी शेतात	ब्रम्हपुरी/ उत्तर ब्रम्हपुरी	श्री आनंदकुमार गोविंदा सोनडवले, रा.माहेर, ता.ब्रम्हपुरी	वाघ	27.3.11	--"--
20	मृतकाचे घरी, मरारमेंढा	ब्रम्हपुरी/ उत्तर ब्रम्हपुरी	श्रीमती वत्सला शिवराम गायकवाड, रा. मरारमेंढा	बिबट	12.9.11	--"--
21	गुंजेवाही गावाजवळ अंदाजे 1 कि.मी वरील प्राथमिक आरोग्य केंद्राच्या परिसरात	ब्रम्हपुरी/ सिंदेवाही	श्रीमती शांताबाई दादाजी शेंडे, परिचारीका	बिबट	22.9.11	--"--
22	उपक्षेत्र नेरी, नियतक्षेत्र गोंदोडा रा.केवाडापेट स्वतःचे घरी	ब्रम्हपुरी / तळोधी	श्री बाबूराव श्रावण शेंडमाके, वय ५६ वर्ष, रा.केवाडापेट, ता.चिमूर(कायमचे अपंगत्व)	बिबट	30.9.11	--"--
23	डोंगरगांव उपक्षेत्र मौजा रेंगातुर गावापासुन 2 ते 3 कि.मी. अंतरावरील मौजा कुनघाडा चेक	ब्रम्हपुरी / नागभिड	कु.प्रणाली मनोहर सावसाकडे, रा.कुनघाडा चक	बिबट	14.10.11	--"--
24	मौजा बेंबाळ रिठ गट क्र. 46 स्वतः चे शेतात	ब्रम्हपुरी / चिमूर	श्री तुळशीराम सोनबा दडमल, रा.वायगांव भोयर ता. वरोरा	बिबट	20.10.11	--"--
25	बोथली उपक्षेत्र निमडेला नियतक्षेत्र इरई नदिच्या नाल्यामध्ये (स्मशान भुमी)	ब्रम्हपुरी / चिमूर	श्री सुभाष किसन नेहारे, रा. सावरी (बीडकर) ता.वरोरा	बिबट	26.10.11	--"--
26	गोविंदपूर उपक्षेत्र, नियतक्षेत्र गिरगांव अंतर्गत श्री वसंत मारोती सूर्यवंशी, रा.चिखलगांव यांचे शेत गट क्र.410	ब्रम्हपुरी/ तळोधी	श्रीमती ललीता दादाजी सूर्यवंशी, वय अंदाजे ५५ वर्ष, रा.नांदगांव, त.सिंदेवाही, जि.चंद्रपूर	रान डुक्कर	17.2.12	--"--
27	गोविंदपूर उपक्षेत्र, गोविंदपूर नियतक्षेत्र कक्ष क्र.31	तळोधी / ब्रम्हपुरी	"सद्दाम" टोपण नाव, वय अंदाजे 48 वर्ष, रा.खरबी ता.नागभिड जि.चंद्रपूर	--	30.3.12	--
28	मिंडाळा उपक्षेत्र, म्हसली नियतक्षेत्र, मौजा बोथली	ब्रम्हपुरी/ नागभिड	श्री दयाराम मोतीराम बागडे, रा.बोथली, वय 51 वर्ष	रान डुक्कर	18.5.12	--"--
29	गट क्र.19 सं.व.मौजा उसरपार चेक,पालेबारसा नियतक्षेत्र, पाथरी उपक्षेत्र	चंद्रपूर/ सावली	सौ.अनूसया लक्ष्मण शेंडे, वय अंदाजे 50 वर्ष	बिबट	24.3.13	10000/-
30	सावली उपक्षेत्र, सादागड नियतक्षेत्र कक्ष क्र. 1716	चंद्रपूर/ सावली	श्रीमती धूपदा गजानन मडावी, वय अंदाजे 60 वर्ष	बिबट	6.4.13	--"--
31	श्री बंडू कातकर, पायली यांचे शेतात	चंद्रपूर / चंद्रपूर	कु.किर्ली बंडू कातकर, वय 14 वर्ष, रा.पायली	बिबट	17.4.13	25000/- सानुग्रह अनुदान
32	दुर्गापूर उपक्षेत्र, पायली भटाडी नियतक्षेत्र,किटाडी ते ईरई डॅम रस्त्यावर	चंद्रपूर / चंद्रपूर	श्रीमती गोपीका नानाजी काळसरपे, वय ५० वर्ष रा. किटाडी	बिबट	18.4.13	50000/-

	किटाडी पासून १. किमी. अंतरावर					
33	हिदुस्थान लालपेट ओपन कॉस्ट कॉलरी क्र.1 जवळ झाडी झुडपामध्ये	चंद्रपूर / चंद्रपूर	अज्ञात	--	7.5.13	--
34	शासकीय तंत्रनिकेतन महाविद्यालय, चंद्रपूर च्या पाठीमागील टॉवर टेकडी येथील वस्तीमध्ये	चंद्रपूर / चंद्रपूर	राजू रामल्लू अलकंटीवार, वय 42 वर्षे	--	10.5.13	--
35	ब्रम्हपुरी उपक्षेत्र, सायगाटा नियतक्षेत्र लाखापुर कक्ष क्र.118 मध्ये तेंदु पाने तोडीत असतांना	ब्रम्हपुरी/ उत्तर ब्रम्हपुरी	श्रीमती रेखा तानबाजी सोनटक्के रा.पान्होळी मेंढा ता.नागभिड जि.चंद्रपुर वय वर्ष 35	वाघाने	23.5.13	5 लाख
36	धाब्यापासून अंदाजे 3 कि.मी. अंतरावर धाबा ते हिवरा रस्त्यावर	मध्य चांदा/ धाबा	श्री. सतिश पेंटय्या कोद्रुपवार, वय-30, रा. धाबा	अस्वल	11.1.14	रु.10000/-सानुग्रह वाटप
37	मिंडाळा उपक्षेत्र, म्हसली नियतक्षेत्र मौजा मिथुर येथील शेतात	ब्रम्हपुरी/ नागभिड	श्री देवराव श्रावण मलगाम, बागलमेंढा ता. नागभिड, जि. चंद्रपूर (जखमी व उपचारादरम्यान मृत्यू)	रान डुक्कर	11.2.14.	रु.5000/-सानुग्रह वाटप
38	आवळगांव उपक्षेत्र, हळदा नियतक्षेत्र,मौजा कुडेसावली गट क्र. 178 मधिल शेतात	ब्रम्हपुरी/ द. ब्रम्हपुरी	श्रीमती विठाबाई गुलाब ढोणे वय वर्ष 57 रा. कुडेसावली ता. ब्रम्हपुरी (जखमी व उपचारादरम्यान मृत्यू)	रान डुक्कर	14.3.14	रु.10000/-सानुग्रह वाटप
39	नेरी उपक्षेत्र, काजळसर नियतक्षेत्र कक्ष क्र. 449 P	ब्रम्हपुरी/ तळोधी	श्रीमती कविता शामराव चौधरी, रा. काजळसर ता.चिमूर जि. चंद्रपूर	वाघाने	8.4.2014	रु.10000/-सानुग्रह वाटप
40	आवळगाव उपक्षेत्र, नियत क्षेत्र हळदा कक्ष क्र.222	ब्रम्हपुरी/ द. ब्रम्हपुरी	श्री वारलु डोमाजी राउत वय 65 वर्ष रा.हळदा, पो.हळदा, ता. ब्रम्हपुरी,	वाघाने	21.4.2014	रु.10000/-सानुग्रह वाटप
42	उपक्षेत्र, नियतक्षेत्र मानोरा कक्ष क्र.447	मध्य चांदा/ बल्लारशाह	श्रीमती जुबेदा शेख वालीद शेख, 45 वर्ष रा.मानोरा, ता.बल्लारशाह, जि.चंद्रपूर	वाघ	20.6.2014	रु. 5.00 लक्ष वाटप
43	पोंभूर्णा उपक्षेत्र, नियतक्षेत्र घनोटी कक्ष क्र.87	मध्य चांदा/ कोठारी	श्री पांडुरंग धोंडू आत्राम, रा.घनोटी, ता.पोंभूर्णा, जि. चंद्रपूर	वाघ	25.7.2014	रु. 5.00 लक्ष वाटप

वनविकास महामंडळाच्या कार्यक्षेत्रात वन्यप्राण्यांच्या हल्ल्यात मृत झालेल्या व्यक्तीबाबत माहिती

अक्र.	परिक्षेत्र	नांव	प्राण्यांचा प्रकार	घटनेचा दिनांक	शेरा
1	कंपार्टमेंट नंबर 43 चिमूर	श्री लक्ष्मण भिवाजी बांडे, रा.कवडसी, ता.चिमूर	वाघ	10.2.10	2 लाख
2	खडसंगी परिक्षेत्र झरी नियतक्षेत्र कक्ष क्र. 53	श्री भाऊराव खटूजी मसराम, रा.झरी ता.चिमूर	वाघ	4.4.10	2 लाख
3	झरण येथील राखीव वनखंड क्र.111	श्रीमती शकुंतला सदाशिव कुमरे, रा.चितलधाबा	वाघ	31.12.11	2 लाख
4	पाथरी परिक्षेत्र पाथरी नियतक्षेत्र कक्ष क्र.162	सौ.ललीता आनंदराव पेंदाम, वय अंदाजे 50 वर्षे	वाघ	11.4.13	5 लाख
5	जूनोना परिक्षेत्र कक्ष क्र.484 (बाबूपेठ लगत)	सौ अर्चना अमोल तितरे, अंदाजे 30 वर्ष रा. हिंगलाज भवानी वार्ड, चंद्रपूर (सरपण गोळा करण्याकरीता)	बिबट	7.12.13	रु. 25000/- सा. अनुदान
6	जूनोना परिक्षेत्र कक्ष क्र.484 (बाबूपेठ लगत)	कु. सरीता मारोती कव्हरासे, वय अंदाजे 7 वर्ष रा. बाबूपेठ, चंद्रपूर	बिबट	19.12.13	रु. 25000/- सा. अनुदान
7	मामला परिक्षेत्र कक्ष क्र. 389, लोहारा गावापासून 3 किमी. अंतरावर	श्रीमती पुनम गुलाब शेंडे, 38 वर्ष, लोहारा, ता.जि. चंद्रपूर	वाघ	8.1.14	रु. 75000/-
8	कक्ष क्र.95-बी	श्रीमती सुनिता दिपक चित्रपलवार, 30 वर्ष रा.पोभूर्णा, जि.चंद्रपूर	वाघ	17.2.14	रु. 50000/-
9	कक्ष क्र. 117 झरण परिक्षेत्र	श्री प्रकाश लिंगाजी पेंदोर, 45 वर्ष रा.भटारी, पो.चितलधाबा ता.पोभूर्णा	वाघ	20.4.14	रु. 25000/-
10	पश्चिम चांदा वन प्रकल्प, मामला परिक्षेत्र कक्ष क्र. 384	श्री देवराव रामसु गावंडे, 45 वर्ष रा. मगरमेंडा, पो. पालेबारसा ता.सावली	बिबट	17.5.14	रु. 25000/-
11	कक्ष क्र.102 मध्ये कोठारी परिक्षेत्र	सौ. वच्छला ईंदरशाह शेडमाके, 50 वर्ष रा.देवई, ता.पोभूर्णा, जि.चंद्रपूर	वाघ	20.7.14	रु. 25000/-
13	प.चांदा व.प्र. चिचपल्ली परिक्षेत्र कक्ष क्र.516	श्री दत्तू पांडुरंग ढोले, 35 वर्ष रा. डोंगरहळदी	वाघ	17.8.2014	रु. 30000/-

ता.अं.व्या. प्रकल्पातील बफर/कोअर झोन कार्यक्षेत्रात वन्यप्राण्यांच्या हल्ल्यात मृत झालेल्या व्यक्तीबाबत माहिती

अ. क्र.	घटनास्थळ	परिक्षेत्र	नांव व पत्ता	वन्यप्राणी	घटनेचा दिनांक
1	तळोधी बिट, खाजगी शेत खसरा क्र.63, कवडसी रिठ	खडसंगी (बफर) / ब्रम्हपुरी	श्री राजेराम ऋषी ठाकरे, रा.तळोधी	वाघ	5.12.12
2	मोहर्ली उपक्षेत्र, आगरझरी नियतक्षेत्र मध्ये कक्ष क्र.171	ता.अं.व्या.प्र. (बफर)/ मोहर्ली	श्री तुकाराम कवडु धारणे, 65 वर्षे	बिबट	10.4.13
3	मोहर्ली उपक्षेत्र, आगरझरी नियतक्षेत्र मध्ये कक्ष क्र.171	ता.अं.व्या.प्र. (बफर)/ मोहर्ली	सौ मालणबाई गंगाराम मूनघाटे, 60 वर्षे	बिबट	10.4.13
4	वरवट उपक्षेत्र, चोरगांव नियतक्षेत्र कक्ष क्र. 589	ता.अं.व्या.प्र. (बफर) चंद्रपूर	कु.निलीमा पंढरी कोटरंगे, 16 वर्षे	बिबट	12.4.13
5	कक्ष क्र.96	ता.अं.व्या.प्र. (कोअर) चंद्रपूर	श्री विठोबा गोमाजी नागोसे, कोलारा	वाघ	9.1.14
6	कक्ष क्र.293	ता.अं.व्या.प्र. (कोअर) चंद्रपूर	श्री हरीचंद्र सुकरु सराटे, रानतळोधी	वाघ	7.4.14

वनविभागनिहाय गोषवारा	
वनविभाग	मानव मृत्यू
चंद्रपूर	15
ब्रम्हपुरी	23 *
मध्य चांदा	5
एकुण वनवृत्त	43
FDCM	13
बफर झोन	4
कोअर झोन	2
चंद्रपूर जिल्हा	62

सन 2010 पासून वन्यप्राण्यांच्या हल्ल्यात मानव मृत्यूचा गोषवारा							
वर्ष	वाघ	बिबट	रानडुक्कर	अस्वल	गवा	अज्ञात	एकुण
2010	11	2	2	1	1	0	17
2011	5	6 *	0	0	0	0	11
2012	1	0	2	0	0	1	4
2013	2	9	0	0	0	2	13
2014	12	1	3	1	0	0	17
एकुण	31	18	7	2	1	3	62

* 1 प्रकरण कायमचे अपंगत्वाचे आहे.

सन 2002 पासून वन्यप्राण्यांच्या हल्ल्यात मृत पावलेल्या/कायम अपंगत्व व्यक्तीबाबत वर्ष निहाय माहिती.

वर्ष	चंद्रपूर	ब्रम्हपुरी	मध्य चांदा	एकुण	FDCM	Buffer	Core	एकुण
2002	3	2	0	5	0	0	0	5
2003	3	1	0	4	0	0	0	4
2004	8	0	0	8	0	0	0	8
2005	0	3	0	3	0	0	0	3
2006	1	6 *	1	8	1	0	0	9
2007	6	8	0	14	2	0	0	16
2008	8	6	6	20	2	0	0	22
2009	3	2	1	6	0	0	0	6
2010	7	7 *	1	15	2	0	0	17
2011	2	8	0	10	1	0	0	11
2012	0	3	0	3	0	1	0	4
2013	6	1	0	7	3	3	0	13
2014	0	4	4	8	7	0	2	17
एकुण	47	51	13	111	18	4	2	135

* 2 प्रकरण कायमचे अपंगत्वाचे आहे.

सन 2002 पासून वन्यप्राण्यांच्या हल्ल्यात वन्यप्राणीनिहाय मानव मृत्यूचा गोषवारा

वर्ष	वाघ	बिबट	रानडुक्कर	अस्वल	गवा	अज्ञात	एकुण	FDCM	Buffer	Core	एकुण
2002	3	2	0	0	0	0	5	0	0	0	5
2003	4	0	0	0	0	0	4	0	0	0	4
2004	4	0	2	1	1	0	8	0	0	0	8
2005	3	0	0	0	0	0	3	0	0	0	3
2006	8 *	0	0	0	0	0	8	1	0	0	9
2007	11	1	2	0	0	0	14	2	0	0	16
2008	10	6	2	2	0	0	20	2	0	0	22
2009	2	0	4	0	0	0	6	0	0	0	6
2010	9	2	2	1	1	0	15	2	0	0	17
2011	4	6 *	0	0	0	0	10	1	0	0	11
2012	0	0	2	0	0	1	3	0	1	0	4
2013	1	4	0	0	0	2	7	3	3	0	13
2014	4	0	3	1	0	0	8	7	0	2	17
एकुण	63	21	17	5	2	3	111	18	4	2	135

* 2 प्रकरण कायमचे अपंगत्वाचे आहे.

चंद्रपूर जिल्ह्यात सन 2014 मध्ये वन्यप्राण्यांच्या हल्ल्यात ठार झालेल्याचा तपशिल

अ. क्र.	घटनास्थळ	वनविभाग/ परिक्षेत्र	नांव व पत्ता	प्राण्यांचा प्रकार	घटनेचा दिनांक	वाटप अर्थसहाय्य
1	कक्ष क्र. 389, लोहारा गावापासून 3 किमी. अंतरावर	प.चांदा व.प्र.वि /मामला	श्रीमती पुनम गुलाब शेंडे, 38 वर्ष, लोहारा, ता.जि. चंद्रपूर	वाघ	8.1.14	रु. 75000/-
2	कक्ष क्र.96	ता.अं.व्या.प्र. (कोअर) चंद्रपूर	श्री विठोबा गोमाजी नागोसे, कोलारा	वाघ	9.1.14	
3	धाब्यापासून अंदाजे 3 कि.मी. अंतरावर धाबा ते हिवरा रस्त्यावर	मध्य चांदा/ धाबा	श्री. सतिश पेंटय्या कोदुपवार, 30 वर्ष, रा. धाबा ता. गोंडपिपरी, जि. चंद्रपूर	अस्वल	11.1.14	रु. 5.00 लक्ष वाटप
4	मिंडाळा उपक्षेत्र, म्हसली नियतक्षेत्र मौजा मिथुर येथील शेतात	ब्रम्हपुरी/ नागभिड	श्री देवराव श्रावण मलगाम, बागलमैढा ता. नागभिड, जि. चंद्रपूर (जखमी व उपचारादरम्यान मृत्यू)	रान डुक्कर	11.2.14.	रु. 5.00 लक्ष वाटप
5	कक्ष क्र.95-बी	म.चांदा व.प्र.वि/झरण	श्रीमती सुनिता दिपक चित्रपलवार, 30 वर्ष रा.पोभूर्णा, जि.चंद्रपूर	वाघ	17.2.14	रु. 50000/-
6	कक्ष क्र.120	म.चांदा व.प्र.वि/	श्री मोहनसिंग ठाकूर, चेकबेरडी	वाघ	12.3.14	
7	आवळगांव उपक्षेत्र, हळदा नियतक्षेत्र,मौजा कुडेसावली गट क्र. 178 मधिल शेतात	ब्रम्हपुरी/ द. ब्रम्हपुरी	श्रीमती विठाबाई गुलाब ढोणे, 57 वर्ष, रा. कुडेसावली ता. ब्रम्हपुरी (जखमी व उपचारादरम्यान मृत्यू)	रान डुक्कर	14.3.14	रु. 5.00 लक्ष वाटप
8	घनोटी नियतक्षेत्र कक्ष क्र.69 ला लागून असलेल्या तलावाचे बाजूला	मध्य चांदा / कोठारी	श्री भाऊजी येसा गेडाम, 65 वर्ष रा.बोर्डा दिक्षित ता.पोभूर्णा जि.चंद्रपूर (जखमी व उपचारादरम्यान मृत्यू)	रान डुक्कर	4.4.14	रु. 5.00 लक्ष वाटप
9	कक्ष क्र.293	ता.अं.व्या.प्र. (कोअर) चंद्रपूर	श्री हरीचंद्र सुकरु सराटे, रानतळोधी	वाघ	7.4.14	
10	नेरी उपक्षेत्र, काजळसर नियतक्षेत्र कक्ष क्र. 449 P	ब्रम्हपुरी/ तळोधी	श्रीमती कविता शामराव चौधरी, रा. काजळसर	वाघ	8.4.14	रु. 5.00 लक्ष वाटप
11	कक्ष क्र. 117	म.चांदा व.प्र.वि/झरण	श्री प्रकाश लिंगाजी पेंदोर, 45 वर्ष रा.भटारी, पो.चित्तलधाबा ता.पोभूर्णा	वाघ	20.4.14	रु. 25000/-
12	आवळगाव उपक्षेत्र, नियत क्षेत्र हळदा कक्ष क्र.222	ब्रम्हपुरी/ द. ब्रम्हपुरी	श्री वारलु डोमाजी राउत वय 65 वर्ष रा.हळदा, पो.हळदा, ता. ब्रम्हपुरी,	वाघ	21.4.14	रु. 5.00 लक्ष वाटप
13	कक्ष क्र.384	प.चांदा व.प्र.वि /मामला	श्री देवराव रामसु गावंडे, 45 वर्ष रा. मगरमैढा पो.पालेबारसा, ता.सावली	बिबट	17.5.14	रु. 25000/-
14	उपक्षेत्र, नियतक्षेत्र मानोरा कक्ष क्र.447	मध्य चांदा/ बल्लारशाह	श्रीमती जुबेदा शेख वालीद शेख, 45 वर्ष रा.मानोरा, ता.बल्लारशाह,	वाघ	20.6.14	रु. 5.00 लक्ष वाटप
15	कक्ष क्र.102 मध्ये कोठारी परिक्षेत्र	म.चांदा व.प्र.वि /कोठारी	सौ. वच्छला ईदरशाह शेडमाके, 50 वर्ष रा.देवई, ता.पोभूर्णा, जि.चंद्रपूर	वाघ	20.7.14	रु. 25000/-
16	पोभूर्णा उपक्षेत्र, नियतक्षेत्र घनोटी कक्ष क्र.87	मध्य चांदा/ कोठारी	श्री पांडुरंग धोंडू आत्राम, रा.घनोटी, ता.पोभूर्णा, जि. चंद्रपूर	वाघ	25.7.14	रु. 5.00 लक्ष वाटप
17	प.चांदा व.प्र. चिचपल्ली परिक्षेत्र कक्ष क्र.516	प.चांदा व.प्र.वि /चिचपल्ली	श्री दत्तू पांडुरंग ढोले, 35 वर्ष रा. डोंगरहळदी	वाघ	17.8.14	रु. 30000/-

गोषवारा

वनविभाग	एकूण घटना	तपशिल
ब्रम्हपुरी	4	2- रानडुक्कर, 2 वाघाचे हल्ल्यात
मध्य चांदा	4	2- वाघ, 1 अस्वल, 1 रानडुक्कराचे हल्ल्यात
मध्य चांदा व.प्र.वि.	4	वाघाचे हल्ल्यात
पश्चिम चांदा व.प्र.वि	3	2- वाघ व 1-बिबट्याचे हल्ल्यात
ताडोबा (कोअर)	2	वाघाचे हल्ल्यात
एकूण	17	12-वाघ, 1-बिबट, 3-रानडुक्कर, 1-अस्वलाचे हल्ल्यात

सन 2014 मध्ये वन्यप्राण्यांच्या हल्ल्यात ठार झालेल्याचा तपशिल

1	धाब्यापासून अंदाजे 3 कि.मी. अंतरावर धाबा ते हिवरा रस्त्यावर	मध्य चांदा/ धाबा	श्री. सतिश पेंटय्या कोद्रुपवार, 30 वर्ष, रा. धाबा ता. गोंडपिपरी, जि. चंद्रपूर	अस्वल	11.1.14	रु. 5.00 लक्ष वाटप
2	मिंडाळा उपक्षेत्र, म्हसली नियतक्षेत्र मौजा मिथुर येथील शेतात	ब्रम्हपुरी/ नागभिड	श्री देवराव श्रावण मलगाम, बागलमेंढा ता. नागभिड, जि. चंद्रपूर (जखमी व उपचारादरम्यान मृत्यू)	रान डुक्कर	11.2.14.	रु. 5.00 लक्ष वाटप
3	आवळगांव उपक्षेत्र, हळदा नियतक्षेत्र,मौजा कुडेसावली गट क्र. 178 मधिल शेतात	ब्रम्हपुरी/ द. ब्रम्हपुरी	श्रीमती विठाबाई गुलाब ढोणे, 57 वर्ष, रा. कुडेसावली ता. ब्रम्हपुरी (जखमी व उपचारादरम्यान मृत्यू)	रान डुक्कर	14.3.14	रु. 5.00 लक्ष वाटप
4	घनोटी नियतक्षेत्र कक्ष क्र.69 ला लागून असलेल्या तलावाचे बाजूला	मध्य चांदा / कोठारी	श्री भाऊजी येसा गेडाम, 65 वर्ष रा.बोर्डा दिक्षित ता.पोंभूर्णा जि.चंद्रपूर (जखमी व उपचारादरम्यान मृत्यू)	रान डुक्कर	4.4.2014	रु. 5.00 लक्ष वाटप
5	नेरी उपक्षेत्र, काजळसर नियतक्षेत्र कक्ष क्र. 449 P	ब्रम्हपुरी/ तळोधी	श्रीमती कविता शामराव चौधरी, रा. काजळसर	वाघ	8.4.2014	रु. 5.00 लक्ष वाटप
6	आवळगाव उपक्षेत्र, नियत क्षेत्र हळदा कक्ष क्र.222	ब्रम्हपुरी/ द. ब्रम्हपुरी	श्री वारलु डोमाजी राउत वय 65 वर्ष रा.हळदा, पो.हळदा, ता. ब्रम्हपुरी,	वाघ	21.4.2014	रु. 5.00 लक्ष वाटप
7	उपक्षेत्र, नियतक्षेत्र मानोरा कक्ष क्र.447	मध्य चांदा/ बल्लारशाह	श्रीमती जुबेदा शेख वालीद शेख, 45 वर्ष रा.मानोरा, ता.बल्लारशाह, जि.चंद्रपूर	वाघ	20.6.2014	रु. 5.00 लक्ष वाटप
8	पोंभूर्णा उपक्षेत्र, नियतक्षेत्र घनोटी कक्ष क्र.87	मध्य चांदा/ कोठारी	श्री पांडुरंग धोंडू आत्राम, रा.घनोटी, ता.पोंभूर्णा, जि. चंद्रपूर	वाघ	25.7.2014	रु. 5.00 लक्ष वाटप

६.१५ वाघ / बिबट मृत्यू बाबत तपशील (सन 2010 पासून)

अक्र	वनविभाग	वन्यप्राणी	दिनांक	घटनास्थळ	मृत्यूचे कारण
1	ब्रम्हपुरी	बिबट	10.1.10	परिक्षेत्र चिमूर, उपक्षेत्र चिमूर, नियतक्षेत्र अलीझंजा अंतर्गत खाजगी गट क्र.233 शेताजवळ.	नैसर्गिक
2	ब्रम्हपुरी	वाघ	7.4.10	कं.नं.230, पारणा नियतक्षेत्र, उपक्षेत्र व परिक्षेत्र पळसगांव, चंद्रपूर वनविभाग तसेच कं.नं.242, रत्नापूर नियतक्षेत्र, उपक्षेत्र नवरगांव, परिक्षेत्र सिंदेवाही, ब्रम्हपुरी वनविभाग यांच्या सिमेवर	आपसातील झुंज
3	चंद्रपूर/ वरोरा	बिबट	1.6.2010	उपक्षेत्र टेमुर्डा, नियतक्षेत्र महालगांव अंतर्गत मौजा चेक मकसुर येथील श्री गंगाधर मारोती दाते, रा.डोंगरगांव यांचे शेतातील कठडा नसलेल्या विहिरीत	विहिरीत पडल्याने मृत्यू.
4	ब्रम्हपुरी/ नागभिड	नर बिबट	5.8.10	उपक्षेत्र मिंडाळा, नियतक्षेत्र मिंडाळा मधील गट नं.83, संरक्षित वन, मौजा कोदेपार कुकूडराझीच्या झूडूपात	2 बिबट्यांच्या आपसातील झुंजीमध्ये
5	चंद्रपूर/ मोहर्ली	बिबट 9 ते 10 महिणे	29.8.10	उपक्षेत्र आगरझरी, नियतक्षेत्र आगरझरी क्र.1 मधील कं.नं.172	वाघ बिबट यांची झुंज
6	चंद्रपूर/ मोहर्ली	बिबट	13.11.10	नियतक्षेत्र अडेगांव अंतर्गत शेतशिवारात दि.11.11.10 रोजी अडेगांव गावापासून 1 कि.मी.अंतरावर उत्तर दिशेला श्री डोमाजी विठू धानोरकर व श्री बंडू लक्ष्मण तिवाडे, रा.अडेगांव यांच्या शेतामधून जाणा-या नाल्यात	ताराच्या फाशात अडकल्यामुळे
7	चंद्रपूर/ मोहर्ली	वाघ 2 वर्ष	6.12.10	उपक्षेत्र मोहर्ली, नियतक्षेत्र सितारामपेठ येथील कक्ष क्र.956	आपसातील झुंज
8	मध्य चांदा/ बल्लारशाह	बिबट पिल्लू मादी	31.12.10	संरक्षित वन बल्लारशाह सर्व्हे क्रमांक 31/1 (खंड क्र. 576) गावापासून 1 कि.मी. अंतरावर	गावठी किंवा जंगली कुत्र्याच्या हल्ल्यात

		3 ते 4 महिने			
9	ब्रम्हपुरी/सावली	वाघ नर 15 महिणे	17.1.11	सावली उपक्षेत्र, सादागड नियतक्षेत्र, संरक्षित वन कक्ष क्र. 1718 मौजा सादागड येथे सादागड गावाचे पुर्वेस अंदाजे 2.00 कि.मी. हेटी ते कन्हाळगांव रस्त्याच्या पुर्वेस	आपसातील झुंज
10	चंद्रपूर / मुल	बिबट नर	19.2.11	महारोगी सेवा समिती, सोमनाथ, ता.मुल, जि.चंद्रपूर येथे वन्यप्राण्यांच्या संरक्षण व देखभाली साठी वन्यप्राणी अनाथालयात.	वृध्दापकाळ (नैसर्गिक)
11	चंद्रपूर / चंद्रपूर	बिबट मादी 3 ते 3 1/2 वर्ष	1.4.11	दुर्गापुर नियतक्षेत्रांतर्गत चंद्रपूर-दुर्गापुर मार्गावर शक्तीनगर गेट जवळच्या नाल्याच्या बाजुला	रस्ता ओलांडतांना अज्ञात वाहनाची धडक
12	ब्रम्हपुरी / सावली	बिबट (नर)	4.4.11	व्याहाड उपक्षेत्रातील सामदा नियतक्षेत्रात कक्ष क्र. 201	10 नमूने वैदयकीय तपासणी करीता, नागपूर येथे पाठविले. अहवाल अप्राप्त
13	ब्रम्हपुरी / दक्षिण ब्रम्हपुरी	बिबट (मादी) अंदाजे 2 ते 2 1/2 वर्षे	7.4.11	उपक्षेत्र आवळगाव नियतक्षेत्र कोसंबी बिट कक्ष क्र. 84 मध्ये गोसीखुर्द प्रकल्पा अंतर्गत अंडर ग्राउंड कॅनल	गोसीखुर्द प्रकल्पाचे अंडर ग्राउंड कॅनलचे आतील सेंट्रींगमध्ये फसल्यामुळे
14	चंद्रपूर / चंद्रपूर	बिबट (नर) 6 महिणे	13.4.11	नियतक्षेत्र बाबूपेट, संरक्षित वन कक्ष क्र.573, अष्टभुजा वार्ड,अष्टभुजा वसाहतीमध्ये नाल्याच्या काढास	जाड वस्तुने मारल्यामुळे
15	ब्रम्हपुरी / नागभिड	बिबट (नर) 2 1/2 वर्ष	14.4.11	उपक्षेत्र मिंडाळा, नियतक्षेत्र कोसंबी संरक्षित वन नवेगाव हुंडेश्वरी गट नं. 352 मध्ये गोवार पेट गावातील विहीरीचे बाजुला	प्रयोगशाळा, नागपूर येथील अहवालानुसार, General and Specific Chemical testing does not reveal any poison
16	चंद्रपूर / वरोरा	बिबट 15 वर्ष	12.5.11	शेगांव उपक्षेत्र, नियतक्षेत्र-शेगांव, मौजा रत्नाळा रिठ महसुल विभागाचे सर्व्हे क्र. 53	वृध्दापकाळ (नैसर्गिक)
17	चंद्रपूर/वरोरा	बिबट (मादी) 7 ते 8 वर्ष	27.5.11	उपक्षेत्र व नियतक्षेत्र शेगांव कक्ष क्र.10	शरीर कुजल्या अवस्थेत आढळल्यामुळे निदान लावता आले नाही.
18	चंद्रपूर/शिवणी	बिबट (नर) 10 वर्ष	5.6.11	उपक्षेत्र शिवणी,नियतक्षेत्र वासेरा सं.व.कक्ष क्र.828	नमूने वैदयकीय तपासणी करीता, नागपूर येथे पाठविण्यांत आले. अहवाल अप्राप्त
19	चंद्रपूर/भद्रावती	बिबट	4.10.11	उपक्षेत्र भद्रावती, नियतक्षेत्र भद्रावती, कक्ष क्र. 213 (कुजलेल्या अवस्थेत)	मृत बिबट्याची सर्व हाडे, नखे व कातडी आढळून आली.
20	सावली / ब्रम्हपुरी	वाघ (मादी) 4 ते 5 वर्ष	3.11.11	उपक्षेत्र पाथरी,नियतक्षेत्र गेवरा, मौजा विहिरगांव-बोरमाळा पासुन 2 कि.मी.अंतरावर वैनगंगा नदीचे काठावर	प्राथमिक अंदाजानुसार विद्युत प्रवाहाचा शॉक लागुन मृत्यू. मृत वाघीणीची सर्व हाडे, नखे व कातडी आढळून आली.
21	सावली/ ब्रम्हपुरी	बिबट 1 1/2 ते 2 वर्ष	17.11.11	उपक्षेत्र पाथरी नियतक्षेत्र पालेबारसा कक्ष क्र. 149	रानकुत्र्यांचे हल्ल्यात मृत्यू
22	चंद्रपूर/ शिवणी	बिबट छावा (नर)	23.11.11	उपक्षेत्र शिवणी, नियतक्षेत्र सिरकाडा संरक्षित वन कक्ष क्रमांक 838	आईविना आढळलेल्या छाव्याचा उपचारादरम्यान मृत्यू
23	चंद्रपूर/ भद्रावती	बिबट छावा	29.11.11	भद्रावती उपक्षेत्रातील कचराळा नियतक्षेत्रातील कक्ष क्र.204 कुप न.2	वाघ बिबट यांची झुंज

		(मादी) 5 ते 6 महिने			
24	सिंदेवाही / ब्रम्हपुरी	वाघ (मादी) 3 ^{1/2} वर्ष	18.12.1 1	उपक्षेत्र नवरगाव, नियतक्षेत्र रत्नापूर मधील श्री सुखदेव लक्ष्मण कोवे, यांच्या मालकीच्या मौजा रत्नापूर गट क्रमांक 1510	विहिरीत पडल्याने मृत्यू.
25	ब्रम्हपुरी/ नागभिड	बिबट (मादी) 6 ते 7 वर्ष	6.1.12	डोंगरगांव उपक्षेत्र, दक्षिण कोरंबी नियतक्षेत्र	अशक्तपणामुळे झालेला असावा.
26	चंद्रपूर / मोहर्ली	वाघ (नर) 15 ते 16 वर्ष	1.3.12	पद्मापूर उपक्षेत्रातील पद्मापूर नियतक्षेत्रातील कक्ष क्रमांक 883 जवळ किटाळी ते इरई धरण रस्त्याचे सिमेवर उजव्या बाजूला किटाळी गावाच्या उत्तर दिशेला अंदाजे 2 कि.मी. अंतरावर	वृद्धापकाळ (नैसर्गिक)
27	ब्रम्हपुरी / सिंदेवाही	बिबट 2 ^{1/2} ते 3 वर्ष	8.3.12	कारगाटा नियतक्षेत्रांतर्गत रेल्वे लाईन मधील रेल्वे कि.मी.क्रमांक 1166/9 ते 1166/10 चे मध्यतंर दि. 29.2.2012 रोजी सकाळी 8.30 वाजताचे दरम्यान गोंदीया - चांदाफोर्ट पॅसेंजर गाडी नंबर 58808 या रेल्वेच्या धडकेत बिबट्याचे डोक्याला व पाठीच्या कन्याला मार लागला.	सेमिनरी हिल, नागपूर येथे उपचारादरम्यान मृत्यू.
29	मध्य चांदा / धाबा	वाघ छावा (नर) 3 ते 4 महिणे	29.6.12	धाबा उपक्षेत्र, वेळगांव नियतक्षेत्र, वनखंड क्र. 561	वन्य श्वापदाच्या हल्ल्यात मृत्यू.
30	चंद्रपूर/ मूल	बिबट(नर) अंदाजे 5 वर्ष	2.7.12	मुल उपक्षेत्र, दहेगांव नियतक्षेत्र, कक्ष क्र. 517 (राखीव वन)	बिबट्याचे पूर्ण अवयव शाबुत सदर बिबट अंदाजे 4 ते 5 दिवसांपूर्वी मृत पावला
31	ब्रम्हपुरी / उत्तर ब्रम्हपुरी	वाघ छावा (मादी) अंदाजे 3 ते 3 ^{1/2} महिणे	24.7.12	ब्रम्हपुरी उपक्षेत्र, भगवानपुर नियतक्षेत्र, कक्ष क्रमांक 125 मधिल दुधवाही-हत्तीलेढा-अडयाळ रस्त्याच्या बाजूला	आपसातील झुंज
32	ब्रम्हपुरी / दक्षिण ब्रम्हपुरी	बिबट(नर) अंदाजे 3 वर्ष	1.9.12	भुज उपक्षेत्र, भुज नियतक्षेत्र, कक्ष क्र.212, भुज ते एकारा कडे जाणा-या नाल्यावरील कलवर्टच्या पाईपमध्ये	पशुवैद्यकिय अधिकारी यांचे प्राथमिक अंदाजानुसार फुफ्फुस व यकृतामध्ये जंतूसंसर्ग झाल्याने
33	चंद्रपूर/ मूल	बिबट (नर)	17.9.12	महारोगी सेवा समिती, सोमनाथ, ता.मुल, जि.चंद्रपूर येथे वन्यप्राण्यांचे संरक्षण व देखभालीसाठी वन्यप्राणी अनाथालयात	वृद्धापकाळाने नैसर्गिकरित्या मृत
34	चंद्रपूर /चिचपल्ली	बिबट(नर) अंदाजे 8 ते 10 वर्ष	20.11.1 2	चिचपल्ली उपक्षेत्र, वलनी नियतक्षेत्रात पहाटे 4.15 वाजताच्या दरम्यान चिचपल्ली-चंद्रपूर मुख्य महामार्गावर वलनी बस स्टॅन्ड जवळ	अज्ञात वाहनाच्या धडकेने
35	ब्रम्हपुरी / चिमूर	बिबट(नर) अंदाजे 1 महिणा	9.12.12	चिमूर उपक्षेत्र, चिमूर नियतक्षेत्रातील मौजे शेडेगांव लगतचे कक्ष क्रमांक 27, मित्र रोपवन 2011	वन्य श्वापदाच्या हल्ल्यात मृत्यू.
36	मध्य चांदा /बल्लारशा	बिबट (मादी) 1 ^{1/2} वर्ष	18.12.1 2	बल्लारशा उपक्षेत्र, बल्लारशा नियतक्षेत्र कक्ष क्र. 493 ते 495 च्या हद्दीवरील नाल्यात	पशुवैद्यकिय अधिकारी यांचेकडील अहवालानुसार Cause of death of female leopard might be due to severe anemia (heavy parasitic ingestion observed in stomach) however in view of intoxication if any piece of

					liver, lung, heart, spleen, intestine, kidney, stomach content considered & forwarded for further examination.
37	ब्रम्हपुरी/ दक्षिण ब्रम्हपुरी	वाघ नर 12 ते 15 वर्ष	6.1.13	एकारा उपक्षेत्र, अर्जुनी नियतक्षेत्र कक्ष क्र.156 नाल्यामध्ये	पशुवैद्यकिय अधिका-यांचे अहवालानुसार Animal might be died due to old age
38	चंद्रपूर/ चिचपल्ली	वाघ छावा (मादी) 7 ते 8 महिणे	15.4.13	चिचपल्ली उपक्षेत्र, नियतक्षेत्र चिचपल्ली कक्ष क्र. 430	रात्री अंदाजे 10.30 वा. केळझर स्टेशन पासुन चंद्रपूर कडे अंदाजे 6.00 कि.मी. अंतरावर गोंदिया-बल्लारशाह रेल्वे पॅसिंजरच्या अपघातात
39	चंद्रपूर / सावली	बिबट छावा वय अंदाजे	16.4.13	पाथरी उपक्षेत्र, मेहा नियतक्षेत्र, निफंद्रा गावाजवळीत शेतात	पशुवैद्यकिय अधिका-यांचा अहवाल अप्राप्त.
40	चंद्रपूर / सावली	बिबट छावा वय अंदाजे 4 ते 6 महीने	24.4.13	पाथरी उपक्षेत्र, मेहा नियतक्षेत्र, निफंद्रा गावाजवळीत शेतात	दि.16.4.13 रोजी जखमी झालेला बिबट नागपूर येथे औषधोपचारा करीता नेताना टॅम्बूर्डाजवळ दि. 24.4.13 रोजी मृत्यू.
41	ब्रम्हपुरी/ तळोधी	बिबट (मादी) वय अंदाजे दिड वर्ष	18.11.1 3	कक्ष क्र. 530 राखीव वन	प्राथमिक अंदाजानुसार वन्यप्राण्यांच्या झटापटीत झालेल्या दुखापतीमुळे मृत्यू
42	42	ब्रम्हपुरी/ तळोधी	बिबट (नर) वय अंदाजे 8 वर्ष	4.1.14	,गोविंदपुर उपक्षेत्र,कच्चेपार नियतक्षेत्र कच्चेपार - गिरगाव नहराच्या डाव्या बाजूस कक्ष क्र. 530 RF गट क्र. 127 मध्ये आहे.
43	43	चंद्रपूर/ भद्रावती	बिबट	22.1.14	भद्रावती उपक्षेत्र, नियतक्षेत्र चिपराळा कक्ष क्र. 205
44	44	ब्रम्हपुरी/ सिंदेवाही	बिबट	20.4.14	नवरगांव उपक्षेत्र, नवरगांव-1 नियतक्षेत्र मौजा आलेसूर येथील ग्राम पंचायतीच्या मालकीच्या विहीरीत

कोअर झोन क्षेत्र

अक्र	वनविभाग	वन्यप्राणी	दिनांक	घटनास्थळ	मृत्यूचे कारण
1	ताडोबा परिक्षेत्र	वाघ मादी अंदाजे 5 ते 7 वर्ष	27.10.12	कोलारा नियतक्षेत्र कक्ष क्र.९५	पशुवैद्यकिय अधिकारी यांचेकडील अहवालानुसार सर्पदंश

बफर झोन क्षेत्र

अक्र	वनविभाग	वन्यप्राणी	दिनांक	घटनास्थळ	मृत्यूचे कारण
1	चंद्रपूर/ शिवणी	बिबट	21.1.12	कक्ष क्र.२६५ शिवणी परिक्षेत्र	आपसातील झुंज
2	चंद्रपूर/ पळसगांव	वाघ	26.4.12	उपक्षेत्र, गोंडमोहाडी नियतक्षेत्र कक्ष क्र. 559	शिका-याद्वारे लावण्यांत आलेल्या लोखंडी सापळ्यांत पाय अडकून मृत्यू.
3	चंद्रपूर / चंद्रपूर	वाघ	18.5.12	चंद्रपूर ते मुल रोडपासून अंदाजे 150 मीटर	Male Tiger carcass was chopped into 11 pieces. All internal organs along with viscera

				अंतरावर कक्ष क्रमांक 520 बोर्डा नियतक्षेत्र, उपक्षेत्र घंटाचौकी	were missing. Head was decapitate & missing all four limbs were chopped and missing, sand and residue of plastic gunny bags found attached to pieces of carcass. Considering the avitable carcass pieces, the exact cause of death could not be ascertained. However the further confirmation of metallic residue estimation, DNA sampling & Ballistic residue estimation, samples from different parts of carcass has been taken and forwarded to respective laboratories for proper analysis. प्राथमिक अपराध सुचना क्र.103/15, दि.18.5.2012 अन्वये वनगुन्हा नोंदविण्यांत आला.
4	चंद्रपूर / चंद्रपूर	वाघ	10.10.12	चोरगांव नियतक्षेत्र कक्ष क्र.590	शवविच्छेदन अहवालानुसार वृध्दापकाळाने नैसर्गिक मृत्यू.

FDCM

अ.क्र	वनविभाग	वन्यप्राणी	दिनांक	घटनास्थळ	मृत्यूचे कारण
1	व.वि.म. प.चांदा	वाघ	28.11.10	चंद्रपूर बाबुपेट उपक्षेत्र कक्ष क्र.482	आपसातील झुंज
2	व.वि.म. म.चांदा	वाघ नर	23.1.12	परिक्षेत्र झरण, उपक्षेत्र झरण, नियतक्षेत्र आक्सापूर-1, कं.नं. 122	विद्युत प्रवाहाने शॉक लावून शिकार
3	व.वि.म. प.चांदा	वाघ नर अंदाजे 12 वर्ष	30.6.12	जूनाणा परिक्षेत्र, कारवा उपक्षेत्र, कारवा नियतक्षेत्र, कक्ष क्र.504	नैसर्गिक
4	व.वि.म. प.चांदा	वाघ नर	19.8.2014	चिचपल्ली परिक्षेत्र, डोंगरहळदी नियतक्षेत्र, कक्ष क्र.516	मानवी जिवीतास धोकादायक ठरलेल्या वाघास ठार मारण्यात आले.

MVSS

अक्र	वनविभाग	वन्यप्राणी	दिनांक	घटनास्थळ	मृत्यूचे कारण
1	MVSS	वाघ मादी	19.2.12	C.No. ३९७, साग बिजोद्यान-१९८९ लोहारा	अज्ञात वाहनाच्या धडकेमुळे. Severe External Impact

वाघ / बिबट मृत्यू तपशिल

वनविभाग	वाघ						बिबट					
	2010	2011	2012	2013	2014	एकुण	2010	2011	2012	2013	2014	एकुण
चंद्रपूर	1	0	1	1	0	3	3	9	4	2	1	19
ब्रम्हपुरी	1	3	1	1	0	6	2	4	4	1	2	13
मध्य चांदा	0	0	1	0	0	1	1	0	1	0	0	2
एकुण :-	2	3	3	2	0	10	6	13	9	3	3	34
Core	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Buffer	0	0	3	0	0	3	0	0	1	1	0	2
FDCM	1	0	2	0	1	4	0	0	0	0	0	0
MVSS	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0
एकुण :-	3	3	10	2	1	19	6	13	10	4	3	36

वाघ / बिबट मृत्यू तपशील (सन 2005 पासून)

वन्यप्राणी	चंद्रपूर	ब्रम्हपुरी	मध्य चांदा	एकुण	Core	Buffer	FDCM	MVSS	एकुण
वाघ	7	10	3	20	1	3	4	1	29
बिबट	22	28	8	57	0	2	0	0	60
एकुण	29	38	11	77	1	5	4	1	89

वाघ मृत्यू तपशिल

वनविभाग	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	एकुण
चंद्रपूर	0	1	1	0	2	1	0	1	1	0	7
ब्रम्हपुरी	1	0	1	1	1	1	3	1	1	0	10
मध्य चांदा	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	3
एकुण :-	2	2	2	1	3	2	3	3	2	0	20
Core	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Buffer	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	3
FDCM	0	0	0	0	0	1	0	2	0	1	4
MVSS	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
एकुण :-	2	2	2	1	3	3	3	10	2	1	29

बिबट मृत्यू तपशिल

वनविभाग	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	एकुण
चंद्रपूर	0	0	1	2	0	3	9	4	2	1	22
ब्रम्हपुरी	1	0	4	6	4	2	4	4	1	2	28
मध्य चांदा	1	2	1	1	1	1	0	1	0	0	8
एकुण :-	2	2	6	9	5	6	13	9	3	3	58
Buffer	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	2
FDCM	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MVSS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
एकुण :-	2	2	6	9	5	6	13	10	4	3	60

६.१६ जेरबंद बिबट व वाघांना निसर्गमुक्त / प्राणीसंग्रहालयात दाखल प्रकरणांचा तपशील.

अ. क्र.	पकडण्याचा दिनांक	पकडण्यात आलेले क्षेत्र	विवरण	वय अंदाजे	सोडल्याचा दिनांक	सोडण्यात आलेले क्षेत्र
1	17.2.08	कक्ष क्र.795 मूल परिक्षेत्र	बिबट (मादी)	4 ते 5 वर्ष	17.2.08	ता.अ.व्या.प्र. चे कक्ष क्र. 374 मध्ये निसर्गमुक्त करण्यात आले.
2	2.7.08	बाबुपेट, चंद्रपूर परिक्षेत्र	बिबट (मादी)	2 ते 2 ^{1/2} वर्ष	2.7.08	मोहली वनपरिक्षेत्र कक्ष क्र. 191, 194 चे सिमेवर निसर्गमुक्त करण्यात आले.
3	20.9.08	जनकापूर गावाजवळ सर्व्हे नं.19, अड्याळ मेंढा, नागभिड परिक्षेत्र	बिबट (नर)	8 वर्ष	20.9.08	कक्ष क्र.12, नवखळा बिट दगडी टिसीएमच्या आंत जंगलामध्ये निसर्गमुक्त करण्यात आले.
4	22.9.08	क.नं. 490 कारवा	बिबट (मादी)	--	22.09.08	बिट आंबेझरी परिक्षेत्र मोहली मध्ये निसर्गमुक्त करण्यात आले.
5	24.9.08	आयुध निर्माणी, चांदा (भद्रावती)	बिबट (नर)	7 ते 8 वर्ष	24.9.08	भद्रावती वनपरिक्षेत्र कक्ष क्र. 201,202, 205, 206 च्या चौरस्त्यावर निसर्गमुक्त करण्यात आले.
6	14.10.08	क.नं. 490 कारवा	बिबट (मादी)	--	14.10.08	बिट कवडजई परिक्षेत्र कोठारी मध्ये निसर्गमुक्त करण्यात आले.
7	18.10.08	जूनोना गावातुन	बिबट (नर)	वयस्कर	18.10.08	कोठारी वनपरिक्षेत्र,कोठारी नियतक्षेत्र कक्ष क्र.82, मध्ये निसर्गमुक्त
8	2.11.08	गट क्र.6, मेंडकी, उत्तर ब्रम्हपुरी	वाघ छावे-2	--	2.11.08	महाराजबाग प्राणी संग्रहालय, नागपूर
9	2.11.08	सरांडी गाव, वेजगाव बिट	बिबट (मादी)	--	11.12.08	महाराजबाग प्राणी संग्रहालय, नागपूर
10	11.11.08	सरांडी गाव, वेजगाव बिट	बिबट (नर)	--	11.12.08	महाराजबाग प्राणी संग्रहालय, नागपूर
11	19.12.08	कक्ष क्र.400 सिनाळा, नियतक्षेत्र दुर्गापूर चंद्रपूर परिक्षेत्र	बिबट (मादी)	अवयस्क	31.1.09	साग रोपवाटीका,मोहली परिक्षेत्रात पिंज-यांत सुरक्षित अवस्थेत ठेवले होते.प्र.मु.व.सं. (वन्यजीव), म.रा.नागपूर यांचे पत्र क्र.3059, दि.27.1.09 चे आदेशा नुसार अमरावती वनवृत्तातील वडाली परिक्षेत्रातील वडाली नर्सरी, अमरावती येथे बचाव सेंटर अथवा प्राणी संग्रहालयात रवाना करण्यापर्यंत तात्पुरती व्यवस्था म्हणुन दि.31.1.09 रोजी पाठविण्यात आले.
12	22.12.08	कक्ष क्र.517, राखिव वन, दहेगाव नियतक्षेत्र मुल परिक्षेत्र	बिबट (नर)	6 वर्ष	31.1.09	--
13	1.1.09	कक्ष क्र.247,लोनखैरी नियतक्षेत्र,सिंदेवाही परिक्षेत्र	बिबट (नर)	पिल्लु	1.1.09	महाराजबाग प्राणी संग्रहालय, नागपूर
14	5.1.09	कक्ष क्र.517, राखिव वन, दहेगाव नियतक्षेत्र मुल परिक्षेत्र	बिबट (मादी)	3 ^{1/2} वर्ष	5.1.09	महारोगी आरोग्य सेवा समिती, सोमनाथ येथे येथे पिंज-यांत सुरक्षित अवस्थेत.
15	6.1.09	कक्ष क्र.756 संरक्षित वन, मुल नियतक्षेत्र मुल परिक्षेत्र	बिबट (मादी)	7 वर्ष	7.1.09	सदर बिबट मादी जखमी असल्याने पूढील उपचाराकरिता महाराजबाग प्राणी संग्रहालय, नागपूर येथे पाठविला.
16	23.1.09	जूनोना,पश्चिम चांदा वनप्रकल्प विभाग	वाघ छावे-3	-	23.1.09	महाराजबाग प्राणी संग्रहालय, नागपूर येथे वनविकास महामंडळा तर्फे पाठविण्यात आले.
17	25.5.09	हुमन प्रकल्प वसाहत, गडमौशी परिसर येथे स्पेटिक टॅकमध्ये पकडले.	बिबट	-	25.5.09	सदर बिबट पिल्लू ज्या ठिकाणावरून पकडले त्याच परिसरात निसर्गमुक्त करण्यात आले.
18	13.8.09	मौजा चौगान येथील शेतातील बांबूच्या झुडपामध्ये पकडले.	बिबट	-	13.8.09	सदर बिबट पिल्लू धामनगांव-चौगान रोडच्या बाजूला जंगलामध्ये निसर्गमुक्त करण्यात आले.
19	17.09.09	सूकवासी गाव	वाघ (मादी)	--	8.11.09	बोर अभयारण्य, वर्धा
20	19.09.09	गणेश पिपरी गावात	वाघ (मादी)	--	8.11.09	बोर अभयारण्य, वर्धा

21	23.09.09	भंगाराम तळोदी	वाघ (नर)	--	8.11.09	बोर अभयारण्य, वर्धा
22	2.3.10	कं.न.797, शिवापुर तुकूम संरक्षित वन, नियतक्षेत्र भादुर्णा-1	बिबट	-	3.3.10	कं.नं.197, इरई धरण परिसर पाणस्थळाजवळ, मोहली परिक्षेत्र निसर्गमुक्त करण्यांत आले.
23	02.03.10	मूल परीक्षेत्र नियतक्षेत्र भादुर्णा 1, कक्ष क्र. 797 शिवापुर तुकूम	बिबट मादी	3 वर्ष	03.03.10	कक्ष क्र. 197 इरई धरण परीसर पानस्थळाजवळ मोहली परीक्षेत्र
24	3.4.11	उ. ब्रम्हपुरी परिक्षेत्र, ब्रम्हपुरी उपक्षेत्र, सायगाटा नियतक्षेत्र तुमडीमेंडा तलाव कक्ष क्र.54	वाघ (मादी)	20 ते 22 महिणे	3.4.11	चंद्रपूर वनविभागामार्फत मोहली येथुन नवेगाव बांध राष्ट्रीय उद्यान परिक्षेत्र, नियतक्षेत्र चुटीया, कक्ष क्र. 716 येथे निसर्गमुक्त करण्यांत आले.
25	19.9.11	उत्तर ब्रम्हपुरी परिक्षेत्रातील मौजा मरारमेंडा गाव	बिबट मादी	2 ^{1/2} ते 3 वर्ष	19.9.11	सिंदेवाही परिक्षेत्र तांबेगडीमेंडा नियत क्षेत्रातील कक्ष क्र. 179
26	25.9.11	गुंजेवाही परिसरापासुन 1 ते 1 ^{1/2} कि.मी. अंतरावरती श्री राजाराम डोमाजी पिसे रा.गुंजेवाही यांचे शेतात	बिबट नर	3 ^{1/2} ते 4 वर्ष	26.9.11	सिंदेवाही परिक्षेत्रातील नवरगाव उपक्षेत्र रत्नापुर नियतक्षेत्र कक्ष क्र. 46
27	17.10.11	नागभिड परिक्षेत्र डोंगरगांव उपक्षेत्र मौजा कुनघाडा चक	बिबट नर	अंदाजे 3 ^{1/2} वर्ष	18.10.11	चिमूर परिक्षेत्रातील चिमूर उपक्षेत्र अलिझंजा नियतक्षेत्र कक्ष क्र. 47
28	23.10.11	परिक्षेत्र उपक्षेत्र तळोधी देवपायली नियतक्षेत्र मौजा राजोली बॉड येथे	बिबट मादी	अंदाजे 2 वर्ष	24.10.11	तळोधी परिक्षेत्र गोंविदपूर उपक्षेत्र सारंगगड नियतक्षेत्र कक्ष क्र. 22
29	1.11.11	चिमूर परिक्षेत्र मौजा बेंबाळा	बिबट नर	अंदाजे 3 वर्ष	-	ब्रम्हपुरी विभागीय कार्यालयाच्या परिसरातील बांबू गोडावूनच्या पिंज-यात ठेवण्यांत आले.
30	13.11.11	MES ORS Sector-2 आयुध निर्माणी,चांदा (भद्रावती)	बिबट नर	3 ते 4 वर्ष	13.11.11	कक्ष क्र. 200 व 201 चे सिमेवर ईरई डॅम कडे जाणारा रस्ता
31	13.11.11	आयुध निर्माणी,चांदा (भद्रावती)	बिबट नर	5 ते 6 वर्ष	13.11.11	भद्रावती परिक्षेत्र कक्ष क्र. 205 व 206 चे सिमेवर उपाशा नाल्याजवळ
32	21.12.11	अय्यप्पा मंदिराजवळ, आयुध निर्माणी,चांदा (भद्रावती)	बिबट नर	3 ते 4 वर्ष	21.12.11	कक्ष क्र. 191 व 190 चे सिमेवर नवरगांव चौकी ते ईरई डॅम कडे जाणारा रस्ता
33	24.12.11	महाऔष्णिक विद्युत केंद्र, उर्जनगर, चंद्रपूर	बिबट नर	5 ते 6 वर्ष	24.12.11	कक्ष क्र. 191 व 190 चे सिमेवर मोहली परिक्षेत्र
34	6.6.12	द.ब्रम्हपुरी परिक्षेत्रातील एकारा उपक्षेत्रातील एकारा गावाच्या दक्षिण बाजुला	बिबट छावा	12 ते 14 दिवस	-	ब्रम्हपुरी येथे रोपवाटीकेमध्ये ठेवण्यात आलेले आहे. (दि. 14.8.2012 ते 19.10.2012 पर्यंत पशुवैद्यकिय अधिकारी, नागपूर यांचेकडे औषधोपचार करुन 20.10.2012 रोजी आणले.)
35	25.10.12	मानाटेकडी, लालपेठ नांदगांव परिसर	बिबट नर	-	26.10.12	कक्ष क्र. 169 परिक्षेत्र, उपक्षेत्र मोहली येथे
36	5.11.12	मानाटेकडी, लालपेठ नांदगांव परिसर	बिबट नर	2 ते 3 वर्ष	5.11.12	चंद्रपूर परिक्षेत्र उपक्षेत्र वरवट नियतक्षेत्र खंडाळा-1 कक्ष क्र. 594
37	30.1.13	आयुध निर्माणी,चांदा (भद्रावती)	बिबट	--	31.1.13	कक्ष क्र. 201, 200, 199 चे सिमेवर इरई डॅम परिसर
38	24.3.13	चंद्रपूर वनविभाग, सावली परिक्षेत्र,पाथरीउपक्षेत्र, पालेबारसा नियतक्षेत्र, मौजा उसरपार चेक येथील सं.व.गट क्र.19	बिबट	3 ते 3 ^{1/2} वर्षे	25.3.13	रिंगदेव तलावालगत कक्ष क्रमांक 310, मुरमाडी नियतक्षेत्रात
39	6.4.13	चंद्रपूर वनविभाग, परिक्षेत्र, उपक्षेत्र, सावली व सादागड नियतक्षेत्र कक्ष क्र. 1716	बिबट	5 ते 6 वर्ष	7.4.13	ताडोबा अंधारी व्याघ्र प्रकल्प, चंद्रपूर कोळसा वनपरिक्षेत्र, पाहार्णी नियतक्षेत्र कक्ष क्र. 303
40	11.5.13	चंद्रपूर वनविभाग, चंद्रपूर परिक्षेत्र हिदूस्थान लालपेठ ओपन काष्ट कॉलरी क्रमांक 1	बिबट मादी	--	3.8.2013	ता.अं.व्या.प्र.चे मोहली परिक्षेत्र, उपक्षेत्र आगरझरी,कक्ष क्र. 194 आंबेझरी बिटात रेडिओ कॉलर क्र. 13525 लावुन

						निसर्गमुक्त करण्यात आले.
41	9.9.2013	चंद्रपूर वनविभाग, चंद्रपूर परिक्षेत्र, बाबुपेठ नियतक्षेत्र हिंदूस्थान लालपेठ माना परिसर	बिबट मादी	--		रामबाग नर्सरी
42	21.4.2014	मध्य चांदा वनविभाग, बल्लारशाह परिक्षेत्र, उपक्षेत्र, नियतक्षेत्र बल्लारशाह येथील संतोषी माता वार्ड मध्ये राहणारे श्री अमरदिप रामदास टेंगरे यांचे घरात	बिबट	--	--	रामबाग नर्सरी, वनवसाहत चंद्रपूर येथे मायक्रोचिप लावून पिज-यांत सुरक्षित ठेवण्यांत आलेला आहे.
43	15.5.14	ब्रम्हपुरी वनविभाग, सिंदेवाही परिक्षेत्र घोट गावामध्ये घरामध्ये	बिबट मादी	6 ते 8 महीने	-	कच्चेपार नर्सरी, सिंदेवाही
44	28.7.14	ब्रम्हपुरी वनविभाग, सिंदेवाही परिक्षेत्र, घोट गावांमध्ये घरामध्ये	बिबट मादी	6 ते 8 महीने	29.7.14	एका उपाक्षेत्रातील सेलदा येथील गट क्र. 202 (p) मध्ये निसर्गमुक्त करण्यांत आले.
45	28.8.14	ब्रम्हपुरी वनविभाग, द.ब्रम्हपुरी परिक्षेत्र, आवळगांव उपक्षेत्र, वांद्रा नियतक्षेत्र मौजा पवनपार येथील शेतात	बिबट पिल्लू (नर)	Sub adult		ब्रम्हपुरी अस्थाई रोपवाटीकेमध्ये ठेवलेले आहे.

TATR (BUFFER)

अ. क्र.	पकडण्याचा दिनांक	पकडण्यात आलेले क्षेत्र	विवरण	वय अंदाजे	सोडल्याचा दिनांक	सोडण्यांत आलेले क्षेत्र
1	26.4.12	परिक्षेत्र, उपक्षेत्र, पळसगाव गोंडमोहाडी नियतक्षेत्र कक्ष क्र. 559	वाघ	--	--	सदर वाघ जखमी असल्याने पूढील उपचारा करिता सेमिनरी हिल, नागपूर येथे पाठविला.
2	11.4.13	मोहर्ली परिक्षेत्र, उपक्षेत्र, नियतक्षेत्र आगरझरी-1 कक्ष क्र. 171	बिबट	-		ताडोबा अंधारी व्याघ्र प्रकल्प, चंद्रपूर येथील आगरझरी नर्सरीमध्ये ठेवण्यांत आले आहे.
3	27.4.13	कक्ष क्र. 520 बोर्डा लगत श्री सिडाम यांचे खाजगी शेतात	बिबट (नर)	-	-	ताडोबा अंधारी व्याघ्र प्रकल्प, चंद्रपूर येथील आगरझरी नर्सरीमध्ये ठेवण्यांत आले आहे.
4	29.4.13	मोहर्ली परिक्षेत्र, उपक्षेत्र, नियतक्षेत्र आगरझरी-1 कक्ष क्र. 187	बिबट (मादी)	-	-	ताडोबा अंधारी व्याघ्र प्रकल्प, चंद्रपूर येथील आगरझरी नर्सरीमध्ये ठेवण्यांत आले आहे.

वाघ / बिबट निसर्गमुक्त बाबत गोषवारा

वन्यप्राणी	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	एकुण	बफर	एकंदर
वाघ	2	6	0	1	0	0	0	9	1	10
बिबट	11	5	2	9	3	5	3	38	3	41
एकुण	13	11	2	10	3	5	3	47	4	51

टिप :- वरील यादीतील अ.क्र. 14,29,34 व 41 मधील बिबट्यास तसेच TATR (BUFFER) मधील अ.क्र. 4 ची बिबट (मादी) असे एकूण 5 बिबट्यास निसर्गमुक्त करण्यांत आलेले नाही.

६.१७ वनविभागा अंतर्गत वाघ / बिबट कातडी व इतर अवयवांच्या जप्ती प्रकरणांची सद्यःस्थिती

अ. क्र	वनविभाग / परिक्षेत्र	घटनेचा दिनांक	स्थळ व जप्त मालाचा तपशिल	केलेली कार्यवाही
1	चंद्रपूर / भद्रावती	18.3.09	वनगुन्हा क्र.1376/16 दि.18.3.09 नुसार वाघाची 10 नखे जप्त करण्यांत आली होती. प्रकरणात पुढील तपासात फरार आरोपी श्री शालीक वकटू गेडाम, रा. डोनी यांना दि.23.11.10 ला ताब्यात घेवून तपास केला असता डोनी येथून जमीनीत गाडून ठेवलेले वाघाचे हाडे 116 नग, नख 1 नग व दात 1 नग सापडले ते वैज्ञानिक चाचणी करिता देहरादुन येथे पाठविले आहे.	प्रकरण कोर्ट विद्य. न्यायदंडाधिकारी, प्रथमश्रेणी भद्रावती यांचे न्यायालयात 94/2009 अन्वये न्यायप्रविष्ट करण्यांत आले. प्रकरण E.B.C. करीता असून प्रकरणाची पुढील तारीख 27.8.12 आहे.
2	ब्रम्हपुरी / सिंदेवाही	12.1.10	नवरगाव उपक्षेत्रातील नवरगाव 1 बीटातील मौजा नवरगाव येथील नमस्कार वाईन बार समोर वन्यप्राणी बिबटचे नखे 4 नग जप्त केले.	सदर प्रकरणात 3 आरोपींना अटक करण्यांत आली आहे. प्रकरण विद्य. न्यायदंडाधिकारी, प्रथम श्रेणी,सिंदेवाही यांचे न्यायालयात 28/2011 अन्वये न्यायप्रविष्ट. प्रकरण पुराव्यासाठी असून पुढील ता. 23.8.2012 आहे.
3	चंद्रपूर / भद्रावती	3.4.10	वनपरिक्षेत्र अधिकारी, भद्रावती यांना WPSI, नागपूर या संस्थेकडून मिळालेल्या गुप्त माहिती नुसार भद्रावती उपक्षेत्रांतर्गत निंबाळा गावाजवळ बिबट्याच्या चामड्याची विक्री होणार असल्याच्या सुचनेवरून वनपरिक्षेत्र अधिकारी, भद्रावती यांचे मार्गदर्शनात सापळा रचून बिबट्याचे चामडे व 18 नखे जप्त करण्यांत आले.	प्राथमिक सुचना क्रमांक 1349/24, दि. 3.4.2010 अन्वये अज्ञात आरोपी विरुद्ध गुन्हा नोंदविण्यांत आला आहे. प्रकरणात वाहन क्र.एमएच-31 एवाय-2614 यामाहा हे वाहन मिळाले. वाहन मालकाबाबत क्षेत्र सहाय्यक, भद्रावती मार्फत चौकशी सुरु असल्याचे कळविले होते.
4	ब्रम्हपुरी / चिमूर	1.5.10	चिमूर परिक्षेत्रातील चिमूर नियतक्षेत्रात मेन रोड चिमूर बस स्टॉप जवळ वाघाची 3 नखे व हाडे 20 नग जप्त करण्यात आले. वाघाची शिकार ताडोबा अंधारी व्याघ्र प्रकल्पांचे कार्यक्षेत्रात झाली असल्याचे तपासात निदर्शनास आले.	सदर प्रकरणात 6 आरोपींना अटक करण्यांत आली होती. प्रकरण विद्य. न्यायदंडाधिकारी, प्रथम श्रेणी, चिमूर यांचे न्यायालयात 87/2011 अन्वये न्यायप्रविष्ट असून, पुढील ता. 7.9.2012 आहे.
5	ब्रम्हपुरी / सावली	14.11.10	सावली परिक्षेत्रातील व्याहाड उपक्षेत्रातील गायडोंगरी नियतक्षेत्रात मौजा दाबगाव (मौशी) सावली येथे श्री तुलाराम उरकुडा शेंडे रा. दाबगाव (मौशी) यांचे घरी बिबटचे चामडे जप्त करण्यात आले. याबाबत प्रा.अ.सु. क्र. 39/5, दि. 14.11.11 जारी करण्यांत आलेला आहे.	सदर प्रकरणात 5 आरोपींना अटक करण्यांत आली. POR क्र. 39/5 दि. 14.11.2011. प्रकरण क्र. 72/11 दि. 28.12.11 अन्वये सावली न्यायालयात दाखल करण्यांत आले. पुढील तारीख 17.7.12 आहे.
6	चंद्रपूर / भद्रावती	11.1.11	वनपरिक्षेत्र अधिकारी, फिरते पथक, चंद्रपूर यांना प्राप्त झालेल्या गुप्त माहितीचे आधारे दि. 11.1.2011 ला वनपरिक्षेत्र अधिकारी, फिरते पथक, चंद्रपूर व त्यांचे अधिनस्त कर्मचारी यांनी चंद्रपूर-भद्रावती रोडवरील साखरवाही जोडरस्त्यावरील पेट्रोल पंपाजवळ सापळा रचून महादेव संभाजी खारकर, वय 62 वर्षे, रा.नवरगांव रिठ, ता.भद्रावती, जि.चंद्रपूर याला पकडले. त्यांचेकडून बिबट्याची दोन नखे, नोकिया कंपनीचा मोबाईल मॉ.क्र.1616-2, आयडीया कंपनीचा सिम 8975649496 जप्त करण्यांत आले. प्रकरणी वन्यप्राणी (संरक्षण) अधिनियम, 1972 अंतर्गत कलम 9, 39, 48, 52 अंतर्गत प्रा.अ.सु.क्र.130/15, दि.11.1.11 जारी करण्यांत आला.	आरोपीला अटक करून दि. 12.1.11 रोजी मुख्य न्यायदंडाधिकारी, चंद्रपूर यांचे समक्ष हजर करण्यांत आले. दुसरा आरोपी बंडू रामेश्वर बेलेकर यांचेकडून बिबट नखे वाहतूकीत वापरलेली मोटर सायकल हिरोहॉंडा क्र. एमएच-34-वाय-5603 जप्त करण्यांत आली. दि. 2.6.11 ला न्यायालयात चार्जशिट दाखल करण्यांत आली असून न्यायालयीन प्रकरण क्र. 200/2011 आहे. पुढील तारीख 7.8.2012 आहे.
7	मध्य चांदा / वनसडी	29.1.11	गडचिंद्र उपक्षेत्र,नोकारी नियतक्षेत्र,नोकारी गावातील श्री जंगू रामू कुंभरे रा.नोकारी यांचे घरून भेडकीचे मांस जप्त. पुढील तपासात 14 आरोपींना अटक. प्राथमिक गुन्हा क्र.25/5, दि. 29.1.11 दाखल आरोपींना अटक करून प्रथम श्रेणी न्यायदंडाधिकारी, राजुरा यांचे न्यायालयात हजर. न्यायालयाकडून एक दिवसाचा पीसीआर देण्यांत येऊन दि. 2.2.2011 रोजी जमानतीवर सोडले.	प्रकरणाचा तपास उपविभागीय वन अधिकारी, राजुरा यांचेमार्फत वनपरिक्षेत्र अधिकारी, वनसडी यांनी तपास पूर्ण केला असून कोर्ट केस क्र. 197/11 दि. 21.10.11 अन्वये राजुरा कोर्टात प्रकरण दाखल करण्यांत आले. पुढील तारीख 18.9.2012 आहे.
8	चंद्रपूर / मुल	9.2.11	भादुर्णा नियतक्षेत्रांतर्गत मौजा पेटगांव येथे श्री बापुजी अर्जुन सोनुले यांचे शेत सर्व्हे क्र.247 मध्ये विद्युत प्रवाहाद्वारे हरिणाची (भेडकी) (Barking Deer) शिकार प्रकरणी श्री हिराजी निलकंठ मगरे व इतर 6 सर्व राहणार पेटगांव यांना ताब्यात घेवून भेडकीचा चामडा 1 नग, मास अंदाजे 4 किलो, मास कापण्याची सुरी 4 नग, खुंटया 17 नग, ताराचे फासे 5 नग, जप्त करण्यांत आले. प्राथमिक अपराध सुचना क्र.49/23 दि. 9.2.11 नोंदवून	पुढील तपास वनपरिक्षेत्र अधिकारी, मुल हे सवसं (जंकास), चंद्रपूर वनविभाग यांचे मार्गदर्शनाखाली करीत आहेत. तपास पुर्ण होताच मा.प्रथमश्रेणी न्यायदंडाधिकारी, मुल यांचे न्यायालयात आरोपीच्या विरुद्ध तक्रार पत्र दाखल करण्यांची कार्यवाही करण्यांत येईल असे कळविले होते. न्यायालयीन प्रकरण

			न्यायालयात हजर केले. दि. 14.3.11 पर्यंत त्यांची न्यायालयीन कस्टडी.	क्र. 39/2011 दि. 6.6.2011 आहे. पुढील तारीख 12.9.2012 आहे.
9	चंद्रपूर / मुल	28.6.11	वनपरिक्षेत्र अधिकारी, प्रादे. मूल व गस्ती पथकाच्या संयुक्त कारवाईत मूल परिक्षेत्र उपक्षेत्र नियतक्षेत्रा अंतर्गत श्री रविसिंग उर्फ चपटया वल्द बहादुरसिंग पटवा रा. वार्ड क्र. 11 मुल यांचे राहते घरी दि. 28.6.2011 रोजी हरीण वन्यप्राण्यांचे 55 कि.ग्रॅ. मांस आढळून आले. सदर मांस वनपरिक्षेत्र अधिकारी प्रादे मूल यांनी जप्त केले.	सदर प्रकरणात श्री रविसिंग बहादुरसिंग पटवा यांचेविरुद्ध वन्यप्राणी (संरक्षण) अधिनियम, 1972 चे कलमा अंतर्गत प्रा.अ.सु.क्र. 4/12, दि. 28.6.2011 जारी करण्यांत आला आहे. श्री रविसिंग बहादुरसिंग पटवा हा मौका स्थळवरून फरार होता, त्यांस दि. 19.9.2011 रोजी ताब्यात घेण्यांत आले. न्याया. प्रकरण क्र. 73/2011 दि. 15.11.11 पुढील तारीख 8.8.12 आहे व कोर्ट केस क्र. 115/2011 दि. 15.11.11 बाल गुन्हेगार कोर्ट, चंद्रपूर पुढील तारीख 6.8.12 आहे.
10	मध्य चांदा/ कोठारी	8.10.11	श्री दिपक वांदरे यांनी वपअ, कोठारी यांना अंधारी नदीचे पुलाचे खाली नदीचे पात्रात बिबट्याचे कातडे पडलेले आहे असे दुरध्वनीवरून कळविले. त्यानंतर वपअ, कोठारी यांनी घटनास्थळी जावून अंधारी नदीचे पुलाखाली पडले असलेले बिबट्याचे कातड्याचे तीन तुकडे जप्त केले. तुकडा क्र.1 - 45 सेमी लांब, 30 सेमी. रुंद तुकडा क्र.2 - 35 सेमी लांब, 24 सेमी. रुंद तुकडा क्र.3 - 17 सेमी लांब, 6 सेमी. रुंद	अज्ञात आरोपीविरुद्ध भारतीय वन्यजीव (संरक्षण) अधिनियम, 1972 चे कलम 2(32), 9, 39, 49(ब) व 51 अन्वये आणि भारतीय दंड संहिता कलम 34 व 429 अन्वये वनगुन्हा क्र. 59/22 दि. 8.10.11 नोंद केला आहे. दि. 18.10.11 रोजी रासायनिक विश्लेषणा साठी जप्त कातडीचा तुकडा नागपूर येथे व धातू परिक्षण करण्यांस दि. 2.12.11 रोजी व.प.अ.कोठारी यांनी चामड्याचा तुकडा न्याय वैद्यक प्रयोगशाळा, मुंबई येथे पाठविला असून अज्ञात आरोपीचा शोध घेणे उपवनसंरक्षक, मध्यचांदा वनविभाग, चंद्रपूर मार्फत सुरु आहे.
11	ब्रम्हपुरी/ सावली	3.11.11.	सावली परिक्षेत्र उपक्षेत्र पाथरी, नियतक्षेत्र गेवरा मौजा विहीरगांव बोरमाळा पासून 2 किमी. अंतरावर पूर्वेस वैनगंगा नदिच्या काठावर वाघ मादी मृतावस्थेत आढळून आले. वाघीण मरुन पडलेले स्थळ श्री विड्डल श्रीहरी बडूवार, रा.विहीरगांव यांचे गट नं. 620 चे शेत आहे. प्रा.अ.गु. क्र. 31/22 दि. 3.11.2011 जारी करण्यांत आला. वन्यजीव संरक्षण अधिनियम 1972 चे कलम 2,9,50 व 51 तसेच भारतीय विज नियम 1956 चे नियम 3,45,29,61 व 61 (अ) अन्वये सदर आरोपीविरुद्ध गुन्हा दाखल करण्यांत आला.	सदर प्रकरणात 1. श्री नंदु दादाजी धानोरकर रा. विहीरगाव ता. सावली, व 2. श्री बालाजी लटारु मोटघरे रा. विहीरगाव, ता.सावली, यांना अटक करुन सावली न्यायालयात हजर करण्यात आलेले होते. प्रथम श्रेणी न्यायालय, सावली यांनी दि. 8.12.11 ते 22.12.11 पर्यंत आरोपींना न्यायालयीन कोठडी देण्यात आलेली होती. आरोपींनी सेशन कोर्टात जमानती करीता अर्ज केला त्यावर दि. 16.12.2011 रोजी सुनावनी होवुन सत्र न्यायालयाने सशर्त जमानत दिलेली आहे. पुढील तारीख 9.8.2012 आहे.
12	चंद्रपूर/ चंद्रपूर	14.12.11	वनपरिक्षेत्र अधिकारी (फि.प.) चंद्रपूर यांनी गुप्त माहीती मिळाल्यावरून विजय यादवराव गेडाम रा. दुर्गापूर (घर क्र.81, वार्ड क्र.2) यांचे राहते घरी धाड टाकून मालवण प्रजातीचे जिवंत साप - 3 नग, मालवण मृत - 1 नग, कासव जिवंत - 1 नग, सीपीयु- हार्ड डिस्क सहीत - 1 नग, कॅनन कॅमेरा एसडी कार्ड सहीत - 1 नग, मालवण साप साठवून ठेवलेली काळीमाती जप्त केलेली आहे.	संपूर्ण साहित्य जप्त करुन वन्यजीव संरक्षण अधिनियम 1972 चे कलम 2,9,39,44, 48अ, 49ब, 50 व 51अन्वये वनगुन्हा क्र. 175/23, दि.14.12.11 नुसार दाखल करुन आरोपी विजय यादवराव गेडाम रा. दुर्गापूर यास पुढील चौकशी व तपासाकरीता ताब्यात घेण्यांत आले. मुख्य न्यायदंडाधिकारी, चंद्रपूर यांनी सदर आरोपीस दि. 6.8.2012 पर्यंत एमसीआर दिलेला आहे.
13	चंद्रपूर/ चंद्रपूर	31.12.11	वनपरिक्षेत्र अधिकारी, चंद्रपूर व त्यांचे अधिनस्त कर्मचारी यांनी वेंडली ते पिपरी रस्त्यावर आरोपी (1) साहस बालाजी बावणे, रा.ठक्कर कॉलनी, नगीनाबाग, चंद्रपूर (2) सुधीर विड्डल मेश्राम, रा.खालवसपेट, ता.मुल, जि.चंद्रपूर (3) प्रशांत कालीदास सिरपूरकर, रा.विड्डल मंदिर वार्ड, चंद्रपूर यांचेकडून मालवण जिवंत साप 1 नग, लांबी 98 सें.मी. व गोलाई 13 सें.मी. व 3 मोबाईल फोन, 1 बजाज कंपनीची पल्सल मोटार सायकल जप्त केली.	प्रथम गुन्हा क्र.104/14, दि. 31.12.2011 जारी केला असून वन्यजीव संरक्षण अधिनियम 1972 चे कलम 2,9,39,44 (अ), 48(अ), 49(अ), 49(ब), 50 व 51 अन्वये गुन्हा नोंदविण्यांत आला व दि. 1.1.2012 रोजी आरोपींना अटक केली. रु. 50 हजाराचे जात मुलकावर मोटार सायकल सोडण्यांत आली आहे. व आरोपींना जमानत देण्यांत आलेली आहे. आरोपींना एमसीआर ता. 13.8.2012 पर्यंत दिलेला आहे.

14	चंद्रपूर/ चंद्रपूर	16.7.12	रेड अलर्ट मोहिमे अंतर्गत गस्तीदरम्यान महाकाली मंदिर परिसरात थांबून असलेले कन्हैयालाल शामनाथ बिहाल, वय 38 वर्ष व इतर 8 सर्व रा.भादूगांव, पो.खेडा, ता.हंडिया, जि.हर्दा, मध्यप्रदेश या 9 इसमांकडून 12 नाग पकडून जप्त करण्यांत आले. सदर 11 नाग साप उपचाराकरीता पशुवैद्यकिय चिकित्सालय, नागपूर येथे दि.21.7.12 रोजी पाठविण्यांत आले.	9 इसमांविरुद्ध वनगुन्हा क्रमांक 182/12, दि. 16.7.2012 जारी करण्यात आला. प्रकरण मुख्य न्यायदंडाधिकारी, चंद्रपूर यांचेकडे दाखल करण्यांत आले असून आरोपीना एमसीआर दिलेला आहे. प्रकरणाची पुढील तारिख 13.8.2012 आहे.
15	मध्य चांदा/ विरुर	1.11.12	गुप्त माहितीच्या आधारे दि. 1.11.2012 रोजी सायंकाळी 7.45 वाजता विरुर परिक्षेत्रात राजूरा-लक्कडकोट रस्त्यावरील विरुर गावापासून अंदाजे 1 कि.मी. अंतरावर एक प्लसर मोटार सायकल वर तिन व्यक्ती जात असतांना वनकर्मचा-यांनी त्यांचे जवळील पिशवीमधील मालाची तपासणी करण्यासाठी थांबविले असता त्यापैकी 2 व्यक्ती पळून गेले आणि एक व्यक्ती वनकर्मचा-यांच्या हाती लागली. सदर व्यक्तीकडील पिशविमध्ये एक बिबट चामडे आढळून आले. त्याबाबत वनपरिक्षेत्र अधिकारी विरुर यांनी प्रा.वनगुन्हा क्र. 123/5, दि. 1.11.12 जारी केला. सदर आरोपीचे नांव सोम हनुमंतू जाबोर वय अंदाजे 50 वर्ष असे असून तो रा. गुंडी ता.आसिफाबाद, जि. अदिलाबाद येथील रहिवासी आहे. याबाबत वन्यजीव अधिनियम 1972 चे कलम 2,9,39,44,50 व 51 अन्वये गुन्हा नोंदविण्यात आला आहे. प्रकरणातील आरोपीला अटक करण्यांत येवून त्यांच्या ताब्यातील एक बिबट्याचे चामडे, एक मोटार सायकल जप्त करण्यांत आली आहे.	या प्रकरणातील दोन आरोपी फरार आहेत. सदर आरोपीस राजुरा येथील न्याय दंडाधिकारी (ज्युडीशियल) यांचे न्यायालयात दि. 2.11.2012 रोजी हजर केले असता दि. 5.11.12 पर्यंत एफसीआर देण्यात आलेले आहे. आरोपीकडून प्राप्त माहितीनुसार सदर चामडे इतर दोन फरार आरोपीकडून आसिफाबाद आंध्रप्रदेश येथून घेवून ते मोटार सायकलद्वारे विक्रीसाठी नेण्यात येत होते. उपविभागीय वनअधिकारी, राजुरा हे दि. 3.11.12 रोजी पुढील तपास करण्यासाठी आसिफाबाद येथे जात असल्याचे उपवनसंरक्षक, मध्यचांदा यांनी कळविले आहे.

मध्यचांदा वनविभाग अंतर्गत पोलीस विभागाने केलेल्या वाघ / बिबट कातडीचे जप्ती प्रकरणांची सद्यःस्थिती

अ. क्र.	पोलिस स्टेशन	घटनेचा दिनांक	स्थळ व जप्त मालाचा तपशिल	केलेली कार्यवाही
1	गडचांदूर	6.1.11	1. लालशहा भोजू मेश्राम 2. धर्मा तुळशिराम कुंभरे, 3.राजेश बांदू तोडासे, 4. मारोती रामजी सुरपाम, 5. विठ्ठल बापू नंदेवार व 6. भिमराव लेतू सिडाम या सहा आरोपींना दोन मोटार सायकल (सुझूकी मॅक्स-100 एम.एच.34-जी-9232, हिरो होंडा सुपर स्लॅंडर एम.एच.33-डी-9974) व 6 भ्रमणध्वनीसह जप्त केले. या प्रकरणी पोलीसांमार्फत सदर सहा व एक फरार असलेल्या आरोपी विरुद्ध एफआयआर क्र. 3002/11, दि. 7.1.11 जारी केला असून वन्यप्राणी (संरक्षण) अधिनियम, 1972 अंतर्गत कलम 9,16(2),49-ब, व 51 अंतर्गत गुन्हा नोंदविला आहे.	फरार असलेला सातवा आरोपी श्री आनंदराव मडावी, रा.एमपल्ली (कोलमगुडा) ता.कागज नगर, जि.आदिलाबाद ह्यास दि. 11.1.2011 रोजी अटक केली. तपासामध्ये वाघाची शिकार करून मृत वाघाचे अवशेष पुरून ठेवलेले ठिकाण आंध्रप्रदेश मधील कागजनगर वनपरिक्षेत्र एमपल्ली नियतक्षेत्र कक्ष क्र.179 मध्ये असल्याचे आढळून आले. 7 आरोपीविरुद्ध दोषारोप क्र. 29/11 दि. 8.6.2011 दाखल केलेला असून प्रकरणी क्रिमीनल केस नं. 94/11 दि. 10.6.11 अन्वये प्रकरण राजुरा न्यायालयात दाखल करण्यांत आले. प्रकरण पोलीस विभागामार्फत न्यायप्रविष्ट करण्यांत आलेले आहे. पुढील तारीख 10.9.2012 आहे.
2	राजुरा	25.4.11	राजुरा तालुक्यातील वरुर ते भेदोडा जाणा-या मार्गाने जिवती तालुक्यातील विनायक रामधन राठोड, पिट्टीगुडा व इतर 2 असे एकूण 3 आरोपींना दोन बिबट्यांची चामड्यासह पकडण्यांत आले.	आरोपीविरुद्ध अ.प.क्र. 3025/2011 अन्वये गुन्हा नोंदविण्यात आलेला आहे. मा. न्याय दंडाधिकारी प्रथम श्रेणी, राजुरा यांना आरोपींना हजर करण्यांत आलेले असून दि. 25.4.2011 ते 2.5.2011 पर्यंत 7 दिवसांचा पोलीस कस्टडी रिमांड घेण्यांत आल्याचे उवसं. मध्यचांदा यांनी कळविले होते. वरील तिनही आरोपीविरुद्ध दोषारोप पत्र क्र. 44/2011 दि. 26.7.2011 अन्वये गुन्हा नोंद केला असून क्रिमीनल केस न. आर-130/2011 दि. 29.7.2011 अन्वये जेएमएफसी, राजुरा यांचे कोर्टात प्रकरण दाखल करण्यांत आले असून पुढील पेशी तारिख 10.9.2012 आहे.
3	गोंडपिपरी	10.7.11	कोठारी-गोंडपिपरी रोडवर आक्सापूर जवळ 4 व्यक्तींना एक बिबट्याच्या कातडीची तस्करी केल्या बाबत अटक केली.	उवसं, मध्यचांदा यांनी पोलीस निरीक्षक, गोंडपिपरी यांना एफआयआर, मौका पंचनामा, आरोपीचे बयाण व अटक पंचनामा यांचा पुरवठा करणेस कळविले होते. पोलीस विभागामार्फत कार्यवाही सुरु होती. सध्या प्रकरण पोलीस विभागानी मध्य चांदा वनविभागाकडे हस्तांतरित केले असून त्यांचेकडून पुढील कार्यवाही सुरु आहे. प्रकरण एमसीआर वर असून पुढील पेशी तारिख 4.8.2012 आहे.
4	चंद्रपूर	7.9.12	शक्ती नगर परीसरात (दुर्गापूर पोलीस स्टेशन अंतर्गत) 5 वाघ नखे व 18 नाग वाघाच्या मिश्याचे केस जप्त करण्यात आले.	आरोपी क्र.2 व 3 यांना दि. 9.9.12 रोजी वाघ नखाच्या पुढील चौकशी साठी घटनास्थळावर घेवून गेले. घटनास्थळ एफ.डी.सी.एम. चे पश्चिम चांदा वनप्रकल्प

		<p>1) अविनाश विठठल सुरपाम, वय 28 वर्ष, रा. जुना मसाळ, त.जि. चंद्रपूर.</p> <p>2) मुकेश सदाशिव उईके, वय 27 वर्ष,</p> <p>3) डोनू केशव कुसराम, वय 37 वर्ष,</p> <p>4) तानबा मेंगा मेश्राम, वय 36 वर्ष, तिनही रा. जार्माला, त.जि. चंद्रपूर</p> <p>आरोपींना न्यायालयात हजर करुन दि.10.9.12 पर्यंत पोलीस कस्टडी रिमांड घेतला.</p>	<p>विभाग, चंद्रपूर अंतर्गत जुनोना वनक्षेत्राचे गिलबिली बिटातील कक्ष क्र.458 मध्ये आरोपीने दाखविलेल्या ठिकाणावरून खोदकाम करुन वाघाच्या डोक्याची, पायाची, मणक्याची हाडे, दातासहीत जबडा, बरगळया व दोन नखे इ. वाघाचे अवशेष काढण्यात आले. सदर अवशेष पोलीसांनी चौकशी करीता घेतले. त्यानंतर आरोपीनी जंगलात लपवून ठेवलेले ताराचे फासे काढून दिले. त्याचे वजन अंदाजे 50 कि.ग्रा. असून पोलीसांनी चौकशी साठी आपल्या ताब्यात घेतले आहे.</p> <p>सदर वाघ नखे प्रकरणात उपरोक्त मिळालेले वाघाचे अवशेष बोर्डा प्रकरणातील वाघाच्या 11 तुकडया मध्ये समाविष्ट आहे किंवा कसे यासाठी DNA Analysis करीता CCMB HYDERABAD येथे पाठविण्यात आलेले होते. सदरचे नमूने व बोर्डा प्रकरणातील वाघाचे नमूने हे एकच असल्याचे DNA Analysis रिपोर्ट मध्ये स्पष्ट करण्यांत आल्याचे उपवनसंरक्षक, चंद्रपूर यांनी कळविले आहे.</p>
--	--	---	--

गोषवारा

वर्ष	वनविभाग	अनुसुची-1	अनुसुची-2 चे भाग-2	अनुसुची-3	एकूण
2009	चंद्रपूर	1	-	-	1
2010	चंद्रपूर	1	-	-	1
	ब्रम्हपुरी	3	-	-	3
2011	चंद्रपूर	1	-	4	5
	ब्रम्हपुरी	1	-	-	1
	मध्यचांदा	4	-	1	5
2012	चंद्रपूर	1	1	-	2
	मध्यचांदा	1	-	-	1
	एकूण	13	1	5	19

अ.क्र.	वनविभाग	प्रकरणाची संख्या
1	चंद्रपूर	9
2	ब्रम्हपुरी	4
3	मध्य चांदा	6
	एकूण	19

वन्यजीव अपराध तपास करीता महाराष्ट्र राज्यात प्रथमच श्वान पथकाची मदत

ट्रॅफिक इंडीया संस्था, नवी दिल्ली यांचे वतीने २३ बटालियन स्पेशल आर्म फोर्स, भोपाळ येथे दि.१.११.०९ ते २९.७.१० या कालावधीत वनकर्मचारी वनपाल, वनरक्षक व १ श्वान (राजा) यांना प्रशिक्षण देण्यांत आले. या पथकामुळे वन्यजीव गुन्ह्याच्या तपासात मोलाची मदत होत आहे.

क्षेत्रीय कर्मचारी यांना वन्यजीव व्यवस्थापन अंतर्गत ट्रॅक्यूलायझिंग प्रशिक्षण.

मुख्य वनसंरक्षक तथा क्षेत्र संचालक, ताडोबा अंधारी व्याघ्र प्रकल्प, चंद्रपूर यांचे मार्फत क्षेत्रीय कर्मचारी यांना दिनांक 15.6.2011 ते 17.6.2011 या कालावधीत वन्यजीव व्यवस्थापनांतर्गत वन्यप्राण्यांना Immobilization / Capture बाबत अल्पमुदतीचे (3 दिवसीय) प्रशिक्षण मध्यवर्ती वनराजिक महाविद्यालय, चंद्रपूर येथे देण्यांत आले.

सदर प्रशिक्षण Wildlife institute of India, Deharadun यांचेकडील डॉ.पी.के.मलीक यांनी वन्यप्राणी बेशुध्द करणे, वन्यप्राणी हाताळणे इत्यादी विषयांच्या अनुषंगाने ट्रॅक्यूलायझिंग गनचा वापर करण्याबाबत प्रशिक्षण देण्यांत आले. सदर प्रशिक्षणा करीता या वनवृत्तातील सहा.वनसंरक्षक-२, वनपरिक्षेत्र अधिकारी-८, वनपाल-६ व वनरक्षक-१४ व पशुधन विकास अधिकारी-२ हे उपस्थित होते.

क्षेत्रीय कर्मचारी यांना मानव-वन्यजीव संघर्षाबाबत प्रशिक्षण.

या वनवृत्तामार्फत १३ व्या वित्त आयोगांतर्गत मानव-वन्यजीव संघर्ष या विषयाच्या अनुषंगाने दिनांक २४.५.२०११ ते ३०.५.२०११ या कालावधीत अल्पमुदतीचे प्रशिक्षण मध्यवर्ती वनराजिक महाविद्यालय, चंद्रपूर येथे देण्यांत आले. सदर प्रशिक्षणा करीता या वनवृत्तातील सहा.वनसंरक्षक-२, वनपरिक्षेत्र अधिकारी-८, वनपाल-१६ व वनरक्षक-९ हे उपस्थित होते.

६.१८ वनवणवा (Forest Fire)

वर्ष	वनविभाग	आगीची संख्या	जळालेले क्षेत्र (हे.)	झालेले नुकसान	नोंदविलेले गुन्हे	शेरा
2007	चंद्रपूर	82	1058.00	--	82	सुकलेला पालापाचोळा जळाला
	ब्रम्हपुरी	28	332.00	--	28	-do-
	मध्यचांदा	49	461.10	--	49	-do-
	एकूण -	159	1851.10	0	159	--
2008	चंद्रपूर	77	598.000	--	77	सुकलेला पालापाचोळा जळाला
	ब्रम्हपुरी	12	142.000	--	12	-do-
	मध्यचांदा	31	500.80	--	31	-do-
	एकूण -	120	1240.80	--	120	--
2009	चंद्रपूर	119	1130.50	--	119	सुकलेला पालापाचोळा जळाला
	ब्रम्हपुरी	86	866.00	--	86	-do-
	मध्यचांदा	85	833.75	--	47	-do-
	एकूण -	290	2830.25	--	252	--
2010	चंद्रपूर	136	1083.50	--	136	सुकलेला पालापाचोळा जळाला
	ब्रम्हपुरी	82	652.00	70000 *	82	-do-
	मध्यचांदा	47	427.40	--	47	-do-
	एकूण -	265	2162.90	70000	265	--
2011	चंद्रपूर	133	1098.94	--	133	सुकलेला पालापाचोळा जळाला
	ब्रम्हपुरी	44	348.40	--	44	-do-
	मध्यचांदा	34	329.98	--	34	-do-
	एकूण -	211	1777.32	--	211	--
2012	चंद्रपूर	164	1007.66	--	164	सुकलेला पालापाचोळा जळाला
	ब्रम्हपुरी	105	534.95	--	105	-do-
	मध्यचांदा	82	614.45	--	82	-do-
	एकूण -	351	2157.06	--	351	
2013	चंद्रपूर	44	153.95	--	44	सुकलेला पालापाचोळा जळाला
	ब्रम्हपुरी	45	181.45	--	45	-do-
	मध्यचांदा	19	73.15	--	19	-do-
	एकूण -	108	408.55	--	108	
2014 ऑगस्ट अखेर	चंद्रपूर	28	79.00	--	28	सुकलेला पालापाचोळा जळाला
	ब्रम्हपुरी	74	413.85	--	74	-do-
	मध्यचांदा	28	52.34	--	28	-do-
	एकूण -	130	545.19	--	130	

टिप :- * अचानक लागलेल्या आगीत कुपातील साग-10 व सागेतर-150 जळवू भर जळाले.

स्थायी आदेश

क्र.कक्ष-18/दक्षता/प्रक्र-204/00-01/210, दि. 21.5.2001.

40 मिटर रुंद	वनाची बाह्य सिमा, आगार
10 ते 13 मिटर रुंद	वनखंडची सिमा
5 ते 6.5 मिटर रुंद	कुपाची सिमा
1.5 ते 3 मिटर रुंद	सेक्शन सिमा

६.१९ पुनर्वसन.

ताडोबा अंधारी व्याघ्र प्रकल्प अंतर्गत समाविष्ट एकुण ६ गावांचे पुनर्वसन करावयाचे होते, पुनर्वसन झालेल्या गावांची / कुटुंबाची व त्यावर झालेला खर्च तसेच पुनर्वसनाची कार्यवाही सुरु असलेल्या गावांचा व कुटुंबाचा तपशील खालीलप्रमाणे आहे.

अ. क्र.	गावांचे नांव	शेतकरी	भुमिहीन	बाहेर गांवी	एकुण	पुनर्वसन ठिकाणी बांधकाम केलेली घरकुले				एकुण घरकुल
						पुनर्वसन झालेल्या कुटुंबाची संख्या	घरकुलाची एकुण संख्या	आदिवासी	गैर आदिवासी	
१	कोळसा	७२	५५	१९	१४६	४९	१२७	१०८	१९	१२७
२	बोटेझरी	३३	३८	८	७९	७९	७४	७१	३	७४
३	पळसगांव	११२	८३	-	१९५	-	-	-	-	-
४	रानतळोधी	७६	७८	-	१५४	-	-	-	-	-
५	जामणी	१८८	३४	-	२२२	-	-	-	-	-
६	रामदेगी (नवेगांव)	२१०	३०	-	२४०	-	-	-	-	-
	एकुण --	६९१	३१८	२७	१०३६	१२८	२०१	१७९	२२	२०१

पुनर्वसन कामासाठी प्राप्त अनुदान व झालेला खर्च

अ. क्र.	विवरण	प्राप्त अनुदान (लाखात)	दि. ३०/६/११ अखेर पर्यंत झालेला खर्च
१	केद्र शासन	४६३.००	२४५.९४
२	राज्य शासनाकडून प्राप्त अनुदान	२००.१८	२००.१८
३	प्रकल्प अधिकारी आदिवासी प्रकल्प चंद्रपूर	१३.०४	५.६६
	एकुण -	६७६.२२	४५१.७८

पुनर्वसन करावयाच्या उर्वरित ४ गावांची कुटुंब संख्या व अंदाजीत खर्चाची माहिती.

अ. क्र.	गावांचे नांव	४ गावांची विकल्प १ व विकल्प २ प्रमाणे कुटुंब संख्या									त्याकरिता लागणारा अंदाजीत खर्च		
		शेतकरी कुटुंब			भुमिहीन			एकुण			वि-१ प्रमाणे निधी (लाखात)	वि-२ प्रमाणे निधी (लाखात)	एकुण निधी (लाखात)
		वि-१	वि-२	एकुण	वि-१	वि-२	एकुण	वि-१	वि-२	एकुण			
१	कोळसा	-	-	-	-	-	-	-	-	९७	-	-	९७०
२	पळसगांव	५	४०	४५	६०	५५	११५	६५	९५	१६०	-	-	१९५०
३	रानतळोधी	-	-	७६	-	-	७८	-	-	१५४	-	-	१५४०
४	जामणी	८९	९९	१८८	१९	१५	३४	१०८	११४	२२२	१०८०	११३९	२२१९
५	नवेगांव	११०	१००	२१०	१९	११	३०	१२९	१११	२४०	१२९०	११०८	२३९८
	एकुण --	२०४	२३९	५१९	९८	८१	२५७	३०२	३२०	८७३	२३७०	२२४७	९०७७

१) **मौजा जामणी व रामदेगी (नवेगांव)** या २ गावाचा सुधारीत कृती आराखडा आयुक्त नागपूर व प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, (वन्यजीव) म. रा. नागपूर यांना या कार्यालयाचे पत्र क्रमांक ३८०० दिनांक २२/११/२०१० अन्वये सादर करण्यांत आला. सदरचा प्रस्ताव प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, (वन्यजीव) म. रा. नागपूर यांचे पत्र क्रमांक २(६)/योजना/८७/२८४९ दिनांक ०४/०१/२०११ अन्वये सचिव राष्ट्रीय व्याघ्र संवर्धन प्राधिकरण नवि दिल्ली यांचेकडे रु. ४६.१७ लक्ष चा मागणी प्रस्ताव सादर करण्यांत आला. त्या अनुषंगाने केंद्र शासनाचे पत्र क्रमांक १.१(११)/२०१०-PT दिनांक ३१ मार्च २०११ अन्वये नवेगांव (रामदेगी) या गावाकरीता रु. १२.९० कोटी मंजूर करण्यांत आलेले आहे. परंतु सदरचे अनुदान आजतागायत प्राप्त झालेले नाही. दिनांक ३०/०५/२०११ च्या आयुक्ताच्या सभेत मौजा जामणी व नवेगांव या दोन पुनर्वसनाची कामे (वृक्ष तोड व मुळ झाडाची छापणीची कामे सुरु केली असून सदरच्या कामाकरीता ८ ते ९ लक्ष रक्कमेची मागणी उपवनसंरक्षक, ब्रम्हपूरी यांनी केली त्या अनुषंगाने दिनांक ३०/०५/२०११ च्या सभेत आयुक्तांनी निर्देश दिल्याप्रमाणे मा. उच्च न्यायालयाचे आदेश व येणारा मान्सुन लक्षात घेता सदरच्या कामाकरीता निधी तातडीने उपलब्ध होणे गरजेचे आहे असे सांगण्यात आले त्यामुळे सदर रक्कमेची तरतुद मौजा भगवानपूर या गावाकरीता प्राप्त झालेल्या पुनर्वसन च्या शिल्लक रक्कमेतुन (रु. १.०३६ कोटी रक्कमेतुन) सदरची रक्कम उपवनसंरक्षक, चंद्रपूर वनविभाग, चंद्रपूर यांचे पत्र क्रमांक कक्ष-२(४)/योजना/१०५१ दिनांक ०१/०७/२०११ व पत्र क्रमांक कक्ष - १३४७, दि. १५.१०.२०११ अन्वये रुपये १६२५५००/- एवढे अनुदान उपवनसंरक्षक ब्रम्हपूरी यांना उपलब्ध करून देण्यांत आले.

२) तसेच मौजा जामणी या पुनर्वसन गावाच्या आराखड्याप्रमाणे रु. २२१९ लक्ष लागणार, पुनर्वसन आराखडा आयुक्त नागपूर यांनी दिनांक ०७/१२/२०१० मध्ये मंजूर केला त्याप्रमाणे मुख्य वनसंरक्षक तथा क्षेत्र संचालक, ताडोबा अंधारी व्याघ्र प्रकल्प, चंद्रपूर यांचे पत्र क्रमांक कक्ष-३(१)/खर्च/योजना/२०१०-११/५९६, दिनांक ३०/०६/२०११ अन्वये रु. २२१९ लक्षचा प्रस्ताव अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, (वन्यजीव) पुर्व नागपूर यांना कॅम्पा अंतर्गत पुनर्वसन प्रस्ताव सादर करण्यांत आला.

२) **मौजा रानतळोधी :-** या गावातील लोकांनी पूर्वी निश्चित केलेल्या गोलाभुज येथे पुनर्वसन न करता मौजा बेलघाटा, (राजोली) येथे पुनर्वसन करावयाची नवीन मागणी केलेली आहे, परंतु हे ठिकाण वनविभागाच्या कॉरीडॉर क्षेत्रात असल्याने तसेच या ठिकाणी पुनर्वसनाकरीता जागा अपुरी पडत असल्याने पुनर्वसनाकरीता योग्य ठिकाण नसल्याचे वनविभागांनी सांगितले. परंतु पर्यावरण संरक्षण तथा पुनर्वसन संबंधाने नियुक्त केलेले श्री. बंडु धोतरे यांनी बैठकीत सांगितले की, या गावातील लोकांनी फक्त बेलघाटा याच ठिकाणी पुनर्वसन करण्याचे निश्चित केले आहे. त्यांनी या व्यतिरिक्त दुसरे कोणतेही पुनर्वसन ठिकाण मान्य करावयास ते तयार नाही. याबाबत उपवनसंरक्षक, ब्रम्हपूरी यांनी असे सांगितले की, बेलघाटा येथे विरळ वनक्षेत्र फक्त ३५ ते ४० हेक्टर पर्यंत असून उर्वरीत वनजमीन घनदाट आहे. अशी चर्चा अंती मा. आयुक्त यांनी असे निर्देश दिले की, उपवनसंरक्षक ब्रम्हपूरी यांनी गावक-यांना प्रत्यक्ष मौका दाखवून वस्तुस्थिती समजावून सांगावे.

३) **मौजा पळसगांव :-** या गावातील गावक-यांनी वरोरा परिसरातील कक्ष क्र. ११ (सालोरी - बिट) येथे जाण्यास तयारी दर्शविली असल्याने, या पुनर्वसन जागेची मंजूरी प्राप्त करण्याकरीता प्रस्ताव शासनास सादर करण्यासाठी परंतु कुटुंबाच्या आकडेवारीत तफावत असल्याने उपविभागीय अधिकारी वरोरा यांनी लाभार्थीची संख्या सर्वांचे विकल्पासह निश्चित करून सदर माहिती वनविभागाला देतील, जेणे करून पुनर्वसनाकरीता लागणा-या जमीनीचा अचुक प्रस्ताव केंद्र शासनास मंजुरी करिता सादर करता येईल. असे वरिल दिनांक ३०/०५/२०११ चे सभेत ठरले आहे.

४) **मौजा कोळसा :-** मौजा कोळसा येथील अद्याप पुनर्वसीत न झालेल्या ९७ कुटुंबाकरीता प्रती कुटुंब रु. १०.०० लक्ष प्रमाणे मुख्य वनसंरक्षक तथा क्षेत्र संचालक, ताडोबा अंधारी व्याघ्र प्रकल्प, चंद्रपूर यांचे पत्र क्रमांक कक्ष ३(१)/खर्च/योजना/२०१०-११/७९१ दिनांक २२/०७/२०११ अन्वये अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, (वन्यजीव), पुर्व नागपूर यांना रु. ९७०.०० लाखाचा प्रस्ताव सादर करण्यांत आलेला आहे. त्यानुसार प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, (वन्यजीव) म. रा. नागपूर यांचे पत्र क्रमांक कक्ष क्रमांक २२(६)/यो/प्र.क्र. ४५/१४६२/११-१२, दिनांक ३ ऑगस्ट/२०११ अन्वये प्रधान सचिव (वने) महसुल व वनविभाग मंत्रालय मुंबई यांना मंजुरी करिता सादर करण्यांत आलेला आहे.

६.२० वनगुन्हे

अवैध वृक्षतोडीची प्रकरणे, झालेली वृक्षतोड, जप्त इमारती माल

वनविभाग	अवैध वृक्षतोडीची संख्या	नुकसानीची किंमत (लाखात)	जप्त करण्यांत आलेल्या मालाचे परिमाण		जप्त मालाची किंमत (लाखात)
			नग	घनमिटर	
1.1.2011 ते 31.12.2011					
चंद्रपूर	3091	2.85	1291	24.788	1.87
ब्रम्हपुरी	3435	5.62	1230	37.923	3.68
मध्य चांदा	6469	34.01	5449	172.712	31.01
एकुण	12995	42.48	7970	235.423	36.56
1.1.2012 ते 31.12.2012					
चंद्रपूर	1678	0.89	480	10.759	0.83
ब्रम्हपुरी	1275	2.01	583	17.381	2.00
मध्य चांदा	5551	18.93	5094	136.654	19.71
एकुण	8504	21.83	6157	164.794	22.54
1.1.2013 ते 31.12.2013					
चंद्रपूर	1214	1.35	310	7.608	1.00
ब्रम्हपुरी	1405	2.69	524	18.538	3.16
मध्य चांदा	5438	20.17	2886	105.418	18.24
एकुण	8057	24.21	3720	131.564	22.40
1.1.2014 ते 30.6.2014					
चंद्रपूर	740	0.86	201	2.991	0.42
ब्रम्हपुरी	509	0.70	341	18.823	3.42
मध्य चांदा	3366	14.79	1470	53.026	11.42
एकुण	4615	16.35	2012	74.84	15.26

निकाली काढलेले वनगुन्हे

अ. क्र.	वनविभाग	दि. 31.3.14 रोजी शिल्लक वनगुन्हे	दि. 1.4.14 ते 31.8.14 पर्यंत नोंदविलेले वनगुन्हे	एकुण वनगुन्हे	दि. 1.4.14 ते 31.8.14 पर्यंत निकाली काढलेले एकुण वनगुन्हे	दि. 31.8.14 अखेर एकुण शिल्लक वनगुन्हे	वनगुन्हे निकाली काढल्याची टक्केवारी
1	2	3	4	5	6	7	8
1	चंद्रपूर	35	118	153	106	47	69.28
2	ब्रम्हपुरी	35	97	132	109	23	82.58
3	मध्य चांदा	109	223	332	178	154	53.61
	एकुण वनवृत्त	179	438	617	393	224	63.70

माहे जून, 2014 अखेर प्रकार निहाय प्रलंबित वनगुन्हे

विवरण	वनगुन्हे प्रकार							
	वृक्षतोड	वन्यजीव	वाहतूक	अतिक्रमण	वणवनवा	चराई	इतर	एकुण
चौकशीकरीता	112	17	6	22	39	0	3	199
सक्षम अधिका-यांच्या आदेशाकरीता	9	0	0	0	0	0	0	9
वसूलीकरीता	42	0	0	0	0	0	4	46
न्यायालयात	124	184	13	53	1	0	28	403
एकुण	287	201	19	75	40	0	35	657

चंद्रपूर वनवृत्तात अवैध शिकारीवर प्रतिबंध घालण्यासाठी अवलंबण्यांत आलेल्या/येणा-या उपाययोजना.

पाण्याचे स्रोत वाढविणे

- वन्यप्राण्यांसाठी जंगलात पाण्याचे स्रोत वाढविण्यांत आलेले आहे. (पाणवटे, सिमेंट प्लग बंधारे, वनतलाव इ. निर्मिती). सन 2006-07 ते 2011-12 पर्यंत सिमेंट बंधारे-9, खोदतळे-27, वनतलाव-72, मातीनाला बांध-44, दगडी बंधारे-75, पाण्याचे हौद-19 असे **एकुण 246 जलसंधारण व मृदसंधारण कामे घेण्यांत आली आहेत.**
- पाणवठा तपासणी** - वनविभागनिहाय पाणवठ्यांची नियमित तपासणी करुन त्यांचा **खैरियत अहवाल प्राप्त केला जातो.**
- मेटल डिटेक्टरच्या सहाय्याने तपासणी** - चंद्रपूर व ब्रम्हपुरी वनविभागात पाणस्थळांवर व पाणस्थळांकडे जाणा-या मार्गावर उपलब्ध असलेल्या मेटल डिटेक्टरच्या सहाय्याने तपासणी करुन पाणस्थळावरील गस्तीबाबत परिक्षेत्र स्तरावर स्वतंत्र पुस्तिका ठेवण्यांत आलेली आहे.
- बारमाही पाणवठ्यांची **जिपीएस रिडींग घेण्यांत येऊन ते नकाशावर दर्शविण्यांत** आलेले आहे.

वनविभाग	नैसर्गिक	कृत्रिम	एकुण
चंद्रपूर	51	14	65
ब्रम्हपुरी	112	10	122
मध्य चांदा	25	33	58
एकुण	188	57	245

- याशिवाय विविध योजने अंतर्गत सन 2006-07 ते 2011-12 पर्यंत केलेली जलसंधारण मृदसंधारण कामे.

वनविभाग	सिमेंट बंधारे	खोदतळे	वनतलाव	मातीनाला बांध	दगडी बंधारे	पाण्याचे हौद
चंद्रपूर	5	4	18	25	75	12
ब्रम्हपुरी	3	15	7	0	0	0
मध्यचांदा	1	8	47	19	0	7
एकुण	9	27	72	44	75	19

II विद्युत लाईनचे वनविभागवार नकाशे

- वनक्षेत्रातून गेलेल्या विद्युत लाईनचे वनविभागवार नकाशे तयार करण्यांत आलेले आहेत. सदर भागात गस्तीचे प्रमाण वाढविण्यांत आले आहे.
- विद्युत प्रवाहाद्वारे होणा-या शिकारीच्या घटनांवर संनियंत्रण ठेवण्यांच्या अनूषंगाने विद्युत वितरण कंपनीच्या स्थानिक अधिका-यांसोबत संयुक्त सभा घेण्यांत येते. सदर क्षेत्रातील क्षेत्रीय वन अधिकारी / कर्मचारी यांचे भ्रमणध्वनी क्रमांक विद्युत वितरण कंपनीच्या स्थानिक अधिका-यांना पुरविण्यांत आले. जेणेकरुन विज खंडीत होण्यांच्या घटनेची माहितीचे तात्काळ आदान-प्रदान करणे शक्य होईल.
- विद्युत तारामूळे वाघांचे मृत्यू टाळण्यासाठी विद्युत विभागाकडून कोणतीही विद्युत वाहीनी टाकण्याचे नविन प्रस्ताव प्राप्त झाल्यास वनक्षेत्रातून सदर विद्युत वाहीन्या ह्या एरीयल बंच केबल किंवा भुमिगत राहतील यासाठी यंत्रणेकडे आग्रह करणेस उपवनसंरक्षक यांना निर्देश देऊन त्याबाबत विद्युत विभागास दि. 30.1.2012 रोजी सभेत कळविण्यांत आले.
- गावातील लोकांना त्यांचे शेतीकामासाठी विद्युत जोडणी देतांना संबंधित कास्तकार विजेच्या तारा खुल्या सोडणार नाही याची विद्युत विभागाने व्यवस्था करावी आणि अनाधिकृत विज जोडण्या नियमानुसार हटवावे व प्रकरणी कडक कारवाई करण्यांकरिता विद्युत विभागाकडे या कार्यालयाचे पत्र क्र.कक्ष-3(4)/दक्षता/प्रक्र.127/09-10/4951, दि. 9.2.2012 अन्वये कळविले.

III संनियंत्रण

- नियमित गस्तीद्वारे वन्यप्राण्यांच्या हालचालींचे संनियंत्रण करण्यांत येते.
- वाघ/ बिबट यांना नागरी वस्तीत येण्यापासून रोखण्याकरीता कर्मचा-यांचे वेगवेगळे गट तयार करण्यात येवुन तसेच स्थानिक क्षेत्रिय कर्मचारी व अधिकारी, फिरते पथक, संरक्षण पथक यांचेमार्फत क्षेत्रात नियमित गस्त करण्यांत येते.
- महत्वाच्या विविध **16 ठिकाणी तपासणी नाके उभारण्यांत आलेले** असून रात्रं-दिवस वनकर्मचारी कार्यरत असतात.
- शिकारी लोकांच्या डे-यावर / वस्तीवर नजर ठेवली जाते व त्यांच्या **डेरे तपासणीचा कार्यक्रम राबविण्यांत येतो.**
- **जिल्हा व्याघ्र कक्षाची स्थापना** - जिल्हा व्याघ्र कक्ष समितीच्या नियमित बैठका घेण्यांत येऊन त्यांत **वन्यजीव अपराधासंबंधीच्या प्रकरणांचा आढावा** घेण्यात येतो. सन 2011-12 मध्ये **4 सभा घेण्यांत आल्या.** दि. 12.5.2012 रोजी सभा घेण्यांत आली.
- वन्यजीवांच्या सुरक्षिततेसाठी वनविभागाच्या प्रत्येक बैठकित आढावा घेण्यांत येतो. वन्यजीव शिकारी संबंधात घटना आढळुन आल्यास वनकर्मचारी/अधिकारी यांचेद्वारे त्वरीत कार्यवाही करुन आरोपींना अटक करणे, त्यांचे विरोधात गुन्हा नोंदविणे व प्रसंगी प्रकरण न्यायप्रविष्ट करण्याची तजविज केलेली आहे.

IV गावक-यांचे अवलंबित्व कमी करणे

- चंद्रपूर वनविभागात प्रायोगिक तत्वावर 5 गावांमध्ये 15 किमी. लांबीची सोलार फॅन्सींग घेण्यांत आलेली आहे.
- प्रायोगिक तत्वावर चंद्रपूर वनविभागात 18 गावांमध्ये 1035 कुटुंब 31.50 लाख, ब्रम्हपुरी वनविभाग 4 गांवे 500 कुटुंब 15.00 लाख व मध्य चांदा वनविभाग 9 गांवे 588 कुटुंब 15.00 लाख असे एकूण वनवृत्तात 31 गावांत 2123 कुटुंबांना 61.50 लाख चा एलपीजी गॅस पुरवठा करण्यांत आलेला आहे.

V संयुक्त वनव्यवस्थापन समित्यांची स्थापना

- चंद्रपूर-161, ब्रम्हपुरी-291 व मध्य चांदा-142 असे एकूण 594 संयुक्त वनव्यवस्थापन समित्या स्थापन करण्यांत आल्या असुन त्यांची मदत वेळोवेळी घेण्यांत येते.
- म.शा.परिपत्रक क्र.एसडीएम-2011/प्रक्र.100/फ-2, दि. 22.12.2011 अन्वये शासनाच्या विविध योजनांमध्ये शेतक-यांना मंजूर करण्यांत येणा-या विहिरींच्या अंदाजपत्रकामध्ये तोंडी बांधण्यांची बाब अनिवार्य करणेस मूख्य कार्यकारी अधिकारी, चंद्रपूर यांना विनंती करण्यांत आली.
- संयुक्त वनव्यवस्थापन समिती मार्फत चंद्रपूर वनविभागात 39 गावातील 184 खूल्या विहिरींना बांबूच्या तोंडी तयार करुन बसविण्यांत आल्या.

VI अत्याधुनिक साधन सामुग्री

- **कॅमेरा ट्रॅप, दुर्बिन व जीपीएस** वनविभागास उपलब्ध करुन देण्यांत आले आहे.

वनविभाग	कॅमेरा ट्रॅप	दुर्बिन	जीपीएस यंत्रे	PDA	ट्रॅक्यूलायझिंग गन	डिप फ्रिजर
चंद्रपूर	52	26	33	16	1	1
ब्रम्हपुरी	61	29	43	17	1	0
मध्य चांदा	0	8	19	16	1	0
एकूण वनवृत्त	113	63	95	49	3	1

- **नियंत्रण कक्ष स्थापना** - चंद्रपूर वनविभागाच्या मुख्यालयी नियंत्रण कक्ष स्थापन करण्यांत आलेले असून नियंत्रण कक्षात **हेल्पलाईन नंबर 155314 कार्यान्वीत** झालेला आहे. वनविभागाची वेबसाईट "www.mahaforest.nic.in" वनविभागाच्या वाहनांवर लावून तसेच इतर माहिती व प्रसिध्दीच्या माध्यमातून आम जनतेत प्रसारित केले.
- **बिनतारी संदेश यंत्रणा** - चंद्रपूर व ब्रम्हपुरी वनविभागात बिनतारी संदेश यंत्रणा कार्यान्वीत असून वापर करण्यांत येते.
- **स्निफर डॉग स्क्वॉड** - भोपाळ येथुन **प्रशिक्षित स्निफर डॉग स्क्वॉड कार्यरत असुन त्याची मदत** वन्यप्राण्यांशी संबंधीत अपराधाच्या अनुषंगाने तपास कार्यासाठी आवश्यकतेनुसार घेण्यांत येते.
- **रॅपिड रिस्पॉन्स टिम** - चंद्रपूर व ब्रम्हपुरी वनविभागात रॅपिड रिस्पॉन्स युनिटची स्थापना करण्यांत आलेली आहे. चंद्रपूर वनविभागात **11 सदस्य-रेस्क्यू वाहन क्र.एमएच-34/एबी-3050** तसेच ब्रम्हपुरी वनविभागाकरीता **वनपरिक्षेत्र अधिकारी यांच्या नियंत्रणाखालील रेस्क्यू टिम मध्ये 9 सदस्य-रेस्क्यू वाहन क्र.एमएच-34/एबी-3049** आहे.

VII नुकसान भरपाई वाटप करणे

- वन्यप्राण्यांच्या हल्ल्यात मृत झालेल्या व्यक्तीच्या वारसास व जखमी व्यक्तीस नुकसान भरपाईचे तातडीने वाटप करण्यांत येते. सन 2011-12 मध्ये मानव मृत्यू-8 प्रकरणे-16 लाख रुपये, मानव जखमी-138 प्रकरणे-22.58 लाख, पशुधन मृत्यू-1206 प्रकरणे-72.36 लाख, पशुधन जखमी-40 प्रकरणे-0.34 लाख व पीकहानी-3932 प्रकरणे-58.34 लाख असे **एकुण 5324 प्रकरणे-169.62 लाख रुपये वाटप** केले.

VIII जनजागृती कार्यक्रम

- वनावरील गावक-यांचे अवलंबित्व कमी व्हावे व कळत नकळत गावक-यांद्वारे वन्यजीवांची हत्या होऊ नये यासाठी विविध प्रकारच्या शासकिय योजनांचा फायद्याबाबत **लोकांमध्ये जागृती निर्माण करण्यांत येते.**
- बहेलीया व तत्सम शिकारी लोकांच्या टोळीबाबत तसेच घडणा-या / घडलेल्या शिकारीच्या अनुषंगाने माहिती देणा-या व्यक्तीस योग्य बक्षीस तसेच संबंधीत व्यक्तीचे नांव गुपीत ठेवण्यांबाबतचे **हॅडबिल वाटप** करण्यांत आले आहे.
- **लाऊड स्पिकरच्या सहाय्याने** गावांमध्ये वन्यप्राणी संरक्षणाबाबत तसेच वन्यप्राणी शिकार करणा-या टोळीच्या हालचाली संदर्भात पाळत ठेवण्यांबाबत प्रचार करण्यांत येत आहे.

IX प्रशिक्षण व कार्यशाळा

- वाघ व बिबट्यापासुन लोकांचे संरक्षण करण्यांसाठी क्षेत्रिय कर्मचारी / अधिकारी यांच्यासाठी **वन्यजीव व्यवस्थापन, ट्रॅक्युलायझेशन, शस्त्र हाताळणे, कॅमेरा ट्रॅप, मानव-वन्यजीव संघर्ष हाताळणे** इत्यादी विषयाच्या अनुषंगाने अधिकारी / कर्मचारी यांचेकरीता **12 प्रशिक्षण कार्यक्रम आयोजित** केले.
- वन्यजीवांचा मागोवा घेणेसाठी विभागीय स्तरावरून **विशेष पथके तयार केली आहेत.** प्रत्येक पथकामध्ये पथक प्रमुख हे क्षेत्र सहाय्यक व त्यांचे अधिनस्त असलेले 5 ते 6 वनरक्षक आहेत. या पथकाकडून **वन्यजीव वास्तव्याविषयी माहिती गोळा करणे, ट्रॅकिंग करणे, दररोजचा अहवाल सादर करणे.पोलीस पाटील यांचे मुसाफिर रजिस्टर तपासणे, अनोळखी व्यक्तीची माहिती नोंद करणे गुराखी, गावकरी लोकांशी संपर्क ठेऊन कार्यवाही करणे** इत्यादी कामे केली जातात.
- वन्यप्राण्यांच्या शिकारीवर आळा घालण्यांसाठी **वन्यजीव संरक्षण संस्था (WPSI) मध्य भारत, नागपूर या स्वयंसेवी संस्थेशी नियमित समन्वय** ठेऊन कार्यवाही केली जाते.

७.०० संधारण

७.१ अतिक्रमण

1-4-72 ते 31-3-78 या कालावधीतील -

वनविभाग	अतिक्रमकांची संख्या	क्षेत्र (हेक्टर)	महसुल खात्याने पात्र ठरविलेली प्रकरणे		अपात्र प्रकरणे	
			अतिक्रमण	क्षेत्र (हे.)	अतिक्रमण	क्षेत्र (हे.)
चंद्रपूर	3313	3283.13	1348	1351.31	1965	1931.82
ब्रम्हपुरी	7447	5634.98	2930	2163.13	4517	3471.85
मध्य चांदा	5459	10530.39	1161	1858.82	4298	8671.57
एकंदर वनवृत्त	16219	19448.5	5439	5373.26	10780	14075.24

७.२ अनुसुचीत जमाती व इतर पारंपारीक वननिवासी (वनहक्काची मान्यता) अधिनियम 2006 व नियम 2007 अंतर्गत जिल्हास्तरीय समितीकडे प्राप्त प्रकरणे

वनविभाग	वनहक्क समितीकडे प्राप्त प्रकरणे	उपविभागीय समितीकडे प्राप्त प्रकरणे	जिल्हास्तरीय समितीकडे सादर केलेली प्रकरणे	जिल्हास्तरीय समितीने मंजूर केलेली				नियम 3(2) अंतर्गत शासकिय कामाकरीता मंजूर प्रस्ताव	
				वैयक्तिक दावे	क्षेत्र (हे.)	सामुहिक दावे	क्षेत्र (हे.)	दावे	क्षेत्र (हे.)
चंद्रपूर	1820	338	338	338	414.995	12	49.81	3	1.1495
ब्रम्हपुरी	2329	2329	1576	881	643.79	1	0.77	7	4.4205
मध्य चांदा	2852	2367	1542	1542	2426.373	1	1006.46	11	6.0822
एकंदर	7001	5034	3456	2761	3485.158	14	1057.04	21	11.6522

७.३ वनसंवर्धन अधिनियम 1980 अंतर्गत प्रस्ताव -

अ.क्र.	वनविभाग	एकुण प्रस्ताव	अंतिम मान्यता प्राप्त प्रस्ताव	विविध स्तरावर प्रलंबित प्रस्ताव						नाकारलेले प्रस्ताव
				GOI	GOM	APCCF	CCF	DCF	PA	
1	ताडोबा अंधारी व्याघ्र प्रकल्प	2	0	0	1	1	0	0	2	0
2	चंद्रपूर	69	22	1	4	4	0	2	23	24
3	ब्रम्हपुरी	43	19	1	0	1	0	0	10	14
4	मध्य चांदा	66	23	1	2	0	0	0	23	18
	एकुण :-	178	64	3	7	6	0	2	58	56

७.४ रस्ते

FOREST ROADS IN CHANDRAPUR FOREST DIVISION, CHANDRAPUR

Sr. No.	Range Name	Roads Name	Roads Distance (in K,M.)
१	२	३	४
१	Chandrapur	१) Chandrapur to Rest house	०.६
		२) Range colony to hostel building.	०.५
		३) Warwat to Mamla	१०
		४) Head quarter to forest colony	१.५
२	Mul	१) Kolsa range,mul range g.t.road	१०
		२)Asegaib to Kelzer	१५
		३) Peth to Doni	८
		४) Mul to Doni	१२
		५) Mul to Forest Colony	१
		६) Doni-Fulzari	८
		७) Chichpalli to Gilbili	८
		८) Dahegaon to Chiroli	५
		९) Dongargaon to Kelzer	८
		१) Pangadi to Naleshwar	९
		२) Karwa to Khatoda	८
		३) Piparheti to Shivani	१०
		४)Karwa to Palasgaon	१०
		५) Piparda to Karwa	६
		६) Karwa to Shivani	१२
३	Moharli	१) Navargaon chouki to Dewada	१०
		२) Navargaon chouki to Irai Dam	८
		३) Moharli to forest colony	०.५
		४) Pardi to Junona	५
		५) Adegaon to Dewada	६
		६) Padmapur to Moharli	१६.५
४	Warora	१) Bhadravati to Chora via Defence	१५
		२) Bhadravati to Comptt.२००	२०
		३) Kachrala to Coupe No.५	१०
		४) Chora to Comptt.No.२००	८
		Total	२४१.६
FOREST ROADS IN BRAMHAPURI FOREST DIVISION, BRAMHAPURI.			
१	. Bramhapuri	१. Ekara-Rampuri Road	५
		२. Bodra-Kitali-Yenoli	९
		३. Ekara-Arjuni(Via- Yenoli)	८
		४. Ekara-Alewahi(via- Chikatbodra)	१५
		५. Ballarpur-Halda	५
		६. Ekara-Mendaki (via- Navegaon)	६
		७. Ekara- Selda	६
		८. Bodra-Selda	८
		९. Jankadpur-Mudza	६
		१०. Selda-Samda	६
२	Chimur	१. Ramdegi-Kholdoda road	१२.६
		२. Khatgaon-Murpar- Pawanpar	१०
		३. Khadsangi-Tadgaon	१२
		४. Minsari-Zhari- Navegaon road	९
		५. Khandala-Kesalabodi- Chichghat	२
		६. Khandala-Belarpar	८
		७. Murpar-Pitichuva- Dhamangaon	१२

Sr. No.	Range Name	Roads Name	Roads Distance (in K.M.)
१	२	३	४
		८. Approach road from Ramdegi-Kholdoda to C.N. ५८ to ६०.	३.५
३	Sindewahi	१. Rajoli-Tambegadi- Mendha	१२
		२. Chargaon-Murmadi	१०
४	Saoli	१. Murumgaon-Murmadi- Kanhargaon	४
		२. Kanhargaon-Chimda	५
५	Nagbhid	१. Wadhona-Kacchepar via-Alewahi	८.५०
		२. Govindpur-Sarangad	६
		३. Sarangad-Lavari	४
		४. Ghodazari-korambi	७
		५. Sonapur-Satvahini- Mahadi	३
		६. Balapur-Tulan	६
		Total	२०८.६०
FOREST ROADS IN CENTRAL CHANDA FOREST DIVISION, CHANDRAPUR.			
१	Ballarsha	१) Hattigota Nala to Korti Road	७
		२) Karwa to Manora Road	९
		३) Reserve forest Boundry to Manora Nala	३
२	Kothari	१) Kanhalgaon to Kanranji Road	१२
		२) Chiwada to Dhaba link Road	३.८
		३) Comptt. No. ७२ to Around Road	३
		४) Range Colony Aproach Road	१
३	Dhaba	१) Dhanapur Crossing to Gojoli Crossing	९
		२) Chiwanda link road Metal Road	२
		३) Sukwasi Crossing to Dongargaon Road	४
		४) Wamanpalli Resthouse link Road	०.५
४	Rajura	१) Jogapumar to Nalfadi Road	६
		२) Rajura to Jogapur Road	८
		३) Jogapur to Temburwahi Road	५
		४) Jogapur to Vihirgaon Road	५
		५) Jogapur to Khambada Road	५
		६) Central Cast Bhandar Rajura	०.८४२
		७) Central Plantation Somthana Aproach Road	२
		८) Forest Colony Rajura Road	०.२१
५	Wirur	१) Wirur to Chincholi Murum Road	९
		२) Chincholi to Antargaon Murum Road	६
		३) Subai to Kawithpeth Murum Road	४
		४) Dongarwahi to Bagalwahi Murum Road	८
६	Wansadi	१) Sarangpur to Pandharwani Road	५
		२) Nagrala Rampur to Danakdevi Road	२
		३) Sawalhira to Yellapur Road	८
		४) Khadki to Danakdevi Road	५
		Total	१३३.३५२

ABSTRACT

Sr.No.	Division	No. of Road	Road Distance (in km.)
1	Chandrapur	29	241.60
2	Bramhapuri	28	208.60
3	C. Chanda	27	133.352
4	Total	84	583.552

